Ekonomi Malaysia pada Tahun 2004

2-12 Tinjauan Keseluruhan

7 *Rencana: Keluaran Potensi Ekonomi Malaysia*

12-29 Kajian Mengikut Sektor

30 *Rencana: Laporan Mengenai Rangka Kerja Pembangunan Perusahaan Kecil dan Sederhana*

35-40 Keadaan Permintaan Dalam Negeri

40-45 Harga dan Guna Tenaga

45-62 Sektor Luar Negeri

62-63 Aliran Dana

Ekonomi Malaysia pada Tahun 2004

Ekonomi Malaysia mengalami pertumbuhan paling pesat dalam tempoh empat tahun dengan mencatat pengembangan sebanyak 7.1% pada tahun 2004 ekoran pertumbuhan perdagangan global dan permintaan dalam negeri yang memberangsangkan. Pertumbuhan ini diterajui oleh sektor swasta, manakala pihak Kerajaan meneruskan konsolidasi fiskal.

TINJAUAN KESELURUHAN

Dengan pertumbuhan perdagangan global dan permintaan dalam negeri yang lebih mantap, momentum pertumbuhan ekonomi Malaysia, yang bermula pada separuh kedua tahun 2003, bertambah pesat pada tahun 2004. Keluaran dalam negeri kasar (KDNK) meningkat 7.1% pada tahun 2004 (2003: 5.3%), pertumbuhan tertinggi sejak tahun 2000. Ekonomi Malaysia mendapat manfaat daripada pertumbuhan yang pesat dalam perdagangan global bagi barangan perkilangan dan harga komoditi utama yang lebih tinggi. Walaupun pertumbuhan global lebih sederhana sedikit pada separuh tahun kedua, ekonomi

Graf 1.1
Ekonomi pada Tahun 2004 (pada harga malar 1987)

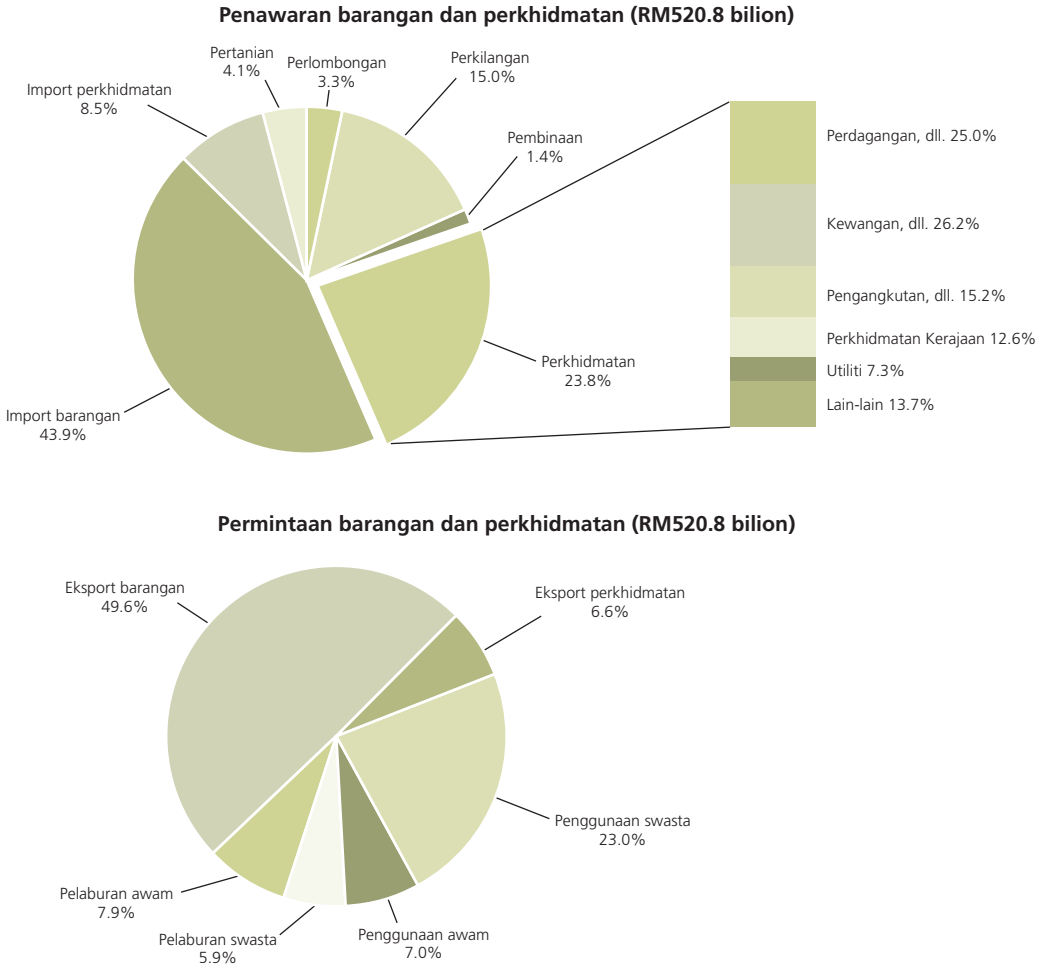

Graf 1.2
KDNK Benar dan Kadar Inflasi

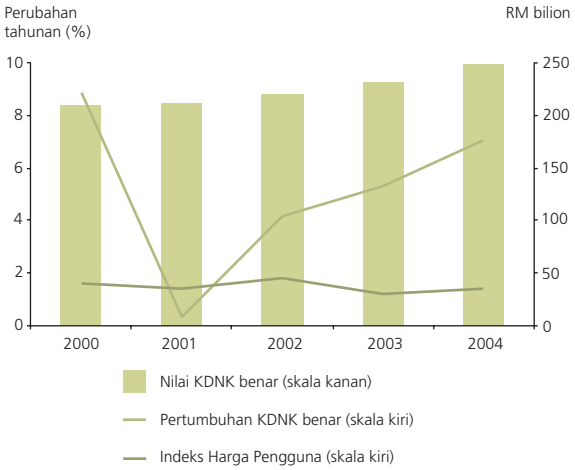

Graf 1.3
Pertumbuhan KNK dan KNK Semasa per Kapita

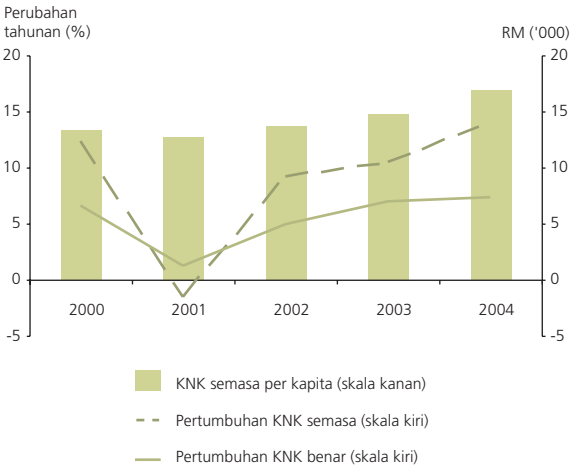

Malaysia kekal berdaya tahan dengan permintaan dalam negeri yang lebih kukuh memberi dorongan kepada pengembangan ekonomi yang mapan. Sektor swasta ialah pendorong utama pengembangan ekonomi, manakala Kerajaan meneruskan konsolidasi fiskal.

Kemajuan ekonomi dicerminkan oleh pertumbuhan positif yang meliputi semua sektor kecuali pembinaan. Pemacu utama pertumbuhan ialah sektor perkilangan, perkhidmatan dan komoditi utama. Nilai ditambah bagi sektor perkilangan berkembang dengan kukuh sebanyak 9.8%, sementara pertumbuhan keluaran industri berorientasikan eksport dan pasaran dalam negeri mencerminkan permintaan luar dan dalam negeri yang lebih kukuh terhadap barangan perkilangan. Bagi industri berorientasikan eksport, pengembangan keluaran paling ketara dicatatkan oleh industri elektronik, yang mendapat manfaat daripada kitaran separa konduktor global yang menaik. Walau bagaimanapun, pengeluaran yang tinggi pada awal tahun mengakibatkan sedikit pengumpulan inventori, yang menyebabkan pengembangan yang lebih sederhana pada separuh tahun kedua. Di samping pertumbuhan yang mantap dalam industri elektronik, pertumbuhan diperkukuh oleh permintaan luar negeri yang mapan terhadap keluaran berasaskan sumber seperti keluaran kimia, getah dan kayu. Pertumbuhan industri berorientasikan pasaran dalam negeri disokong oleh permintaan yang kukuh terhadap keluaran industri logam yang direka dan perubahan yang positif dalam industri kelengkapan pengangkutan. Prestasi sektor perkilangan yang menggalakkan juga dicerminkan oleh pengembangan eksport perkilangan yang lebih kukuh (19.7%) dan tahap penggunaan kapasiti yang tinggi dan mapan (79%), meskipun terdapat pelaburan dalam kapasiti baru pada tahun tersebut.

Graf 1.4
KDNK Benar dan Permintaan Agregat Dalam Negeri

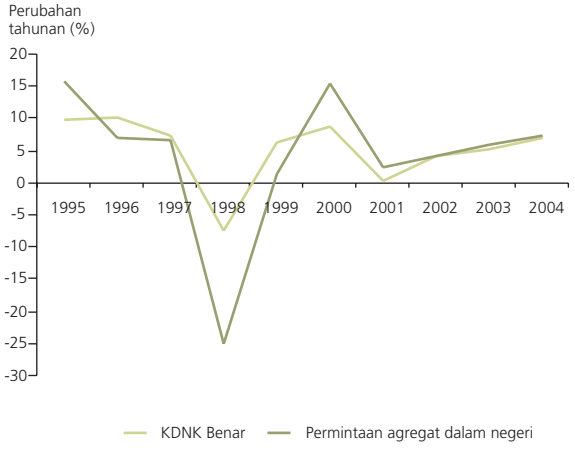

Graf 1.5
Sumbangan kepada Pertumbuhan KDNK Benar

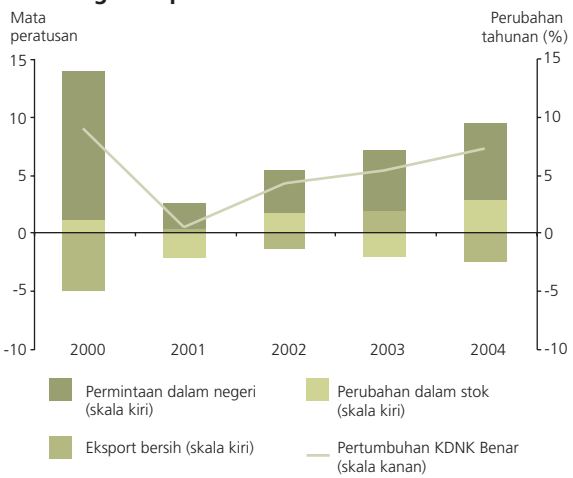

Jadual 1.1: Malaysia – Penunjuk Ekonomi Utama

	2002	2003	2004*a*	2005*r*
Penduduk (juta orang)	24.5	25.0	25.6	26.1
Tenaga pekerja (juta orang)	9.9	10.2	10.6	10.9
Guna tenaga (juta orang)	9.5	9.9	10.2	10.5
Pengangguran (% daripada tenaga buruh)	3.5	3.6	3.5	3.5
Pendapatan Per Kapita (RM)	13,722	14,838	16,538	16,987
(AS$)	3,611	3,905	4,352	4,470
KELUARAN NEGARA (% perubahan)				
KDNK benar	4.1	5.3	7.1	5.0 ~ 6.0
(RM bilion)	220.0	231.7	248.0	260.3
Pertanian, perhutanan dan perikanan	2.6	5.7	5.0	3.3
Perlombongan dan kuari	4.0	5.9	4.1	5.0
Perkilangan	4.1	8.3	9.8	4.5
Pembinaan	2.3	1.9	-1.9	-1.0
Perkhidmatan	6.4	4.4	6.7	5.7
KNK nominal	9.0	10.4	13.8	4.9
(RM bilion)	336.6	371.7	423.1	443.9
KNK benar	4.7	6.8	7.2	4.6
(RM bilion)	202.7	216.5	232.2	242.8
Permintaan agregat benar[1]	4.2	5.9	7.3	4.3
Perbelanjaan swasta[1]	0.3	5.5	11.1	8.7
Penggunaan	4.4	6.6	10.1	8.5
Pelaburan	-15.1	0.4	15.8	9.6
Perbelanjaan awam[1]	11.5	6.6	1.0	-4.0
Penggunaan	11.9	10.0	6.6	4.5
Pelaburan	11.2	3.9	-3.5	-11.6
Tabungan negara kasar (% daripada KNK)	34.6	36.3	37.1	34.7
IMBANGAN PEMBAYARAN (RM bilion)				
Barangan	72.1	97.7	104.5	114.8
Eksport (f.o.b.)	358.5	399.0	481.2	514.9
Import (f.o.b.)	286.4	301.3	376.8	400.1
Imbangan perkhidmatan	-6.0	-15.0	-8.8	-8.0
(% daripada KNK)	-1.8	-4.0	-2.1	-1.8
Pendapatan	-25.1	-22.5	-24.5	-26.4
(% daripada KNK)	-7.4	-6.1	-5.8	-5.9
Pindahan semasa, bersih	-10.6	-9.3	-14.6	-14.1
Imbangan akaun semasa	30.5	50.8	56.6	66.3
(% daripada KNK)	9.1	13.7	13.4	14.9
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih[2]	131.4	170.5	253.5	-
(dalam bilangan bulan import tertangguh)	5.4	6.6	8.0	-
HARGA (% perubahan)				
IHPG (2000=100)	1.8	1.2	1.4	2.5
IHPK (1989=100)	4.4	5.7	8.9	-
Upah benar bagi setiap pekerja di sektor perkilangan	3.2	2.8	1.8	-

Nota: Angka-angka tidak semestinya tepat disebabkan oleh penggenapan.

[1] Tidak termasuk stok.

[2] Semua harta dan tanggungan dalam mata wang asing dinilai semula kepada ringgit mengikut kadar pertukaran pada tarikh kunci kira-kira dan keuntungan/kerugian penilaian tersebut telah diambilkira dalam akaun Bank.

a Awalan

r Ramalan

Jadual 1.2: Malaysia – Penunjuk Kewangan dan Monetari

	2002	2003	2004*a*
KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN (RM bilion)			
Hasil	83.5	92.6	99.4
Perbelanjaan mengurus	68.7	75.2	91.3
Perbelanjaan pembangunan	35.1	38.3	27.5
Imbangan keseluruhan	-20.3	-20.9	-19.4
Imbangan keseluruhan (% daripada KDNK)	-5.6	-5.3	-4.3
Jumlah pembelanjaan pembangunan bersih sektor awam	69.1	83.3	67.8
Imbangan keseluruhan sektor awam (% daripada KDNK)	-0.7	-1.2	-0.3
HUTANG LUAR NEGERI			
Jumlah hutang (RM bilion)	185.7	186.6	197.3
Hutang jangka sederhana dan panjang	153.2	152.9	154.3
Hutang jangka pendek[1]	32.4	33.7	43.0
Nisbah khidmat bayaran hutang (% daripada eksport barangan dan perkhidmatan)			
Jumlah hutang	6.6	6.2	4.3
Hutang jangka sederhana dan panjang	6.4	6.0	4.2

		Perubahan 2002		Perubahan 2003		Perubahan 2004	
		RM bilion	%	RM bilion	%	RM bilion	%
WANG DAN PERBANKAN							
Bekalan wang	M1	8.3	10.3	13.0	14.6	12.2	11.9
	M2	21.0	5.8	42.5	11.1	108.1	25.4
	M3	31.6	6.7	48.5	9.7	68.0	12.4
Deposit sistem perbankan		25.3	5.3	49.5	9.8	70.1	12.7
Pinjaman sistem perbankan[2]		19.8	4.6	21.6	4.8	40.2	8.5
Perkilangan		-1.2	-2.0	-0.2	-0.3	2.0	3.2
Sektor harta benda yang luas		10.8	6.6	14.6	8.4	19.8	10.5
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan		-2.5	-7.7	-0.6	-2.1	1.7	5.7
Nisbah pinjaman-deposit pada (akhir tahun)		84.9%		80.9%		78.6%	
Nisbah pembiayaan-deposit[3]		95.1%		91.7%		87.7%	

		2002 %	2003 %	2004 %
KADAR FAEDAH (PURATA PADA AKHIR TAHUN)				
Antara bank 3 bulan		3.13	2.87	2.80
Bank perdagangan				
Deposit tetap	3 bulan	3.20	3.00	3.00
	12 bulan	4.00	3.70	3.70
Deposit tabungan		2.12	1.86	1.58
Kadar pemberian pinjaman asas (BLR)		6.39	6.00	5.98
Syarikat kewangan				
Deposit tetap	3 bulan	3.20	3.00	3.00
	12 bulan	4.00	3.68	3.70
Deposit tabungan		2.65	2.18	1.98
Kadar pemberian pinjaman asas (BLR)		7.45	6.90	6.90
Bil Perbendaharaan (3 bulan)		2.82	2.77	1.96
Sekuriti Kerajaan (1 tahun)		2.94	2.93	2.24
Sekuriti Kerajaan (5 tahun)		3.15	4.28	3.64

	2002 %	2003 %	2004 %
KADAR PERTUKARAN MATA WANG ASING			
Pergerakan Ringgit (pada akhir tahun)			
Perubahan berbanding SDR	-7.3	-8.5	-4.3
Perubahan berbanding AS$[4]	0.0	0.0	0.0

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin.

[2] Termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas.

[3] Dilaraskan untuk merangkumi sekuriti hutang swasta.

[4] Ringgit telah ditetapkan pada kadar RM3.80=AS$1 pada 2 September 1998.

a Awalan

Sektor perkhidmatan mencatat pengembangan yang lebih kukuh sebanyak 6.7% pada tahun 2004. Pertumbuhan ini dipacu terutamanya oleh perbelanjaan pengguna yang lebih tinggi dalam suasana pendapatan boleh guna yang meningkat, ketibaan pelancong yang lebih tinggi dan peningkatan aktiviti berkaitan perdagangan yang dirangsang oleh prestasi eksport yang memberangsangkan. Pertumbuhan perkhidmatan akhir, khususnya subsektor perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran, disebabkan oleh perbelanjaan pengguna yang lebih tinggi dan diperkukuh oleh aktiviti pelancongan yang pesat. Bagi perkhidmatan perantaraan, subsektor pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi mencatat pertumbuhan yang lebih kukuh, terutamanya disebabkan oleh peningkatan aktiviti berkaitan perdagangan dan pelancongan serta pengembangan yang kukuh dalam industri telekomunikasi. Pertumbuhan subsektor kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan kewangan disokong oleh pemberian pinjaman bank yang lebih tinggi, prestasi industri insurans yang lebih kukuh, aktiviti pasaran harta tanah yang meningkat dan urus niaga pasaran modal yang lebih tinggi. Pengembangan pesat dalam sektor pertumbuhan baru, seperti perkhidmatan pendidikan dan kesihatan swasta, perkhidmatan kewangan Islam serta industri perkhidmatan perkongsian, terus memberi sokongan kepada sektor perkhidmatan.

Sektor pertanian terus berkembang sebanyak 5%, didorong terutamanya oleh pengeluaran minyak sawit mentah dan getah yang lebih kukuh dalam suasana harga komoditi yang menguntungkan. Komoditi pertanian lain, khususnya hasil tanaman berkaitan makanan juga menunjukkan pertumbuhan yang kukuh, sejajar dengan usaha bersepadu Kerajaan untuk memajukan semula sektor pertanian sebagai jentera pertumbuhan yang penting. Sektor perlombongan meningkat 4.1%, disebabkan terutamanya oleh peningkatan pengeluaran minyak mentah dan gas asli, yang mendapat manfaat daripada permintaan dalam dan luar negeri yang lebih tinggi.

Sebaliknya, sektor pembinaan merosot sebanyak 1.9% disebabkan oleh aktiviti subsektor kejuruteraan awam yang lebih rendah, yang sebahagiannya diimbangi oleh pengembangan dalam subsektor kediaman dan bukan kediaman. Aktiviti kejuruteraan awam yang lebih rendah disebabkan terutamanya oleh pengurangan perbelanjaan awam bagi projek infrastruktur pada tahun 2004 akibat daripada penyiapan beberapa projek infrastruktur yang besar pada tahun-tahun kebelakangan ini. Sebaliknya, subsektor kediaman terus berkembang disebabkan oleh permintaan yang mapan terhadap harta kediaman, yang disokong oleh pendapatan yang lebih tinggi serta pakej pembiayaan perumahan yang menarik. Pengembangan subsektor bukan kediaman disebabkan terutamanya oleh aktiviti perniagaan dan pelaburan yang bertambah baik, yang menyokong permintaan dalam segmen ruang pejabat dan perniagaan.

Oleh sebab orientasi dasar menyokong aktiviti sektor swasta dan keadaan ekonomi bertambah baik, sektor swasta menyumbang sebanyak 6.2 mata peratusan kepada pertumbuhan ekonomi. Penggunaan swasta berkembang dengan kukuh sebanyak 10.1% pada tahun 2004 memandangkan keyakinan pengguna pulih berikutan peristiwa-peristiwa pada awal tahun 2003, termasuk penularan penyakit Sindrom Pernafasan Akut yang Teruk (SARS). Walaupun aktiviti menjadi sederhana pada akhir tahun 2004, sentimen kekal kukuh. Indeks Sentimen Pengguna dan Perdagangan Runcit, yang dikumpul oleh Institusi Penyelidikan Ekonomi Malaysia, kekal pada aras melebihi 100 mata sepanjang tahun. Di samping itu, pelbagai rebat cukai bagi mengekalkan penggunaan yang diumumkan melalui Bajet 2004 dan sokongan daripada kadar faedah dan persekitaran kredit semasa turut menyokong perbelanjaan penggunaan.

Pertumbuhan penggunaan swasta yang lebih kukuh didorong terutamanya oleh pendapatan boleh guna yang lebih tinggi bagi sektor isi rumah dan korporat ekoran perolehan eksport yang lebih tinggi dan keadaan guna tenaga yang bertambah baik dalam ekonomi dalam negeri. Hasil kaji selidik Persekutuan Majikan Malaysia atas Penggajian dan Kemudahan Sampingan bagi Pekerja Eksekutif dan Bukan Eksekutif pada tahun 2004 menunjukkan kebanyakan syarikat (86%) terus membayar bonus kepada pekerja mereka. Peratusan syarikat yang menaikkan gaji juga meningkat lebih tinggi pada tahun 2004 berbanding dengan tahun sebelumnya. Harga komoditi yang lebih tinggi, khususnya harga getah dan minyak sawit, mendorong pekerja di luar bandar meningkatkan penggunaan mereka. Sementara itu, keuntungan dan aliran tunai sektor korporat yang kekal tinggi terus diperoleh melalui peningkatan produktiviti dan perolehan eksport yang lebih tinggi. Sampel yang diambil daripada kumpulan 350 syarikat bukan kewangan yang disenaraikan, yang mewakili hampir 75% daripada jumlah permodalan di Bursa Malaysia, menunjukkan kebanyakan sektor mencatat keuntungan yang lebih tinggi pada tahun 2004. Pulangan ekuiti berasaskan kadar tahunan bagi syarikat dalam sampel tersebut meningkat kepada 9.1% pada tahun 2004 (2003: 8.2%).

Keluaran Potensi Ekonomi Malaysia

Keluaran potensi didefinisikan sebagai paras keluaran yang selaras dengan kapasiti produktif sesebuah ekonomi. Dari segi konsep, paras keluaran potensi ditentukan oleh kadar pertumbuhan paras trend modal fizikal dan tenaga pekerja tanpa tekanan inflasi, serta tahap kemajuan teknologi. Jurang keluaran – iaitu perbezaan antara keluaran benar dengan paras trend keluaran potensi – merupakan suatu ukuran sisihan kitaran berbanding dengan trend keluaran tanpa tekanan inflasi. Pengetahuan tentang keluaran potensi dan jurang keluaran, bersama-sama maklumat lain yang relevan, dapat membantu pembuat dasar membuat penilaian mengenai kedudukan semasa sesebuah ekonomi dalam kitaran ekonomi. Ia juga dapat menunjukkan pertumbuhan potensi sesebuah ekonomi untuk jangka masa panjang.

Jadual 1
KDNK Benar dan Keluaran Potensi

Tempoh	KDNK Benar	Keluaran Potensi	Pelaburan	Pekerja	Jurang Keluaran
	(Perubahan tahunan %)				(% drpd Keluaran potensi)
1994-1998	9.2	8.0	14.1	3.9	2.3
1998	-7.4	3.0	-43.0	-2.1	-6.3
1999	6.1	1.3	-6.5	3.7	-2.0
2000	8.9	4.5	25.7	4.3	2.2
2001	0.3	3.8	-2.8	1.3	-1.2
2002	4.1	3.5	0.3	1.9	-0.7
2003	5.3	5.5	2.7	3.6	-0.9
2004	7.1	5.0	3.1	3.4	1.1

Graf 1
Keluaran Benar dan Potensi

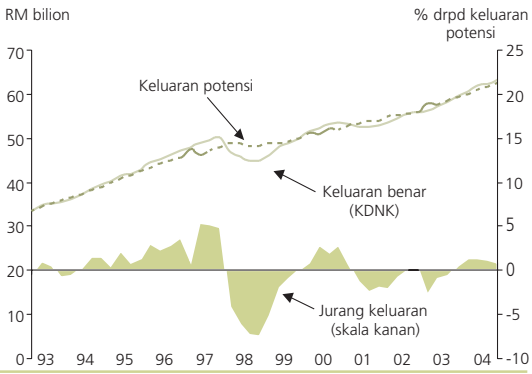

Walau bagaimanapun, keluaran potensi dan jurang keluaran bukanlah merupakan konsep yang boleh dilihat secara kasar. Namun begitu, dengan menggunakan pendekatan fungsi pengeluaran dan maklumat mengenai paras modal dan paras guna tenaga yang sedia ada, anggaran keluaran potensi dan jurang keluaran bagi Malaysia dapat diperoleh. Perlu juga ditekankan bahawa anggaran tersebut sahaja tidak memberi perspektif yang menyeluruh mengenai keadaan sesebuah ekonomi, seperti sejauh mana tahap tekanan inflasi yang dialami. Ini adalah benar terutamanya bagi sebuah ekonomi yang mempunyai struktur yang dinamik seperti Malaysia.

Anggaran terkini menunjukkan ekonomi Malaysia pada tahun 2004 beroperasi pada paras yang melebihi sedikit daripada paras potensi, dalam suasana pertumbuhan ekonomi global yang kukuh. Jurang keluaran pula dianggarkan sebanyak 1.1% daripada keluaran potensi. Trend yang sama dapat dilihat semasa ekonomi dunia mengalami pertumbuhan yang pesat pada tahun 2000. Walau bagaimanapun, secara keseluruhan sisihan antara keluaran benar dengan keluaran potensi sejak tahun 1998 adalah kecil, dengan pertumbuhan ekonomi Malaysia masih selaras dengan pertumbuhan kapasiti potensinya, seperti yang ditunjukkan dalam Graf 1.

Sebelum tahun 1997, keluaran potensi Malaysia meningkat pada kadar yang pesat dengan pertumbuhan tahunan berpurata sebanyak 8% antara tahun 1994 hingga tahun 1997. Walau bagaimanapun, kemerosotan ekonomi yang ketara pada tahun 1998 serta penyesuaian semula struktur telah mengubah kapasiti produktif ekonomi negara. Ini menyebabkan pertumbuhan potensi terjejas dan seterusnya pertumbuhan keluaran potensi menjadi lembap sepanjang tempoh pemulihan berikutan penggunaan kapasiti lebihan dalam ekonomi. Namun begitu, pertumbuhan potensi mulai pulih sejak tahun 2000 dan pada tahun 2004, keluaran potensi meningkat pada kadar tahunan 5%, iaitu hampir empat kali ganda lebih berbanding dengan tahun 1999, seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 1 dan Graf 1.

Dengan langkah-langkah yang telah diambil untuk meningkatkan sumbangan produktiviti kepada pertumbuhan, momentum semasa dalam pengembangan kapasiti produktif negara dijangka berterusan dan seterusnya meningkatkan lagi pertumbuhan keluaran potensi negara. Ini memberi petanda bahawa pertumbuhan potensi ekonomi Malaysia dijangka terus bertambah baik dalam tempoh terdekat.

Pertumbuhan pelaburan swasta, yang bertukar arah pada separuh kedua tahun 2003, meningkat dengan pesat kepada 15.8% pada tahun 2004 apabila keyakinan perniagaan terus kukuh. Pertumbuhan yang lebih kukuh ini disebabkan terutamanya oleh penggunaan kapasiti yang meningkat berikutan peningkatan permintaan luar negeri dan penggunaan dalam negeri yang lebih tinggi. Penggunaan kapasiti yang lebih tinggi ini, berserta peningkatan keuntungan korporat dan keadaan pembiayaan yang lebih baik, telah menggalakkan aktiviti pelaburan. Perbelanjaan modal yang lebih tinggi jelas kelihatan dalam semua sektor ekonomi, dengan sektor perkilangan, perkhidmatan dan perlombongan mencatat perbelanjaan pada tahap yang lebih ketara sepanjang tahun. Peningkatan pelaburan swasta juga disokong oleh pelaburan langsung asing, khususnya dalam sektor perkhidmatan, perkilangan serta minyak dan gas.

Perbelanjaan sektor awam kurang menyumbang kepada pertumbuhan kerana Kerajaan Persekutuan meneruskan dasar konsolidasi fiskal, mengakibatkan defisit fiskal menurun kepada 4.3% daripada KDNK pada tahun 2004 (2003: -5.3%). Usaha mengurangkan defisit fiskal diimbangi oleh keperluan Kerajaan untuk menyediakan perkhidmatan sokongan asas dan sosial serta perbelanjaan untuk meningkatkan produktiviti jangka panjang ekonomi negara. Pada tahun 2004, perbelanjaan Kerajaan Persekutuan ke atas bekalan dan perkhidmatan serta emolumen adalah lebih tinggi. Hasilnya, penggunaan awam meningkat sebanyak 6.6% pada tahun 2004. Sebaliknya, pelaburan awam menurun sebanyak 3.5% pada tahun 2004 akibat pengurangan perbelanjaan pembangunan Kerajaan Persekutuan, yang sebahagiannya diimbangi oleh perbelanjaan modal perusahaan awam bukan kewangan (PABK) yang tinggi dan mapan. Walaupun perbelanjaan pembangunan berkurang, perbelanjaan pada tahun 2004 disalurkan terutamanya kepada projek berskala kecil dalam sektor ekonomi dan sosial yang mempunyai kesan pengganda ke atas ekonomi yang ketara. Perbelanjaan modal PABK yang lebih tinggi disebabkan terutamanya oleh program penambahbaikan dan pengembangan kapasiti.

Hasil daripada aktiviti sektor swasta yang bertambah kukuh, permintaan agregat dalam negeri benar (tidak termasuk perubahan stok) terus berkembang sebanyak 7.3%. Walau bagaimanapun, pertumbuhan permintaan dalam negeri yang lebih kukuh dicapai dalam konteks tekanan harga yang sedikit memandangkan peningkatan kapasiti dalam sektor yang mengalami pertumbuhan yang kukuh. Pengembangan dalam kapasiti baru ini memastikan pertumbuhan KDNK kekal, secara keseluruhan, sejajar dengan kapasiti potensi ekonomi. Kestabilan keadaan pasaran pekerja, produktiviti pekerja yang tinggi dan peningkatan persaingan dalam ekonomi juga membendung tekanan harga. Hasilnya, Indeks Harga Pengguna (IHP) dan inflasi teras meningkat sedikit masing-masing sebanyak 1.4% dan 1% tahun 2004 (2003: masing-masing 1.2% dan 0.5%).

Pada tahun 2004, permintaan luar negeri terus meningkat dan menjadi penyumbang penting kepada pertumbuhan keseluruhan ekonomi. Perkembangan yang lebih kukuh bagi eksport barangan perkilangan, terutamanya elektronik, dan pertumbuhan yang mapan dalam perolehan eksport komoditi menyumbang kepada lebihan perdagangan yang besar sebanyak RM81.1 bilion (2003: RM81.3 bilion). Pertumbuhan eksport yang lebih kukuh sebanyak 20.8% (2003: 11.3%) mencerminkan pertumbuhan permintaan pengguna dan pelaburan yang pesat di negara-negara perindustrian utama dan serantau. Seiring dengan permintaan sektor swasta dan pengeluaran perkilangan yang lebih kukuh, import mencatat pertumbuhan yang lebih tinggi sebanyak 26.3% (2003: 4.4%). Lebihan perdagangan yang besar dan mapan, serta pengurangan defisit akaun perkhidmatan yang ketara hasil daripada perolehan pelancongan yang lebih tinggi, telah lebih daripada mengimbangi defisit akaun pendapatan yang besar yang berpunca daripada keuntungan terakru bagi pelabur langsung asing yang lebih besar. Oleh itu, lebihan akaun semasa terus meningkat kepada RM56.6 bilion, bersamaan 13.4% daripada KNK (2003: RM50.8 bilion atau 13.7% daripada KNK).

Akaun kewangan pula pulih dengan mencatat aliran masuk bersih sebanyak RM15.4 bilion pada tahun 2004 (2003: –RM12.1 bilion). Aliran masuk pelaburan langsung asing dan pelaburan portfolio yang lebih tinggi telah lebih daripada mengimbangi aliran keluar yang lebih besar yang disebabkan oleh pelaburan ke luar negeri oleh syarikat Malaysia dan pelaburan lain oleh sektor awam dan swasta. Bahagian yang besar daripada pelaburan langsung asing disalurkan kepada sektor perkilangan, khususnya industri elektronik, serta sektor perkhidmatan. Sementara itu, aliran masuk ke sektor minyak dan gas ialah hasil daripada penemuan baru, terutamanya di luar pesisir Sabah dan Sarawak. Dana untuk pelaburan portfolio juga meningkat dengan ketara selaras dengan keyakinan pelabur yang bertambah baik dalam suasana

penarafan berdaulat bagi Malaysia yang dinaik taraf, dan spekulasi bahawa beberapa mata wang serantau, termasuk ringgit, berpotensi untuk dinaikkan nilai pada tahun tersebut.

Hasil daripada lebihan akaun semasa yang lebih besar, aliran masuk pelaburan yang lebih tinggi dan keuntungan daripada penilaian semula pertukaran asing, rizab antarabangsa bersih Bank Negara Malaysia meningkat lagi ke tahap tertinggi yang pernah dicapai, iaitu sebanyak RM253.5 bilion atau bersamaan AS$66.7 bilion pada akhir tahun 2004. Pada 28 Februari 2005, tahap rizab terus meningkat kepada RM272.9 bilion atau AS$71.8 bilion, cukup untuk membiayai 8.6 bulan import tertangguh dan merupakan 6.1 kali pendek luar negeri hutang jangka.

Wujud beberapa kejutan yang ketara dalam ekonomi global pada tahun 2004, iaitu harga minyak yang tinggi, tekanan inflasi yang muncul semula, kitaran monetari global yang mengekang, langkah pengetatan untuk mengurangkan kadar pertumbuhan yang terlalu tinggi di Republik Rakyat China (RR China), penularan selesema burung di beberapa tempat dan kesan akibat tsunami pada bulan Disember. Namun, ekonomi Malaysia kekal berdaya tahan. Sektor swasta memainkan peranan utama sebagai pemacu pertumbuhan manakala dasar Kerajaan disasarkan untuk mengekalkan keadaan ekonomi yang stabil dan memastikan sistem penghantaran sektor awam yang lebih cekap, yang menyokong perniagaan dan mesra pengguna agar dapat mencapai pertumbuhan pelaburan swasta yang mapan.

Dasar makroekonomi pada tahun 2004 tertumpu pada mengekalkan kestabilan dan meningkatkan kapasiti penanggungan risiko ekonomi. Pada masa hadapan, peningkatan dalam fleksibiliti, kecenderungan membuat inovasi dan produktiviti adalah komponen penting untuk mencapai pertumbuhan jangka panjang yang mapan.

Hutang luar negeri Malaysia meningkat secara sederhana kepada RM197.3 bilion pada tahun 2004 (2003: RM186.6 bilion). Ini mencerminkan terutamanya peningkatan hutang jangka pendek sektor perbankan, yang sebahagian besar disebabkan oleh aktiviti lindung nilai bagi urus niaga berkaitan perdagangan dan aktiviti perbendaharaan. Walau bagaimanapun, bahagian hutang jangka pendek kepada jumlah hutang keseluruhan kekal rendah dan mencakupi sebanyak 21.8% daripada jumlah hutang luar negeri. Dasar pengurusan hutang berhemat yang diamalkan telah menyebabkan kedudukan hutang luar negeri Malaysia kekal mapan, dengan bahagian hutang luar negeri kepada KNK dan nisbah khidmat bayaran hutang bertambah, masing-masing kepada 46.6% dan 4.3% (2003: masing-masing 50.2% dan 6.2%.).

Pengurusan Makroekonomi

Prestasi ekonomi yang kukuh pada tahun 2004 mencerminkan peningkatan ekonomi Malaysia yang menyeluruh, dalam keadaan pertumbuhan pesat perdagangan global bagi barangan perkilangan dan harga yang lebih tinggi bagi minyak dan kebanyakan komoditi bukan minyak. Pengukuhan permintaan dalam negeri mendorong pertumbuhan yang mapan sepanjang tahun 2004 walaupun pertumbuhan global sederhana sedikit pada separuh tahun kedua.

Teras dasar monetari pada tahun 2004 kekal menyokong aktiviti ekonomi dalam negeri. Kadar inflasi dalam negeri adalah rendah pada 1.4%, tanpa sebarang kesan sampingan yang nyata ekoran harga import yang lebih tinggi. Selain itu, aliran masuk dari luar negeri, yang terdiri terutamanya daripada aliran jangka panjang perdagangan dan pelaburan, dan sedikit peningkatan dalam aliran dana portfolio. Dengan adanya mudah tunai yang berlebihan dalam sistem disebabkan oleh aliran masuk perdagangan dan pelaburan yang mapan, operasi pasaran wang Bank Negara Malaysia tertumpu pada penstabilan kadar faedah pada tahap yang menyokong aktiviti ekonomi. Tambahan lagi, persaingan dalam sektor perbankan yang mapan turut membendung sebarang tekanan ke atas kadar faedah apabila permintaan terhadap dana oleh sektor swasta meningkat.

Keadaan makroekonomi yang stabil membolehkan Bank Negara Malaysia membuat perubahan yang ketara dalam pengendalian dasar monetari pada tahun 2004. Pada 23 April, Rangka Kerja Kadar Faedah Baru diumumkan. Rangka kerja baru ini dirangka bagi memperkukuh lagi mekanisme penghantaran dasar monetari dan menggalakkan penentuan harga yang lebih cekap oleh sistem kewangan. Walaupun rangka kerja baru ini merupakan perubahan ke atas mekanisme pelaksanaan dasar monetari, ia tidak

mencerminkan sebarang perubahan pada teras dasar monetari. Rangka kerja ini juga dirangka bagi meningkatkan keberkesanan dasar monetari dengan membantu penghantaran perubahan pada kadar faedah dasar, iaitu Kadar Dasar Semalaman (OPR), kepada kadar faedah pasaran yang lain dan akhirnya, kepada objektif makroekonomi utama. OPR memainkan dua peranan, iaitu sebagai alat penunjuk yang menyampaikan teras dasar monetari dan sebagai kadar faedah yang disasarkan dalam operasi mudah tunai harian Bank Negara Malaysia. Pengenalan OPR melengkapi beberapa perubahan yang dibuat bermula dengan penerbitan Pernyataan Dasar Monetari pada tahun 2003. Perubahan-perubahan tersebut bertujuan untuk memperbaiki komunikasi mengenai dasar, di samping menyampaikan penilaian Bank Negara Malaysia mengenai keadaan ekonomi dan kewangan kepada pasaran. Ini juga akan membantu menunjuk arah kepada jangkaan pasaran, dan dengan itu meningkatkan keberkesanan dasar monetari.

Walaupun kadar faedah semasa yang rendah adalah sesuai dan konsisten dengan keperluan ekonomi pada keseluruhannya, didapati ada segmen masyarakat yang bergantung pada pendapatan daripada simpanan deposit, seperti golongan tua dan pertubuhan kebajikan yang mungkin terjejas. Sehubungan dengan itu, satu instrumen khas, iaitu Bon Simpanan Merdeka (BSM) dilancarkan bagi mengurangkan kesan penurunan pendapatan faedah bagi kumpulan ini. BSM memberi pemegang bon pulangan sebanyak 5%, yang melebihi kadar faedah simpanan tetap, dan diterbitkan secara berkala sepanjang tahun 2004 dan 2005.

Dari segi kadar pertukaran, penetapan kadar pertukaran terus memberikan manfaat kepada ekonomi Malaysia dengan memberi jangkaan yang menentu dan kestabilan secara relatif kepada aktiviti perdagangan dan pelaburan. Kelemahan nilai dolar AS dan spekulasi bahawa RR China sedang mempertimbangkan rejim mata wang yang lebih fleksibel pada tahun 2004, menguatkan jangkaan pasaran bahawa dasar kadar pertukaran Malaysia juga akan dikaji semula. Bank Negara Malaysia mengekalkan pendirian bahawa rejim kadar pertukaran akan hanya dikaji semula sekiranya ringgit mengalami ketidakjajaran yang berterusan disebabkan oleh perubahan struktur yang besar dalam sistem kewangan antarabangsa dan serantau, atau sekiranya asas ekonomi menunjukkan perlunya pertukaran sistem tersebut. Oleh itu, sebarang perubahan kepada rejim kadar pertukaran tertakluk pada perubahan struktur jangka panjang yang sedemikian dan bukan bergantung pada pergerakan aliran modal jangka pendek dan perubahan sementara dalam jangkaan kadar pertukaran.

Asas ekonomi yang lebih kukuh membolehkan Bank Negara Malaysia mengambil langkah untuk terus meliberalisasikan peraturan pentadbiran pertukaran asing. Berkuat kuasa 1 April, beberapa perubahan dilaksanakan. Ini termasuk mempermudah keperluan bagi pengeksport untuk membuat laporan supaya kos pentadbiran dan proses perniagaan dapat dikurangkan; meningkatkan had semalaman bagi Akaun Mata Wang Asing pemastautin bagi meningkatkan pengurusan aliran wang tunai dan menyokong kenaikan dalam nilai ditambah di Malaysia; membenarkan pemberian pinjaman dalam denominasi ringgit kepada bukan pemastautin untuk meningkatkan akses kepada dana dalam denominasi ringgit bagi operasi di Malaysia; membenarkan pemastautin tertentu untuk melabur di luar negeri bagi menambah fleksibiliti pengurusan dana; dan membenarkan pemastautin membuat kontrak tukaran asing hadapan bagi meningkatkan kecekapan pengurusan risiko ekoran pendedahan pada mata wang asing. Perubahan-perubahan ini ialah sebahagian daripada usaha Bank Negara Malaysia untuk terus meningkatkan persekitaran perniagaan dan mengukuhkan kecekapan sistem penghantaran pengawalseliaan. Kelonggaran peraturan ini memberikan fleksibiliti yang lebih kepada pemastautin untuk mengurus pelaburan mereka dengan menggalakkan kepada pilihan-pilihan pengurusan risiko yang lebih meluas.

Sebagai sebahagian daripada langkah-langkah yang diambil, Bank Negara Malaysia membenarkan Bank Pembangunan Pelbagai Hala (BPP) atau Institusi Kewangan Pelbagai Hala (IKP) dan Syarikat-syarikat Multinasional untuk menerbitkan bon berdenominasi ringgit dalam pasaran modal di Malaysia. Di samping itu, Suruhanjaya Sekuriti membenarkan pengecualian cukai diberikan ke atas pendapatan faedah yang diperoleh syarikat bukan pemastautin daripada sekuriti dan debentur Islam dalam denominasi ringgit, kecuali stok pinjaman boleh ubah dan sekuriti terbitan Kerajaan Malaysia. Kesan segera dapat dilihat daripada langkah yang diambil ini. Khususnya, langkah membenarkan BPP menerbitkan bon ringgit diikuti dengan dua terbitan penting dalam pasaran bon dalam negeri. Bank Pembangunan Asia (Asian Development Bank) adalah entiti asing pertama menerbitkan bon dalam denominasi ringgit pada bulan November. Terbitan ini dituruti dengan rapat oleh Perbadanan Kewangan Antarabangsa (International Finance Corporation),

yang juga badan pelbagai hala pertama menerbitkan bon dalam denominasi ringgit yang mematuhi prinsip Islam.

Perkembangan monetari melengkapkan usaha Kerajaan untuk meneruskan pelaksanaan dasar konsolidasi fiskal secara berperingkat. Defisit Kerajaan Persekutuan secara keseluruhan menurun daripada 5.3% daripada KDNK pada tahun 2003 kepada 4.3% daripada KDNK pada tahun 2004. Kerajaan mengukuhkan kedudukan kewangannya dengan meningkatkan kecekapan dan keberkesanan dalam perbelanjaan serta mempertambah hasil, dan pada masa yang sama, mengoptimumkan penggunaan sumber dan kapasiti yang sedia ada.

Selain memberi tumpuan pada pengukuhan pengurusan kewangan awam, dasar awam pada tahun 2004 bertujuan memperbaiki sistem penghantaran bagi meningkatkan daya saing. Perbelanjaan pembangunan disasarkan pada perbelanjaan yang dapat memastikan peningkatan produktiviti dan daya saing dalam ekonomi. Fokus perbelanjaan pembangunan adalah untuk pembangunan luar bandar dan projek-projek yang lebih kecil dalam sektor pertanian, memperbaiki bekalan utiliti di kawasan luar bandar, mempertingkatkan jalan raya dan jalinan pengangkutan lain, serta program penjagaan kesihatan dan program rumah kos rendah bagi rakyat jelata. Walaupun program ini kecil dari segi nilai, kesan penggandaan daripada program ini adalah ketara, dengan itu memastikan matlamat sosioekonomi Kerajaan tercapai.

Kerajaan akan terus melaksanakan program konsolidasi fiskal secara berperingkat. Pengurusan kewangan berhemat kekal sebagai asas penting dasar fiskal bagi memperbaiki kedudukan kewangan Kerajaan secara keseluruhan. Defisit yang lebih kecil memberi pilihan yang lebih luas kepada Kerajaan untuk menentukan dasar dan membolehkan dasar makroekonomi mengurangkan potensi kejutan yang negatif dengan lebih berkesan dalam ekonomi.

Bajet 2004 dan 2005 dirangka dengan objektif untuk menjana aktiviti pelaburan swasta dengan lebih kukuh dan menempatkan semula sektor swasta sebagai enjin pertumbuhan ekonomi utama. Khususnya, dasar awam terus memberi penekanan kepada keperluan syarikat-syarikat Malaysia mengenal pasti dan mengambil peluang yang ada dalam sektor pertumbuhan baru. Pempelbagaian ekonomi akan mempertingkatkan lagi daya tahan ekonomi sementara menyediakan peluang kepada syarikat-syarikat untuk terus menambah nilai. Antara sektor yang disasarkan termasuk pertanian, perkhidmatan dan aktiviti perkilangan yang mempunyai nilai ditambah yang tinggi. Bagi terus merangsang sebahagian daripada aktiviti ini, Bajet memperuntukkan dana tambahan bagi membangunkan lagi industri modal usaha niaga. Insentif lain yang diumumkan termasuk memberi taraf Koridor Raya Multimedia (MSC) kepada Kulim High-Technology Park dan Bayan Lepas, memperbaiki infrastruktur ICT termasuk kemudahan jalur lebar dan memperkenalkan portal kerajaan yang bersepadu sebagai laluan utama perkhidmatan awam, serta pelbagai insentif cukai kepada sektor tertentu.

Tumpuan khusus telah diberikan kepada meningkatkan daya saing dan menggalakkan pelaburan oleh perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Ini bukan sahaja disebabkan PKS memberi sumbangan yang ketara kepada ekonomi tetapi juga kerana PKS mempunyai potensi pertumbuhan yang kukuh. Pada tahun 2004, Bank Negara Malaysia mengambil langkah menubuhkan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan, yang dipengerusikan oleh Perdana Menteri. Majlis ini mewakili badan penggubal dasar tertinggi dan akan menentukan hala tuju dan strategi untuk pembangunan PKS. Majlis ini bukan sahaja bertanggungjawab merangka dasar dan strategi secara umum bagi menyokong pembangunan PKS tetapi juga memastikan pelaksanaan dasar dan pelan tindakan yang berkesan. Bank Negara Malaysia dilantik sebagai Sekretariat Majlis. Pada tahun 2004, Majlis menstandardkan takrif PKS bagi kesemua sektor ekonomi dan mengambil inisiatif meningkatkan maklumat berkenaan PKS sebagai langkah pertama ke arah merangka dan melaksanakan dasar yang lebih berkesan. Majlis juga memulakan beberapa skim bagi memudahkan akses kepada pembiayaan, latihan dan khidmat nasihat untuk PKS.

Aktiviti syarikat yang dikuasai Kerajaan (GLC) dikaji semula pada tahun 2004 bagi menjadikan GLC sebagai syarikat yang lebih cekap dan kompetitif di peringkat global. GLC telah melalui beberapa siri pembaharuan bagi menggalakkan budaya berprestasi tinggi, termasuk antara lain, pertambahan nilai kepada pemegang saham serta imbuhan berkaitan prestasi dan kontrak yang kompetitif untuk pihak pengurusan kanan di semua GLC. Dengan pengaruh dan impak GLC ke atas ekonomi, pembaharuan GLC juga akan mendatangkan kesan yang positif kepada syarikat sektor swasta yang menjadi pembekal dan pelanggan kepada GLC tersebut. Dalam penstrukturan semula GLC, penekanan yang lebih diberikan kepada strategi yang menjurus kepada perniagaan supaya dapat mempertingkatkan daya saing secara keseluruhan.

Dasar makroekonomi jangka pendek dan jangka panjang di Malaysia dirangka untuk saling memperkukuh bagi mencapai pembangunan ekonomi yang mapan. Dasar jangka pendek yang menjejas kestabilan asas ekonomi jangka panjang bukan sahaja sukar mendapat kejayaan tetapi juga membawa kesan yang buruk ke atas keupayaan melaksanakan dasar yang bersesuaian pada masa hadapan. Oleh itu, penggubalan dan pelaksanaan dasar di Malaysia diseimbang bagi memastikan interaksi antara dasar jangka pendek dan jangka panjang saling memperkukuh dan saling menyokong. Dengan prestasi pertumbuhan yang memberangsangkan, asas ekonomi yang kukuh serta pendirian dasar makroekonomi dan pembangunan yang bersifat menyokong, membolehkan Malaysia mencapai pertumbuhan ekonomi yang mapan. Tindak balas daripada sektor swasta terhadap dasar awam adalah menggalakkan dan tindakan dan strategi yang diambil dijangka menyumbang kepada pertumbuhan jangka panjang yang mapan dengan pembangunan sosioekonomi yang seimbang.

Jadual 1.3
Sektor Perkilangan: Nilai Ditambah dan Pengeluaran

	2003	2004
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah (Pada harga malar 1987)	**8.3**	**9.8**
Pengeluaran keseluruhan	**10.5**	**12.7**
Industri berorientasikan eksport	**11.9**	**14.2**
antaranya:		
Elektronik	15.1	25.0
Barangan elektrik	-7.0	-9.4
Bahan kimia dan keluaran kimia	20.8	14.1
Kayu dan keluaran kayu	0.9	12.7
Pemprosesan di luar estet	11.8	4.0
Tekstil dan pakaian	-2.2	-11.7
Keluaran getah	18.7	14.8
Industri berorientasikan pasaran tempatan	**6.1**	**7.1**
antaranya:		
Keluaran berkaitan pembinaan	10.2	-0.6
Keluaran logam yang direka	7.4	29.2
Keluaran makanan	8.8	3.0
Kelengkapan pengangkutan	-5.5	8.6
Keluaran petroleum	2.3	1.3

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

KAJIAN MENGIKUT SEKTOR

Sektor Perkilangan

Sektor perkilangan sekali lagi mencatat kadar pertumbuhan dua angka pada tahun 2004, dengan pertumbuhan keluaran meningkat kukuh kepada 12.7% (2003: 10.5%). Prestasi pertumbuhan yang memberangsangkan ini disokong oleh persekitaran luar negara yang positif berikutan pertumbuhan yang lebih kukuh di negara-negara perindustrian dan serantau serta diperkukuh lagi oleh peningkatan permintaan dalam negeri. Pertumbuhan pada separuh tahun pertama adalah lebih ketara (16.1%; separuh tahun kedua: 9.6%), didorong oleh permintaan yang kukuh terhadap barangan elektronik sejajar dengan peningkatan momentum kitaran separa konduktor global. Pertumbuhan pada tahun 2004 juga disokong oleh permintaan eksport yang kukuh bagi keluaran berasaskan sumber termasuk keluaran getah, kimia dan kayu. Bagi industri berorientasikan pasaran dalam negeri, pertumbuhan diterajui oleh pemulihan dalam industri kelengkapan pengangkutan dan pengembangan memberangsangkan dalam industri keluaran logam yang direka, yang lebih daripada mengimbangi penyederhanaan dalam industri barangan berkaitan pembinaan. Hasilnya, pertumbuhan industri berorientasikan eksport dan berorientasikan pasaran dalam negeri bertambah kukuh, masing-masing kepada 14.2% dan 7.1% pada tahun 2004 (masing-masing 11.9% dan 6.1% pada tahun 2003).

Prestasi sektor perkilangan yang memberangsangkan disokong oleh persekitaran luar negeri yang positif dan peningkatan permintaan dalam negeri.

Sejajar dengan peningkatan yang nyata dalam pengeluaran, pertumbuhan nilai ditambah sektor perkilangan secara keseluruhan bertambah kukuh kepada 9.8% (2003: 8.3%). Sektor perkilangan kekal sebagai peneraju utama pertumbuhan ekonomi dengan sumbangan kepada KDNK meningkat daripada 30.8% pada tahun 2003 kepada 31.6% pada tahun 2004. Meskipun pertumbuhan keluaran adalah kukuh, kadar penggunaan kapasiti sektor perkilangan secara keseluruhan rendah sedikit pada 79% pada tahun 2004 (2003: 80%), disebabkan oleh pengembangan kapasiti dalam industri-industri tertentu. Kadar penggunaan kapasiti industri berorientasikan eksport dan berorientasikan pasaran dalam negeri masing-masing berada pada 81% dan 75% (2003: masing-masing pada 82% dan 76%).

Pertumbuhan industri barangan elektronik dan elektrik berganda kepada 17.7% pada tahun 2004 (2003: 9.6%), dirangsang oleh pengembangan pesat segmen

Graf 1.6
Sektor Perkilangan: Jualan, Pengeluaran dan Eksport

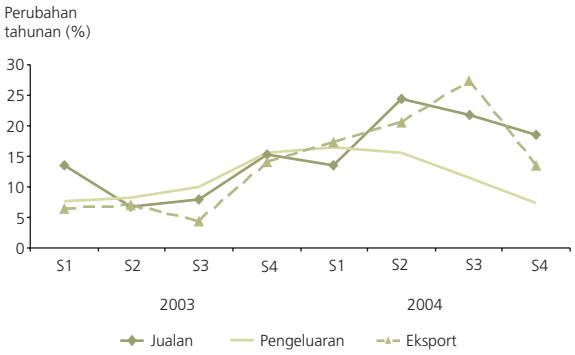

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

elektronik. Prestasi **industri elektronik** adalah seiring dengan trend kitaran separa konduktor global. Pada awal tahun 2004, sektor elektronik disokong oleh momentum pertumbuhan industri separa konduktor global yang kukuh yang bermula pada separuh kedua tahun 2003. Kitaran ini memuncak pada pertengahan tahun 2004 dan setelah itu mengalami penyederhanaan apabila syarikat-syarikat menyelaraskan inventori mereka disebabkan pengeluaran yang berlebihan pada awal tahun 2004.

Kitaran menaik separa konduktor pada tahun 2003 - 04 adalah menyeluruh dengan pengembangan dalam semua kategori cip, dari komputer peribadi yang didorong oleh kitaran penggantian, barangan telekomunikasi dan keluaran tanpa wayar sehingga ke barangan elektronik pengguna. Permintaan pengguna yang kukuh dan pelaburan perniagaan yang meningkat di negara-negara perindustrian pada tahun 2004 turut memperkukuh jualan separa konduktor global. Perkembangan yang positif ini diperkukuh lagi oleh trend penggunaan cip yang lebih meluas dan kandungan cip yang lebih tinggi, terutamanya dalam segmen elektronik pengguna. Kemunculan peralatan elektronik baru seperti kamera digital, pembantu digital peribadi (PDA), televisyen panel leper dan telefon bimbit pelbagai fungsi menjadi pemacu pertumbuhan dalam segmen elektronik pengguna. Jualan komputer peribadi global juga terus berkembang dengan pesat pada tahun 2004, dengan diterajui oleh permintaan yang kukuh dari rantau Asia Pasifik.

Berbanding dengan kitaran separa konduktor sebelum ini (1999-2000), yang disebabkan terutamanya oleh perbelanjaan korporat yang berkaitan dengan Y2K, tidak terdapat pelaburan yang berlebihan dalam sektor teknologi pada kitaran terbaru ini. Kedua, kitaran menurun pada kali ini disebabkan oleh situasi penawaran yang berlebihan, manakala kitaran sebelum ini berpunca daripada faktor penawaran dan permintaan. Sungguhpun pertumbuhan dunia menurun hampir separuh dalam tempoh setahun kepada 2.4% pada tahun 2001 (2000: 4.7%), namun penunjuk-penunjuk terkini memperlihatkan permintaan terhadap elektronik masih bertahan. Prospek pertumbuhan dunia kekal positif pada tahun 2005 (4%); tempahan baru oleh Amerika Syarikat terhadap elektronik terus mencatat pertumbuhan sepanjang tahun 2004 dan nisbah *book-to-bill* Amerika Syarikat bagi kelengkapan separa konduktor berada hampir dengan satu. Ketiga, pengumpulan inventori tidak terlalu besar dalam kitaran semasa. Nisbah inventori kepada penghantaran barangan elektronik di

Graf 1.7
Penggunaan Kapasiti dalam Sektor Perkilangan

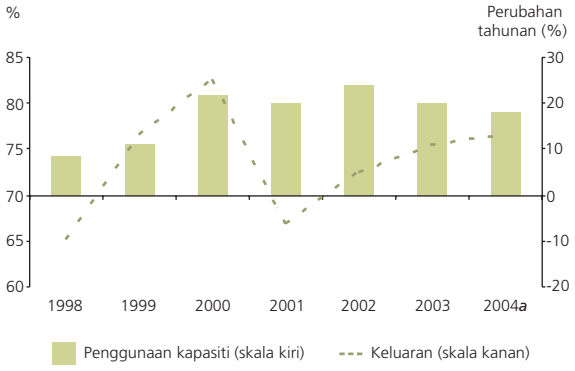

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Bank Negara Malaysia

Graf 1.8
Pengeluaran dan Eksport Industri Elektronik

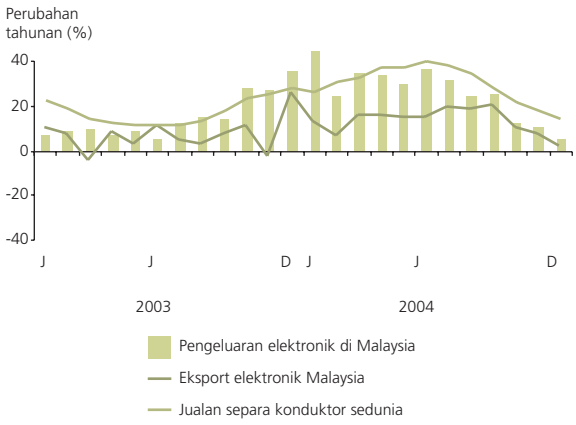

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Pertubuhan Industri Separa konduktor (SIA)

Amerika Syarikat kekal rendah sebanyak 1.22 pada akhir Disember 2004 (September 2004: 1.26; Ogos 2001: 1.93). Akhirnya, penyelarasan inventori secara relatif, adalah lebih cepat kerana syarikat multinasional mula mengurangkan pengeluaran dan inventori sejak suku keempat tahun 2004. Berdasarkan faktor-faktor tersebut, kitaran menurun pada masa ini dijangka sederhana berbanding dengan kitaran menurun yang mendadak yang dialami pada tahun 2001.

Memandangkan terdapat banyak syarikat multinasional di Malaysia, pengilang tempatan juga turut menjalankan penyelarasan terhadap inventori seperti yang dicerminkan oleh penyederhanaan dalam indeks pengeluaran perkilangan pada bulan-bulan terakhir tahun 2004. Para pengilang separa konduktor di Malaysia juga terus mempertingkatkan rantaian nilai dengan mengeluarkan barangan yang mempunyai nilai ditambah yang lebih tinggi serta meneroka aktiviti berkaitan sektor perkilangan termasuk menempatkan pusat serantau mereka di Malaysia pada tahun 2004.

Industri barangan elektrik terus mengalami konsolidasi pada tahun 2004 memandangkan industri tersebut masih melaksanakan penyelarasan struktur untuk beralih kepada barangan yang mempunyai nilai ditambah yang lebih tinggi. Dengan peralihan kepada barangan bernilai tinggi, jumlah unit yang dikeluarkan adalah lebih rendah, manakala jumlah nilai eksport barangan elektrik meningkat pada tahun 2004 disebabkan oleh harga jualan yang lebih tinggi.

Industri kimia dan keluaran kimia tumbuh pada kadar dua angka, sebanyak 14.1%, bagi tahun kedua berturut-turut (2003: 20.8%). Pengembangan yang kukuh ini disebabkan terutamanya oleh pertumbuhan yang lebih tinggi dalam pengeluaran gas perindustrian yang mencakupi kira-kira 40% daripada jumlah keseluruhan industri kimia dan keluaran kimia. Pertumbuhan pesat gas perindustrian (19.5%; 2003: 15.8%) adalah sejajar dengan pertumbuhan kukuh dalam pengeluaran gas asli berikutan penambahan kepada kapasiti dan kenaikan penggunaan kapasiti loji MLNG, terutamanya loji MLNG Tiga yang baru. Sementara itu, pengeluaran barangan plastik terus berkembang disokong oleh permintaan dari dalam dan luar negeri yang lebih kukuh. Penggunaan baja dan racun serangga perosak yang lebih tinggi dalam sektor pertanian berikutan amalan pertanian yang baik dalam suasana harga komoditi yang menggalakkan, turut mendorong pertumbuhan kukuh dalam subsektor baja dan racun serangga perosak pada tahun 2004. Hanya pengeluaran industri resin tiruan tumbuh dengan sederhana pada tahun 2004. Ini disebabkan oleh kekurangan input kimia dan pengurangan dalam pengeluaran paip PVC ekoran aktiviti pembinaan yang lembap. Secara keseluruhan, permintaan luar negeri bagi keluaran kimia kekal kukuh, dengan RR China dan Jepun kekal sebagai pasaran eksport barangan kimia Malaysia yang terbesar.

Pertumbuhan pengeluaran **barangan kayu** meningkat sebanyak 12.7% (2003: 0.9%) dalam suasana permintaan luaran yang kukuh dan harga yang tinggi. Pengeluaran kilang papan lapis dan papan serbuk meningkat dengan lebih nyata hasil daripada permintaan yang meningkat dari Amerika Syarikat, United Kingdom dan Jepun. Langkah Indonesia melarang eksport kayu siap digergaji juga memberi manfaat kepada sektor pengeluaran kayu Malaysia. Sementara itu, pertumbuhan industri perabot disokong oleh permintaan yang tinggi dari Amerika Syarikat, United Kingdom, Thailand, Taiwan dan Belanda.

Pengeluaran **barangan getah** terus kekal kukuh dan berkembang sebanyak 14.8% pada tahun 2004 (2003: 18.7%). Pertumbuhan dua angka ini disokong terutamanya oleh peningkatan permintaan luaran bagi sarung tangan getah, memandangkan lebih 90% daripada pengeluaran tempatan adalah untuk pasaran eksport. Harga yang stabil dan bekalan susu getah yang mencukupi membolehkan pengeluar-pengeluar sarung tangan tempatan bersaing dengan jayanya di pasaran dunia. Pengilang-pengilang mengekalkan daya saing dengan meningkatkan bahagian sumber getah asli dalam pengeluaran disebabkan kos getah tiruan yang berasaskan minyak yang lebih tinggi. Amerika Syarikat kekal sebagai destinasi eksport utama bagi barangan getah Malaysia, diikuti oleh Eropah, Jepun, Korea dan Australia.

Pengeluaran **industri pemprosesan di luar estet** berkembang walaupun pada kadar yang lebih sederhana selaras dengan pengeluaran minyak sawit mentah pada tahun 2004. Pengeluaran minyak sawit berkembang pada kadar yang lebih sederhana pada tahun tersebut selepas mencatat pertumbuhan yang tinggi selama dua tahun berturut-turut.

Pengeluaran **kelengkapan pengangkutan** pulih pada tahun 2004 untuk mencatat pertumbuhan positif, berikutan jumlah pemasangan kereta yang lebih tinggi dan pengeluaran motosikal dan skuter yang meningkat dengan mendadak bagi pasaran eksport. Selepas mengalami penguncupan pada tahun 2003, pemasangan kenderaan bermotor pulih dengan nyata pada kadar pertumbuhan dua angka sebanyak 10.6%, didorong oleh permintaan terpendam bagi kereta

penumpang berikutan semakan semula struktur cukai pada awal tahun 2004. Paras pendapatan yang semakin meningkat, penawaran pakej pinjaman yang menarik serta pengenalan pelbagai model kereta baru mampu milik pada tahun 2004 turut menyokong industri kenderaan bermotor. Tahun 2004 juga menyaksikan peningkatan dalam pengeluaran di segmen motosikal dan skuter ekoran kapasiti baru yang disasarkan terutamanya untuk eksport ke negara serantau seperti Indonesia dan Singapura serta negara Eropah seperti Greece dan Turki.

Industri **tekstil dan pakaian** terus mengalami perubahan struktur. Pengeluaran industri ini merosot lagi disebabkan oleh persaingan dari negara pengeluar kos lebih rendah seperti RR China, India dan Vietnam. Sebagai sebahagian daripada strategi perniagaan mereka, beberapa pengilang tekstil tempatan turut mendirikan kilang di negara serantau untuk mendapat manfaat daripada kos operasi yang lebih rendah dan mengambil peluang daripada Perjanjian Tekstil dan Pakaian yang akan tamat pada awal tahun 2005. Dalam suasana persaingan yang sengit, pengilang-pengilang tekstil tempatan terus mempertingkatkan rantaian nilai dengan mengeluarkan barangan yang mempunyai nilai ditambah yang lebih tinggi untuk pasaran luar negeri seperti yang dilihat dalam peningkatan eksport tekstil dan pakaian pada tahun 2004.

Pengeluaran **barangan berkaitan pembinaan** merosot buat pertama kali selepas mencatat pertumbuhan selama lima tahun berturut-turut. Prestasi sektor tersebut telah dipengaruhi oleh aktiviti kejuruteraan awam yang lebih rendah pada tahun 2004. Khususnya, pengeluaran barangan galian bukan logam, iaitu simen dan barangan struktur tanah liat, terjejas. Walau bagaimanapun, industri besi dan keluli terus mencatat pertumbuhan kerana pengeluar besi beralih secara beransur-ansur daripada pengeluaran keluaran besi jenis panjang yang digunakan kebanyakannya dalam sektor pembinaan, kepada keluaran besi jenis leper yang mempunyai penggunaan yang lebih meluas, meliputi perkakas elektronik sehingga ke perabot. Keluaran besi jenis leper juga tidak tertakluk kepada kawalan harga tempatan dan mendapat manfaat daripada permintaan eksport yang kukuh pada tahun 2004.

Pengeluaran **barangan logam yang direka** meningkat pada tahun 2004 (29.2%; 2003: 7.4%), disokong terutamanya oleh permintaan dari pasaran eksport. Khususnya, pengilang-pengilang yang mengeluarkan bolt, nat, paip air dan paip gas serta struktur besi bagi bangunan dan kontena, meningkatkan pengeluaran mereka pada tahun 2004, sebagai respons kepada permintaan luaran yang kukuh serta harga yang lebih tinggi.

Pertumbuhan dalam **industri keluaran kertas** menjadi sederhana kepada 2.3% pada tahun 2004 (2003: 8%), disebabkan oleh persaingan sengit dari negara-negara serantau dalam segmen pulpa dan kertas. Walaupun segmen pulpa dan kertas merosot, segmen bekas dan kertas tebal terus mencatat perkembangan pada tahun 2004 berikutan aktiviti ekonomi yang meningkat, yang menyokong industri pembungkusan. Pengeluaran **barangan petroleum** terus meningkat walaupun pada kadar yang lebih sederhana disebabkan oleh loji penapisan minyak yang beroperasi hampir pada kapasiti penuh.

Industri **keluaran makanan** terus berkembang walaupun pada kadar yang lebih sederhana disebabkan sebahagiannya oleh penggantian import, manakala pengeluaran **industri minuman dan tembakau** terjejas akibat kenaikan duti eksais serta peraturan yang lebih ketat terhadap pengiklanan rokok dan keperluan pembungkusan.

Sektor perkhidmatan

Pada tahun 2004, pertumbuhan sektor perkhidmatan bertambah kukuh kepada 6.7%, disokong oleh penggunaan dalam negeri, pelancongan dan aktiviti berkaitan perdagangan yang kukuh. Khususnya, **segmen perkhidmatan akhir** yang merangkumi perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran; utiliti; perkhidmatan Kerajaan; dan perkhidmatan yang lain nyata bertambah kukuh dengan pertumbuhan meningkat daripada 3.7% pada tahun 2003 kepada 6.3% pada tahun 2004. Ini mencerminkan terutamanya penggunaan yang lebih kukuh dan pemulihan dalam aktiviti pelancongan pada tahun 2004. Sejajar dengan aktiviti perdagangan, perniagaan dan perjalanan yang lebih tinggi, pertumbuhan **segmen perkhidmatan pengantara** juga lebih tinggi pada tahun 2004 pada 7.2% (2003: 5.5%).

Subsektor perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran pulih dengan nyata daripada kesan Sindrom Pernafasan Akut yang Teruk (SARS) yang berlaku pada tahun 2003, untuk berkembang

Sektor perkhidmatan kekal sebagai salah satu daripada teraju pertumbuhan ekonomi dan disokong oleh penggunaan dalam negeri, pelancongan dan aktiviti berkaitan perdagangan.

Table 1.4
Pertumbuhan di Sektor Perkhidmatan pada Harga Malar 1987

	2003	2004*a*	2003	2004*a*
	Perubahan tahunan (%)		% bahagian daripada KDNK	
Perkhidmatan	**4.4**	**6.7**	**57.6**	**57.4**
Perkhidmatan perantaraan	5.5	7.2	23.8	23.8
Pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi	5.7	8.4	8.6	8.7
Kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan	5.4	6.5	15.1	15.0
Perkhidmatan akhir	3.7	6.3	33.9	33.6
Elektrik, gas dan air	5.7	8.1	4.1	4.2
Perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran	1.5	7.1	14.3	14.3
Perkhidmatan kerajaan [1]	7.6	5.1	7.4	7.2
Perkhidmatan-perkhidmatan lain [2]	3.3	5.0	8.0	7.9

[1] Termasuk perkhidmatan awam (pentadbiran awam, hal ehwal luar serta keamanan dan keselamatan awam), pertahanan, kesihatan, pendidikan dan lain-lain.
[2] Termasuk bayaran sewa ke atas kediaman yang didiami oleh pemilik; perkhidmatan kemasyarakatan, sosial dan persendirian; perkhidmatan pengeluar swasta yang bukan berasaskan keuntungan kepada isi rumah dan perkhidmatan domestik bagi isi rumah.
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

sebanyak 7.1% pada tahun 2004 (2003: 1.5%). Pertumbuhan subsektor ini disokong oleh peningkatan aktiviti penggunaan sejajar dengan pendapatan boleh guna dan keyakinan pengguna yang lebih tinggi. Pertumbuhan diperkukuhkan lagi oleh aktiviti pelancongan yang pesat. Perbelanjaan ke atas barangan tahan lama, termasuk kereta penumpang juga meningkat pada tahun 2004. Khususnya, jualan kereta penumpang dan import barangan pengguna mencatat pertumbuhan yang kukuh, masing-masing sebanyak 15.3% dan 24.1% pada tahun 2004.

Dalam tempoh pasca-SARS, ketibaan pelancong pulih dengan nyata, dengan bilangan pelancong ke negara ini mencapai tahap tertinggi sebanyak 15.7 juta orang pada tahun 2004 (2003: 10.6 juta orang). Pertambahan pelancong dari pasaran yang berbelanja tinggi seperti negara-negara Asia Barat dan Asia Utara turut menyokong aktiviti di subsektor hotel, restoran dan kedai runcit khas. Penganjuran Kejuaraan *Formula One Grand Prix* pada bulan Mac 2004 dan Karnival Jualan Mega yang diadakan dua kali setahun (pada suku pertama dan suku ketiga) telah merangsang pelancong untuk berbelanja. Kadar penginapan purata di hotel meningkat dan melebihi 60% buat kali pertama semenjak tahun 1996 (2003: 53.3%), dengan kebanyakan hotel utama mencatat kadar penginapan yang hampir penuh pada musim puncak.

Graf 1.9
Trend Subsektor Perdagangan Borong dan Runcit, Hotel dan Restoran berbanding Penggunaan Swasta dan Ketibaan Pelancong

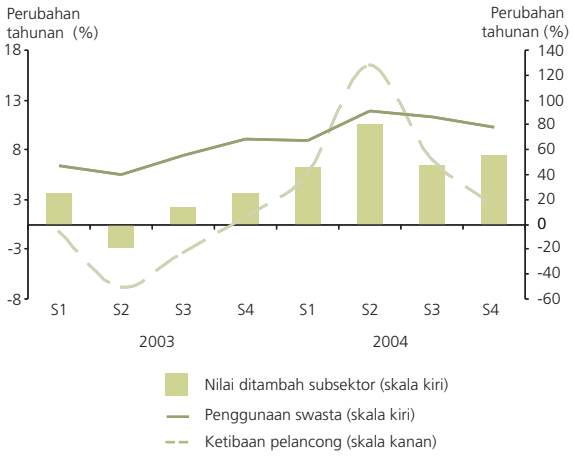

Subsektor pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi mencatat pertumbuhan yang kukuh sebanyak 8.4% pada tahun 2004 (2003: 5.7%) seiring dengan pengembangan yang pesat dalam aktiviti perdagangan dan perjalanan. Pertumbuhan subsektor ini diperkukuh lagi oleh pengembangan pesat dalam industri telekomunikasi, didorong terutamanya oleh segmen telefon selular. Bilangan pelanggan yang bertambah, peningkatan dalam jumlah panggilan antarabangsa dan penggunaan data mudah alih yang semakin popular telah menyokong pertumbuhan dalam segmen telefon selular. Sehingga akhir tahun 2004, bilangan pelanggan telefon selular bertambah kepada 14.5 juta orang (akhir tahun 2003: 11.1 juta orang), iaitu kadar penembusan sebanyak 55.9%. Persaingan harga yang sengit di kalangan syarikat pengendali membantu meningkatkan penggunaan Sistem Pesanan Ringkas (SMS) dan data mudah alih yang lain pada tahun 2004. Oleh itu, hasil daripada data mencakupi bahagian yang lebih besar, iaitu sebanyak 16% daripada jumlah hasil pendapatan perkhidmatan

selular pada tahun 2004 berbanding dengan 12% pada tahun 2003. Sementara itu, trafik SMS mencapai 9.5 bilion (2003: 6.2 bilion).

Aktiviti perdagangan yang memberangsangkan telah menyumbang kepada pertumbuhan dalam kargo laut dan udara. Jumlah TEU yang dikendalikan di pelabuhan-pelabuhan utama berkembang sebanyak 10.7%, mencerminkan peningkatan dalam kendalian kargo tempatan serta aktiviti pemunggahan. Dari segi kecekapan operasi, Pelabuhan Tanjung Pelepas (PTP) mencatat tahap produktiviti tertinggi di antara pelabuhan-pelabuhan tempatan iaitu sebanyak 32 pergerakan kasar bagi setiap kren setiap satu jam. Pelabuhan tersebut telah menerima Anugerah Terminal Kontena Terbaik 2004 di Anugerah Logistik Asia di Kuala Lumpur. Kargo udara yang dikendalikan di negara ini juga mencatat pertumbuhan yang lebih tinggi sebanyak 10.5% pada tahun 2004, disebabkan terutamanya oleh promosi agresif penerbangan udara nasional, termasuk promosi konsep I-port yang memudahkan pergerakan kargo antara lapangan terbang dengan tiga pelabuhan utama di Malaysia, iaitu Northport, PTP dan Pelabuhan Kuantan.

Sementara itu, segmen penumpang industri pengangkutan udara mencatat prestasi yang kukuh, iaitu pertumbuhan hampir 20%. Segmen tersebut mendapat manfaat bukan sahaja daripada pertumbuhan dalam ketibaan pelancong yang bertambah malah juga daripada lebih ramai rakyat Malaysia yang melancong dalam negeri dan ke luar negara disebabkan oleh kemampuan yang lebih tinggi dengan wujudnya perkhidmatan perjalanan udara tambang murah.

Subsektor kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan mencatat pertumbuhan yang lebih kukuh pada tahun 2004, didorong terutamanya oleh aktiviti perbankan dan insurans yang mencakupi sebahagian besar daripada subsektor tersebut. Dalam industri perbankan, pertumbuhan dijana oleh pendapatan faedah dan bukan faedah, iaitu pendapatan berasaskan fi. Walau bagaimanapun, spread faedah yang semakin mengecil dalam suasana mudah tunai yang berlebihan dan persaingan yang sengit terus mengehadkan pertumbuhan dalam pendapatan faedah. Aktiviti perbankan Islam yang semakin pesat turut menyumbang kepada pertumbuhan pada tahun 2004. Dari segi pemberian pinjaman, pembiayaan perbankan Islam meningkat sebanyak 19% untuk mencakupi bahagian sebanyak 11.3%

Jadual 1.5
Penunjuk Terpilih bagi Sektor Perkhidmatan

	2003	2004*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Indeks pengeluaran elektrik	5.7	8.3
Pinjaman terkumpul sistem perbankan	4.8	8.5
Premium insurans	14.0	16.3
Urus niaga Bursa Malaysia (nilai)	57.2	18.3
Bilangan penumpang Transit Aliran Ringan[1]	8.8	5.7
Ketibaan pelancong	-20.4	48.5
Jumlah penumpang di lapangan terbang	2.0	18.9
Kargo udara yang dikendalikan	7.0	10.5
Truput kargo pukal di pelabuhan utama[2]	7.9	9.1
Truput kontena di pelabuhan utama[3]	14.9	10.7
	%	
Kadar penginapan hotel	53.3	60.8
Kadar penembusan perkhidmatan telekomunikasi (akhir tahun)		
- Internet 'dial-up'	11.4	12.7
- Jalur lebar	0.45	0.98
- Telefon selular	43.9	55.9
- Talian tetap	18.1	17.2

[1] STARline dan PUTRAline.
[2] Terdiri daripada Pelabuhan Klang, Pelabuhan Johor, Pelabuhan Pulau Pinang, pelabuhan-pelabuhan Sabah dan Pelabuhan Bintulu.
[3] Terdiri daripada Pelabuhan Klang, Pelabuhan Johor, Pelabuhan Tanjung Pelepas, Pelabuhan Pulau Pinang, pelabuhan-pelabuhan Sabah dan Pelabuhan Bintulu.
a Awalan

Sumber:
Bursa Malaysia Berhad; Jabatan Perangkaan Malaysia; Malaysia Airports Holdings Berhad; Senai Airport Terminal Services Sdn. Bhd.; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; Kementerian Kewangan; pengendali-pengendali pelabuhan; Syarikat Prasarana Negara Berhad; Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia dan Bank Negara Malaysia.

daripada jumlah pemberian pinjaman bank pada tahun 2004. Jumlah aset perbankan Islam meningkat dua kali ganda dalam tempoh empat tahun kepada RM94.6 bilion pada akhir tahun 2004. Sementara itu, dalam industri insurans, premium insurans bersih yang dipungut meningkat dengan ketara disebabkan oleh permintaan pengguna yang kukuh terhadap produk insurans nyawa yang berkaitan dengan pelaburan dan endowmen.

Aktiviti dalam segmen harta tanah dan perkhidmatan perniagaan juga mengembang pada tahun 2004. Aktiviti harta tanah telah disokong oleh peningkatan yang nyata dalam jumlah urus niaga harta benda (20.5%), sementara urus niaga di Bursa Malaysia yang meningkat telah memberi manfaat kepada industri broker saham dalam segmen perkhidmatan perniagaan. Momentum dalam bidang pertumbuhan baru yang lain, iaitu perkhidmatan ICT dan perkhidmatan perkongsian meningkat untuk menyumbang kepada pertumbuhan segmen perkhidmatan perniagaan. Pada akhir tahun 2004, sebanyak 910 buah syarikat beroperasi dalam Koridor Raya Multimedia (MSC), dengan 67 syarikat tersebut bertaraf dunia. Antara aktiviti syarikat-syarikat ini termasuk pembangunan perisian dan kandungan, di samping menyediakan perkhidmatan aplikasi berasaskan Internet dan penyelesaian e-perdagangan.

Dalam industri perkhidmatan perkongsian dan penggunaan perkhidmatan sumber luar, Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA) telah meluluskan insentif kepada 87 Ibu Pejabat Operasi, 162 Pusat Pembekalan Antarabangsa dan tujuh Pusat Pengedaran Serantau sehingga akhir tahun 2004. Ini adalah kerana syarikat-syarikat mendapati Malaysia merupakan negara yang sesuai untuk menempatkan pusat serantau mereka untuk aktiviti penggunaan perkhidmatan sumber dalaman dan perkhidmatan sumber luar. Indeks *Offshore Location Attractiveness* A.T. Kearney bagi tahun 2004 telah meletakkan Malaysia sebagai negara ketiga paling menarik sebagai lokasi luar pesisir untuk syarikat menempatkan operasi perkhidmatan perkongsian luar negara.

Subsektor perkhidmatan lain tumbuh pada kadar yang lebih pesat sebanyak 5% (2003: 3.3%) dengan pertumbuhan yang kukuh dalam segmen hiburan serta disokong oleh bidang pertumbuhan baru, seperti pendidikan swasta dan perkhidmatan perubatan kesihatan swasta. Dalam segmen pendidikan tinggi swasta, terdapat 27 buah universiti swasta, termasuk enam cawangan kampus universiti asing, dan 532 buah kolej swasta beroperasi pada akhir tahun 2004. Jumlah kemasukan penuntut di institusi-institusi tersebut adalah lebih kurang 232,200 orang, dengan 8.3% daripada mereka terdiri daripada penuntut asing (2003: 7.9%). Dalam industri perubatan kesihatan swasta, 35 buah hospital swasta yang sedia ada telah merawat lebih kurang 174,300 pesakit dari luar negara pada tahun 2004. Kebanyakan pesakit tersebut datang ke Malaysia untuk mendapatkan rawatan kardiologi, radiologi dan pembedahan am. Terdapat juga pelancong yang datang untuk mendapatkan perkhidmatan diagnostik dan program kesihatan, termasuk perkhidmatan penapisan kesihatan asas dan menyeluruh.

Subsektor perkhidmatan Kerajaan terus berkembang pada kadar 5.1% disebabkan oleh perbelanjaan emolumen perkhidmatan awam, termasuk pembayaran bonus yang lebih tinggi pada tahun 2004. **Subsektor utiliti** pula berkembang dengan kukuh selaras dengan prestasi ekonomi yang lebih teguh yang menyebabkan permintaan elektrik dan air yang lebih tinggi oleh semua kategori pengguna, termasuk subsektor perindustrian, komersial dan isi rumah.

Sektor Pertanian

Sektor **pertanian, perhutanan dan perikanan (pertanian)** sekali lagi mencatat pertumbuhan yang kukuh dan menyeluruh pada tahun 2004. Ini mencerminkan kebangkitan semula sektor tersebut sebagai enjin pertumbuhan yang penting kepada ekonomi negara. Sektor ini menyumbang 0.4 mata peratusan kepada pertumbuhan KDNK keseluruhan pada tahun 2004 (2003: 0.5 mata peratusan; 1993-2002: purata 0.03 mata peratusan). Nilai ditambah sektor tersebut berkembang sebanyak 5% pada tahun 2004 mencerminkan pengembangan yang menyeluruh dalam pelbagai komoditi, iaitu minyak sawit mentah, getah dan kayu balak serta aktiviti berkaitan dengan pengeluaran makanan. Dari segi luaran, perolehan pertukaran asing daripada komoditi pertanian meningkat 7.4%, disebabkan keseluruhannya oleh peningkatan yang ketara dalam harga eksport, iaitu antara 5 – 47%. Eksport pertanian mencakupi 7.5% daripada eksport kasar pada tahun 2004.

Prestasi sektor pertanian yang kukuh ini adalah disebabkan oleh pelbagai perkembangan positif sepanjang tahun 2004. Keadaan cuaca yang menggalakkan, pertambahan kawasan tanaman matang dan peningkatan produktiviti yang kukuh berikutan amalan pertanian yang baik oleh para petani yang didorong oleh harga komoditi pertanian global yang tinggi merupakan faktor-faktor utama yang memacu pertumbuhan. Pengeluaran minyak sawit mentah dan getah, khususnya, mencecah paras tertinggi pada tahun 2004. Pengeluaran minyak sawit disokong oleh pertambahan yang besar dalam kawasan matang yang baru dan penggunaan input pertanian yang lebih meluas, terutamanya baja, manakala pengeluaran getah pula adalah didorong oleh aktiviti penorehan secara intensif, terutamanya di kalangan pekebun kecil dan hasil yang lebih tinggi daripada penggunaan teknologi yang menjimatkan penggunaan tenaga buruh.

Sektor pertanian mencatat pengembangan yang kukuh dan menyeluruh dalam keadaan harga komoditi yang menggalakkan.

Pertumbuhan yang menyeluruh dalam sektor pertanian ini juga disumbangkan oleh pengeluaran yang lebih tinggi dalam subsektor tanaman makanan, iaitu satu komponen utama sektor pertanian di Malaysia (mencakupi 40% daripada nilai ditambah sektor pertanian). Usaha-usaha Kerajaan untuk merubah dan memodenkan sektor pertanian pada tahun-tahun kebelakangan ini, dengan menggalakkan produktiviti yang lebih tinggi

Jadual 1.6
Sektor Pertanian: Nilai Ditambah, Pengeluaran dan Eksport

	2003		2004*a*	
	Jumlah dan Nilai	Perubahan tahunan (%)	Jumlah dan Nilai	Perubahan tahunan (%)
Nilai Ditambah (RM juta pada harga tahun 1987)	**20,123**	**5.7**	**21,135**	**5.0**
Pengeluaran[1]				
antaranya:				
Minyak sawit mentah	13,355	12.1	13,976	4.7
Getah	986	10.8	1,186	20.4
Kayu balak	21,532	4.3	21,576	0.2
Biji koko	36	-24.0	33	-7.8
Pendaratan ikan	1,480	1.1	1,576	6.5
Eksport (RM juta)	**33,693**	**28.0**	**36,176**	**7.4**
antaranya:				
Minyak sawit				
('000 tan)	12,487	15.0	11,788	-5.6
(RM/tan)	1,617	18.3	1,706	5.5
(RM juta)	20,192	36.1	20,107	-0.4
Getah				
('000 tan)	946	2.0	1,105	16.7
(sen/kilogram)	379	41.0	470	24.3
(RM juta)	3,583	43.8	5,198	45.1
Kayu balak				
('000 meter padu)	5,532	8.4	5,207	-5.9
(RM/meter padu)	366	1.8	398	8.9
(RM juta)	2,021	10.3	2,070	2.5
Kayu siap digergaji				
('000 meter padu)	2,789	1.3	3,166	13.5
(RM/meter padu)	1,134	2.9	1,015	-10.4
(RM juta)	3,162	4.2	3,214	1.7

[1] Kesemua dalam '000 tan, kecuali kayu balak dalam '000 meter padu.
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Lembaga Minyak Sawit Malaysia
Jabatan Perhutanan (Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak)
Lembaga Koko Malaysia
Jabatan Perikanan Malaysia

dan mewujudkan rantaian yang lebih mendalam dengan industri hiliran asas tani, telah membantu mempelbagaikan asas pertanian. Ini menyumbang kepada pendapatan yang lebih tinggi dan stabil, dan meningkatkan aktiviti penggunaan di kalangan petani, nelayan dan pekebun kecil yang lain di kalangan masyarakat luar bandar di Malaysia.

Pengeluaran **minyak sawit mentah (MSM)** mencapai paras tertinggi sebanyak 13.98 juta tan pada tahun 2004, iaitu peningkatan sebanyak 4.7% berbanding dengan tahun lepas (2003: 13.35 juta tan; 12.1%). Pertumbuhan ini adalah didorong oleh dua faktor utama. Pertama, kawasan kelapa sawit yang matang meningkat 4.5% kepada 3.45 juta hektar pada tahun 2004 (2003: 3.6%), mencerminkan terutamanya peningkatan di Malaysia Timur, dengan Sabah dan Sarawak masing-masing mencatat pertumbuhan sebanyak 4.4% dan 17.7%, sementara pengembangan di Semenanjung Malaysia adalah lebih sederhana sebanyak 2.2%. Walau

Graf 1.10
Kelapa Sawit: Kawasan, Pengeluaran dan Hasil

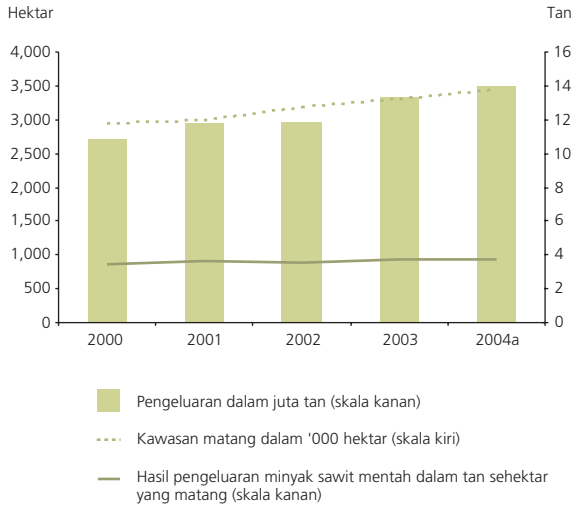

a Awalan
Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)

Graf 1.11
Harga Minyak Sawit dan Stok



Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)

bagaimanapun, Semenanjung Malaysia mencakupi bahagian terbesar iaitu lebih kurang 58% daripada jumlah pengeluaran MSM.

Faktor kedua adalah peningkatan yang ketara dalam kadar perahan minyak (OER) yang merupakan salah satu barometer kritikal bagi mengukur hasil produktiviti minyak sawit. Kadar OER Malaysia berjaya melebihi paras ambang kritikal 20% bagi kali pertama dalam sejarah, kepada 20.03% (19.75% pada 2003). Ini adalah pencapaian yang memberangsangkan dalam industri minyak sawit, kerana setiap 1% pertambahan OER mampu meningkatkan pengeluaran MSM lebih kurang 500,000 tan. Dengan perkembangan positif ini, Malaysia mengekalkan kedudukannya sebagai pengeluar dan pengeksport minyak sawit terbesar dunia, mencakupi 47% daripada pengeluaran global dan 54% daripada jumlah eksport dunia.

Minyak sawit Malaysia diniagakan pada harga yang kukuh di pasaran global, dengan harga hantaran tempatan MSM berpurata RM1,664 setan pada tahun 2004 atau 5.5% lebih tinggi daripada harga pada tahun 2003 (RM1,577 setan). Harga bertambah kukuh dengan ketara pada separuh tahun pertama (RM1,848 setan) dalam suasana kekurangan bekalan minyak dan lelemak dunia yang bermula sejak separuh kedua tahun 2003. Tiga pengeluar terbesar minyak kacang soya (pesaing utama minyak sawit), iaitu Amerika Syarikat (AS), Brazil dan Argentina, mencatat hasil tuaian yang tidak menggalakkan pada awal tahun 2004 akibat kemarau dan serangan penyakit *Asian rust*. Namun demikian, harga MSM menurun tidak lama kemudiannya (separuh kedua tahun 2004: RM1,481 setan) berikutan hasil tuaian yang lebih baik di AS. Sentimen pasaran juga dipengaruhi oleh kemerosotan permintaan luaran terhadap minyak sawit serta pertambahan secara beransur-ansur stok minyak sawit mentah tempatan (akhir tahun 2004: 1.49 juta tan; akhir tahun 2003: 1.16 juta tan). Ini menyebabkan harga diskaun MSM terhadap tiga pesaing minyak sayuran utama yang lain (kacang soya, sesawi dan bunga matahari) yang sememangnya besar, terus melebar pada tahun 2004.

Republik Rakyat China (RR China) terus merupakan pembeli utama minyak sawit Malaysia, mencakupi 24% daripada jumlah eksport. Eksport ke RR China meningkat pada tahun 2004 akibat pertambahan kuota import minyak sawit kepada 2.7 juta tan (2002: 2.3 juta tan) berikutan penyertaan negara tersebut dalam Pertubuhan Perdagangan Sedunia (WTO). Di samping itu, terdapat juga peningkatan yang ketara dalam permintaan dari AS (29.2%) kepada 298,760 tan berikutan pengumuman *Food and Drug Administration* (FDA) mengenai perubahan peraturan pelabelan produk makanan yang mengandungi asid *trans fatty*. Mulai tahun 2006, pengilang makanan AS disyaratkan untuk melabel kesemua produk yang mengandungi asid *trans fatty*. Kajian klinikal telah mengaitkan asid tersebut dengan penyakit yang serius. Minyak sawit yang bebas daripada asid *trans fatty*, memperoleh manfaat daripada peraturan tersebut kerana penggunaannya yang semakin meningkat di kalangan pengilang AS sebagai pengganti kepada minyak boleh dimakan yang lain. Sementara itu, pembelian dari negara Asia yang lain, terutamanya India dan Pakistan, merosot dengan ketara (masing-masing sebanyak -44% dan -24.2%), berikutan peningkatan pengeluaran minyak sesawi tempatan.

Dari segi pembangunan, industri minyak sawit Malaysia terus mencapai kemajuan yang pesat. Malaysia berjaya menembusi empat pasaran baru pada tahun 2004, iaitu Sao Tome dan Principe, Tuvalu, Costa Rica dan Guam. Dari segi penyelidikan dan pembangunan (R&D), Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) memperkenalkan 43 teknologi dan produk baru untuk dikomersialkan dalam industri minyak sawit, di samping menjalankan 312 projek penyelidikan pada tahun 2004. Sebahagian besar daripada penemuan baru ini adalah dalam aspek membangunkan teknik pengisaran dan penapisan yang kos efektif, meningkatkan hasil, mengurangkan pembaziran dan menghasilkan produk berasaskan sawit (produk makanan dan bukan makanan) yang mempunyai nilai ditambah yang lebih tinggi serta *biomass* berasaskan sawit. Sejajar dengan dasar Kerajaan untuk menggunakan sumber tenaga yang boleh diperbaharui, usaha-usaha dalam R&D berkaitan dengan tenaga *biofuel* telah dipertingkatkan berikutan kenaikan harga minyak mentah yang ketara pada tahun 2004.

Pengeluaran **getah asli** terus meningkat dengan kukuh untuk tahun kedua berturut-turut dan melebihi paras 1 juta tan buat pertama kalinya dalam tempoh lapan tahun. Pengeluaran meningkat sebanyak 20.4% kepada 1.19 juta tan. Peningkatan yang ketara ini disumbangkan keseluruhannya oleh pekebun kecil, yang mencakupi hampir 95% daripada jumlah pengeluaran getah Malaysia. Pengeluaran pekebun kecil meningkat sebanyak 22.7% disebabkan harga getah yang tinggi telah mendorong aktiviti penorehan yang lebih giat dan penggunaan teknik terbaru yang meningkatkan produktiviti. Jumlah kawasan yang ditoreh oleh pekebun kecil meningkat sebanyak 2.3% kepada 768,440 hektar pada tahun 2004. Kawasan yang ditoreh oleh estet pula merosot sebanyak 1.5%, disebabkan lebih banyak tanah getah tersebut ditanam semula dengan tanaman lain ataupun ditukar kepada aktiviti ekonomi yang lain sepanjang tahun. Malaysia terus mengekalkan kedudukannya sebagai pengeluar getah ketiga terbesar (mencakupi 16% daripada pengeluaran dunia) selepas Thailand dan Indonesia.

Harga getah Malaysia yang ditandaaraskan pada getah gred SMR 20 (penandaarasan pada RSS 1 diberhentikan mulai 1 Januari 2004) meningkat dengan ketara sebanyak 21% kepada purata 461 sen sekilogram pada tahun 2004 (2003: 381 sen/kg). Harga getah meningkat dengan ketara pada permulaan tahun untuk mencapai paras harga niaga harian tertinggi, iaitu 502 sen pada 2 Mac dan harga bulanan tertinggi, iaitu 489 sen pada bulan Mac. Peningkatan harga tersebut disebabkan bekalan dunia yang menurun akibat hujan lebat dan gangguan bekalan di beberapa tempat, sementara permintaan global kekal kukuh, terutamanya dari RR China. Memandangkan pengeluaran getah mulai meningkat di negara pengeluar utama pada separuh tahun kedua, harga menunjukkan trend yang menurun kepada 425 sen sebelum menamatkan tahun 2004 pada paras harga yang tinggi sedikit, iaitu 450 sen. Kenaikan tersebut didorong oleh peningkatan harga getah tiruan berikutan kenaikan harga minyak mentah.

Perolehan eksport daripada getah meningkat dengan ketara sebanyak 45.1% kepada RM5.2 bilion pada tahun 2004, untuk mencakupi 1.1% daripada jumlah eksport. RR China menambah pembeliannya dari Malaysia dan mencatat pertumbuhan yang nyata bagi tahun ketiga berturut-turut (39.2%; 2003: 60.3%). Pertambahan belian yang kukuh ini didorong oleh permintaan daripada pengilang tayar bagi memenuhi peningkatan permintaan yang ketara terhadap kenderaan. Ini disokong pula oleh keputusan kerajaan RR China untuk menghapuskan kuota import getah

Graf 1.12
Getah Asli: Pengeluaran, Harga dan Hasil



a Awalan bagi hasil purata pengeluaran
Sumber: Lembaga Getah Malaysia (LGM)

asli pada awal tahun 2004, sejajar dengan langkah liberalisasi perdagangan WTO. Hasilnya, RR China kekal sebagai pengimport getah Malaysia yang terbesar, mencakupi 26.1% daripada jumlah eksport (2003: 21.9%). Selain daripada RR China, pasaran eksport utama yang lain ialah Kesatuan Eropah, yang mencakupi 32% daripada jumlah eksport getah, terutamanya Jerman dan Perancis.

Getah kekal sebagai salah satu tanaman penting Malaysia disebabkan rantaiannya yang kukuh dengan penduduk di luar bandar dan industri hiliran. Pada tahun-tahun kebelakangan ini, harga getah yang kukuh telah membantu memulihkan industri getah, terutamanya di kalangan pekebun kecil. Selain daripada meningkatkan aktiviti penorehan mereka, pekebun kecil juga menggunakan teknologi eksploitasi seperti sistem torehan berfrekuensi rendah dan amalan pertanian yang baik dengan menggunakan perangsang untuk meningkatkan hasil getah.

Kerajaan juga telah memperuntukkan geran penanaman semula sebanyak RM330 juta sejak tahun 2002 bagi menggalakkan pekebun kecil menanam semula getah serta mempelbagaikan kegiatan ekonomi mereka bagi menambah pendapatan. Pekebun getah digalakkan menanam semula dengan menggunakan klon kayu susu getah yang menghasilkan susu getah yang lebih tinggi. Klon tersebut juga akan menjamin bekalan kayu getah yang mencukupi untuk industri perabot tempatan pada masa hadapan. Pada masa sama, Kerajaan telah melaksanakan beberapa rancangan seperti Sistem Penanaman G++ (perladangan

bersepadu dalam kawasan tanaman getah) dan Projek Kampung Teknologi Getah (menggunakan teknologi dalam penanaman getah). Inisiatif seperti ini telah meningkatkan pendapatan pekebun kecil. Pekebun kecil getah di bawah skim Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) (mencakupi 10% daripada pengeluaran getah negara) berjaya meningkatkan pendapatan bulanan mereka kepada RM1,800 pada tahun 2004 daripada RM980 pada tahun 2002.

Komoditi pertanian lain, yang terdiri daripada perikanan, ternakan dan kegiatan pertanian lain (termasuk buah-buahan dan sayur-sayuran) menunjukkan prestasi yang menggalakkan pada tahun 2004. Subsektor **perikanan** meningkat sebanyak 6.5% pada tahun 2004 dengan hasil sebanyak 1.58 juta tan (2003: 1.48 juta tan), didorong terutamanya oleh penangkapan ikan laut dalam yang lebih giat dan peningkatan pengeluaran akuakultur yang mempunyai nilai ditambah yang tinggi serta ikan hiasan. Selain itu, pengeluaran **ternakan** meningkat sebanyak 4.5%, disokong oleh pertambahan pengeluaran lembu dan ayam yang sebahagian besarnya hasil daripada teknik perladangan yang lebih baik seperti perladangan lembu bersepadu di ladang kelapa sawit dan getah, serta penternakan ayam dan itik melalui sistem reban tertutup. Peningkatan pengeluaran tersebut adalah untuk memenuhi kenaikan permintaan dari luar negara dan industri pemprosesan makanan dalam negeri. Pertumbuhan yang kukuh dalam pengeluaran **buah-buahan** (7.1%) dan **sayur-sayuran** (25%) didorong terutamanya oleh perluasan kawasan penanaman seiring dengan permintaan tempatan yang kukuh.

Pada tahun 2004, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani (KPIAT) dan agensi berkaitan telah memulakan Pelan Tindakan Imbangan Perdagangan Makanan. Pelan ini bertujuan untuk mengubah kedudukan defisit bersih dalam imbangan pembayaran bagi makanan kepada kedudukan lebihan menjelang tahun 2010, iaitu seperti yang dinyatakan dalam Dasar Pertanian Negara Ketiga (DPN3). Untuk merealisasikan matlamat ini, tiga objekif utama ditekankan. Pertama, meningkatkan paras pengeluaran tanaman makanan dengan menambah kawasan penanaman dan penangkapan melalui skim-skim tertentu seperti Taman Kekal Pengeluaran Makanan, Zon Industri Akuakultur dan usaha perladangan komersial berskala besar yang diterajui sektor swasta. Kedua, mengukuhkan daya saing industri tersebut dengan memperdalam rantaian dengan kegiatan pemprosesan hiliran yang mempunyai nilai ditambah yang lebih tinggi, seperti industri makanan asas tani. Ketiga, mewujudkan satu pelan pemasaran yang baik dan memastikan kualiti dan tahap keselamatan produk makanan untuk pasaran luar negeri dengan menggunakan skim akreditasi dan pelabelan yang ditanda aras pada piawai makanan yang diiktiraf antarabangsa. Sebahagian daripada skim-skim yang baru dilancarkan termasuk Skim Akreditasi Ladang Malaysia (SALM), Skim Persijilan Ladang Akuakultur Malaysia (SPLAM), Skim Akreditasi Ladang Ternakan (SALT) dan pelabelan "Malaysia's Best" pada buah-buahan eksport.

Dalam sektor **perhutanan**, aktiviti pembalakan adalah sederhana pada tahun 2004 sejajar dengan usaha pemuliharaan untuk melaksanakan amalan pengurusan hutan yang mapan. Pengeluaran kayu balak meningkat sedikit, iaitu sebanyak 0.2% kepada 21,576 juta meter padu (2003: 21,532 juta meter padu). Walau bagaimanapun, permintaan kayu balak sedunia kekal kukuh pada tahun 2004, terutamanya dari Jepun, RR China, AS dan negara-negara Kesatuan Eropah. Ini menyebabkan harga meningkat. Harga purata kayu balak Malaysia mencatat paras tertinggi pada RM396 semeter padu berikutan pengharaman di Indonesia terhadap eksport kayu balak dan kayu siap digergaji. Dalam keadaan kenaikan harga eksport (8.9%) dan kemerosotan jumlah eksport sebanyak 5.9%, perolehan eksport kayu balak meningkat sebanyak 2.5% kepada RM2.1 bilion.

Mengenai isu pemuliharaan alam sekitar, kayu hutan tropika terus mengalami tekanan daripada pencinta alam sekitar, terutamanya dari Eropah, iaitu terhadap isu pembalakan haram dan perdagangan dalam spesies tropika yang terancam. Malaysia mewujudkan skim persijilannya yang tersendiri untuk memberi keyakinan dan jaminan terhadap pengimport dan pengguna bahawa produk kayu hutan Malaysia dihasilkan daripada sumber yang sah dan mapan. Pada akhir tahun 2004, Majlis Persijilan Perkayuan Malaysia (MTCC) telah mengeluarkan Sijil Pengurusan Hutan kepada lapan negeri di Semenanjung Malaysia, serta wilayah Ulu Baram Utara di Sarawak, meliputi 4.73 juta hektar kawasan hutan simpanan kekal. Kredibiliti usaha persijilan ini telah diperakui oleh pembeli utama produk kayu hutan Malaysia dan yang terbaru ialah United Kingdom dan Belanda. Di samping itu, untuk menangkis pelbagai tuduhan bahawa Malaysia mengimport kayu balak tropika haram dari Indonesia termasuk spesies Ramin yang terancam, Kerajaan telah mengharamkan secara menyeluruh pengimportan kayu balak tersebut. Malaysia juga tegas dalam menguatkuasakan peraturan perdagangan Ramin sejajar dengan peraturan yang ditetapkan di bawah Konvensyen Perdagangan Antarabangsa mengenai Spesies Flora dan Fauna Liar yang Terancam (CITES).

Sebagai strategi jangka panjang untuk mengurangkan pergantungan terhadap hutan semula jadi, Kerajaan telah melibatkan diri dalam perladangan hutan, di samping mengenal pasti sumber-sumber alternatif yang lain seperti *biomass* kelapa sawit dan kenaf untuk membantu menyelesaikan masalah kekurangan bekalan bahan mentah. Sementara *biomass* telah dikenal pasti kesesuaiannya bagi pembuatan produk panel, kenaf daripada spesies bunga raya adalah untuk pengeluaran papan fiber. Pada akhir tahun 2004, Malaysia mempunyai perladangan hutan seluas 316,196 hektar, dengan Sabah mencakupi hampir 68% daripada jumlah kawasan tanaman. Hampir satu pertiga daripada jumlah perladangan hutan dijangka ditanam dengan spesies getah yang menghasilkan kayu getah. Pada tahun-tahun kebelakangan ini, kayu getah semakin banyak digunakan oleh industri perabot dan komponen bangunan tempatan kerana kesesuaiannya. Di samping itu, produk kayu getah juga dieksport dan menyumbang hampir RM5 bilion kepada hasil eksport pada tahun 2004. Penanaman semula pokok getah dengan klon kayu susu getah akan meningkatkan pengeluaran kayu getah pada tahun-tahun akan datang.

Sektor Perlombongan

Sektor **perlombongan dan kuari (perlombongan)** meningkat sebanyak 4.1% pada tahun 2004 berikutan pengeluaran minyak mentah dan gas asli yang lebih tinggi hasil daripada permintaan dari luar dan dalam negeri yang kukuh. Pengeluaran timah padat pula terus merosot memandangkan bilangan lombong timah yang aktif di negara ini semakin berkurangan. Sebagai sebuah negara pengeksport minyak mentah bersih, Malaysia mendapat manfaat daripada kenaikan harga minyak mentah pada tahun 2004. Perolehan eksport mineral meningkat dengan ketara bagi tahun kedua berturut-turut, dengan kenaikan sebanyak 38.2% kepada RM41.2 bilion. Hasilnya, bahagian eksport mineral kepada jumlah eksport meningkat kepada 8.6% (2003: 7.5%).

Pengeluaran **minyak mentah** Malaysia (termasuk kondensat) meningkat ke paras tertinggi sebanyak 762,318 tong sehari pada tahun 2004, iaitu peningkatan sebanyak 3.6% (2003: 737,858 tong sehari). Pengeluaran minyak mentah, tidak termasuk kondensat, masih lagi dalam lingkungan sasaran pengeluaran yang ditetapkan untuk tahun 2004 di bawah Dasar Susutan Negara. Pengeluaran yang lebih tinggi disokong oleh peningkatan permintaan dari Australia, Thailand dan Korea, serta permintaan dalam negeri yang lebih tinggi, iaitu daripada industri hiliran yang mengeluarkan produk petroleum. Harga yang tinggi dan peningkatan dalam jumlah yang dieksport menyebabkan perolehan minyak mentah naik sebanyak 36.1% kepada RM21.3 bilion. Jumlah tersebut mencakupi 4.4% daripada jumlah hasil eksport negara (2003: 3.9%).

Pengeluaran minyak mentah dan gas asli meningkat ke paras tertinggi. Permintaan luar negeri yang lebih tinggi dan harga yang kukuh menyumbang kepada peningkatan yang ketara dalam perolehan eksport mineral.

Pengeluaran **koko** terus merosot sebanyak 7.8% kepada 33,423 tan (2003: 36,236 tan) dalam suasana kemerosotan yang berterusan dalam kawasan tanaman kepada 44,000 hektar (2003: 44,897 hektar; 1990: 393,000 hektar). Pengurangan ini mencerminkan terutamanya penukaran secara aktif kawasan koko kepada tanaman lain. Di samping itu, produktiviti purata terutamanya di kalangan pekebun kecil, yang mencakupi dua pertiga daripada jumlah kawasan tanaman koko di Malaysia juga merosot, disebabkan pengurangan penggunaan input pertanian. Namun demikian, permintaan terhadap koko daripada industri hiliran tempatan terus meningkat, mengakibatkan pertambahan yang nyata dalam bil import. Sebagai sebahagian daripada usaha untuk mengalakkan penanaman koko di kalangan pekebun kecil, Lembaga Koko Malaysia telah melaksanakan Program Pembangunan Pekebun Kecil Koko. Setakat ini, sebanyak 4,673 petani terlibat secara aktif dalam program tersebut, dengan jumlah kawasan 4,609 hektar. Di samping itu, Kerajaan juga mengumumkan geran penanaman semula sebanyak 100% akan diberikan kepada pekebun kecil koko.

Tahun 2004 menyaksikan harga minyak mentah Malaysia, iaitu *Tapis Blend*, dari jenis *"light and sweet"* kerana mempunyai kandungan sulfur yang rendah, diurusniagakan pada kadar premium berbanding dengan minyak *North Sea Brent*. Harga *Tapis Blend* meningkat dengan nyata sebanyak 38% kepada AS$41.12 setong pada tahun 2004 (2003: AS$29.79 setong). Harga minyak tersebut meningkat secara beransur-ansur sepanjang tahun sehingga mencapai paras tertinggi, iaitu AS$55.10 setong pada 21 Oktober. Peningkatan mendadak pada harga minyak mentah pada tahun 2004 didorong oleh faktor-faktor asas dan juga sentimen pasaran. Perbezaan yang

Jadual 1.7
Sektor Perlombongan: Nilai Ditambah, Pengeluaran dan Eksport

	2003		2004*a*	
	Jumlah dan Nilai	Perubahan tahunan (%)	Jumlah dan Nilai	Perubahan tahunan (%)
Nilai Ditambah (RM juta pada harga tahun 1987)	**16,699**	**5.9**	**17,384**	**4.1**
Pengeluaran				
Minyak mentah dan kondensat (tong sehari)	737,858	5.6	762,318	3.6
antaranya: *Minyak mentah (tong sehari)*	*621,902*	*4.3*	*623,957*	*0.6*
Gas asli - bersih (juta kaki padu standard sehari)	5,013	7.2	5,196	4.0
Timah padat (tan)	3,358	-20.3	2,800	-16.6
Eksport (RM juta)	**29,801**	**33.3**	**41,177**	**38.2**
antaranya:				
Minyak mentah				
('000 tan)	17,913	10.6	18,090	1.0
(AS$/tong)	30.27	22.0	40.81	34.8
(RM juta)	15,659	35.0	21,318	36.1
Gas asli cecair				
('000 tan)	17,311	15.4	20,729	19.7
(RM/tan)	772	17.1	824	6.8
(RM juta)	13,358	35.1	17,079	27.9
Timah				
(tan)	15,244	-43.7	29,966	96.6
(RM/tan)	18,730	19.2	31,585	68.6
(RM juta)	286	-32.9	947	231.5

a Awalan

Sumber: PETRONAS
Jabatan Perangkaan Malaysia
Jabatan Mineral dan Geosains Malaysia

sangat kecil antara penawaran dengan permintaan global serta premium risiko yang lebih tinggi untuk harga minyak mentah yang disebabkan oleh risiko geopolitik, telah diburukkan lagi oleh kegiatan spekulasi yang aktif di pasaran tenaga.

Berdasarkan unjuran yang dibuat oleh Agensi Tenaga Antarabangsa (IEA), permintaan global terhadap minyak pada tahun 2004 mengalami peningkatan tahunan yang paling tinggi dalam tempoh 21 tahun. Permintaan meningkat sebanyak 2.7 juta tong sehari kepada 82.4 juta tong sehari, sementara penawaran global hanya meningkat sedikit kepada 83 juta tong sehari. Permintaan global yang kukuh ini disebabkan terutamanya permintaan dari Republik Rakyat China (RR China) dan Amerika Syarikat (AS). RR China menyumbang kira-kira satu pertiga daripada peningkatan permintaan global didorong oleh aktiviti ekonomi yang memberangsangkan, sementara permintaan yang kukuh dari AS mencerminkan keperluan untuk menaikkan semula paras stok. Sentimen pasaran turut dipengaruhi oleh risiko geopolitik di Timur Tengah dan gangguan bekalan di kebanyakan negara-negara pengeluar seperti Rusia, Venezuela dan Nigeria. Oleh itu, premium risiko harga minyak mentah meningkat dengan ketara dan seterusnya menyebabkan peningkatan dalam aktiviti

Graf 1.13
Harga Minyak Mentah (Niaga Hadapan 1 Bulan) pada tahun 2004

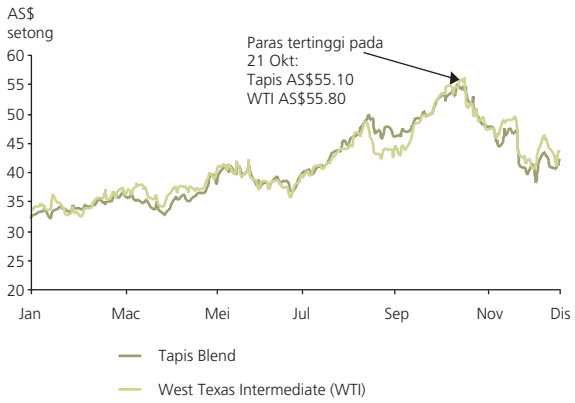

Graf 1.14
Pengeluaran Minyak Mentah dan Gas Asli

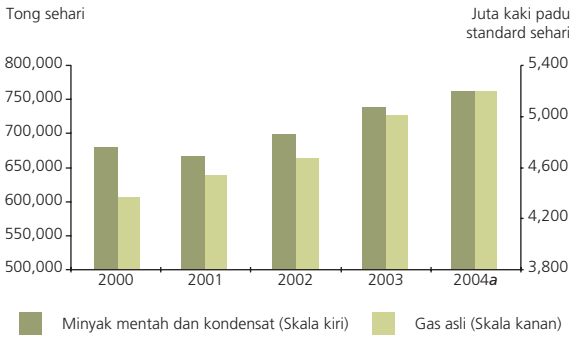

a Awalan
Sumber: PETRONAS

spekulasi. Kesannya, tanda aras global bagi harga minyak, iaitu *West Texas Intermediate* dan *North Sea Brent*, berpurata lebih tinggi, masing-masing sebanyak AS$41.40 dan AS$38.34 setong (2003: masing-masing sebanyak AS$30.92 and AS$28.70 setong).

Harga minyak mentah juga dipengaruhi oleh keputusan yang dibuat oleh Pertubuhan Negara-negara Pengeksport Minyak (OPEC). Buat kali pertama dalam tempoh 23 tahun, OPEC, yang mencakupi hampir 40% daripada jumlah penawaran minyak global mengalami kemerosotan yang ketara dalam kapasiti pengeluaran lebihan kepada kira-kira 1 juta tong sehari, iaitu lebih rendah daripada pencapaian purata 4 - 5 juta tong sehari sebelum ini. Ini dianggap meruncing memandangkan negara pengeluar bukan OPEC mempunyai kapasiti pengeluaran lebihan yang sangat rendah. Selepas mengurangkan kuota pengeluaran sebanyak 1 juta tong sehari kepada 23.5 juta tong sehari pada bulan Mac, OPEC kemudiannya menaikkan semula kuota pengeluaran berikutan permintaan global yang tinggi. OPEC menaikkan kuotanya sebanyak tiga kali, iaitu masing-masing sebanyak 2 juta, 0.5 juta dan 1 juta tong sehari, untuk mengakhiri tahun 2004 dengan kuota pada paras 27 juta tong sehari. Peningkatan pengeluaran oleh OPEC membantu menstabil dan menyederhanakan harga minyak. Harga *Tapis Blend* ditutup pada paras AS$40.50 setong pada akhir tahun 2004.

Pengeluaran **gas asli** juga mencatat paras tertinggi dalam sejarah pada tahun 2004, dengan peningkatan sebanyak 4% kepada 5,196 juta kaki padu standard sehari (mmscfd) (2003: 5,013 mmscfd). Peningkatan penggunaan kapasiti di loji MLNG dan Loji Pemprosesan Gas (GPP) membolehkan industri tersebut memenuhi permintaan yang lebih tinggi daripada pembeli tradisi. Di samping itu, permintaan dalam negeri terhadap gas asli meningkat pada tahun 2004 disebabkan kadar penggunaan yang lebih tinggi oleh subsektor jana kuasa tenaga dan juga peningkatan daripada pengguna industri tempatan.

Tahun 2004 juga menyaksikan Malaysia kekal sebagai pengeksport gas asli cecair (LNG) yang ketiga terbesar di dunia selepas Indonesia dan Algeria. Malaysia mengeksport LNG pada paras tertinggi iaitu sebanyak 20.7 juta tan, atau mencakupi lebih kurang 16% daripada jumlah eksport LNG dunia. Ini merupakan satu peningkatan yang ketara dalam jumlah eksport, iaitu sebanyak 19.7%. Pertambahan eksport ini adalah terutamanya dari pembeli tradisi, iaitu Korea dan China Taipei, dengan masing-masing meningkatkan pengimportan LNG dengan ketara sebanyak 74.7% dan 24.4%. Walaupun kebanyakan eksport LNG Malaysia dilakukan secara kontrak jangka sederhana dan panjang, Malaysia juga memperoleh manfaat daripada peningkatan trend dalam eksport LNG secara spot dan kontrak jangka pendek (ditakrifkan sebagai kurang daripada 5 tahun). Pada tahun 2004, AS membeli hampir 300,000 tan LNG Malaysia secara spot untuk menangani kemerosotan import dari Kanada, iaitu pembekal tradisi gas asli ke negara tersebut. Sejajar dengan perkembangan pasaran tenaga, harga eksport LNG meningkat sebanyak 6.8% kepada RM824 setan. Hasilnya, perolehan eksport kasar LNG meningkat sebanyak 27.9% kepada RM17.1 bilion.

Mencerminkan potensi yang meluas dalam industri minyak dan gas Malaysia, **penemuan sumber minyak dan gas** yang baru terus dicatatkan pada tahun 2004. Enam medan minyak baru dijumpai di luar pesisir Sabah pada tahun 2004, termasuk penemuan di dasar laut dalam di Gumusut, Malikai dan Senangin.

Jadual 1.8
Malaysia: Rizab Minyak Mentah dan Gas Asli[1]

	Pada akhir tahun	
	2003	2004*a*
Minyak mentah (termasuk kondensat)		
Jumlah rizab (bilion tong)	4.84	4.81
Rizab/Pengeluaran (tahun)	17.5	17.7
Gas asli		
Jumlah rizab (trilion kaki padu standard)	87.02	87.33
Rizab/Pengeluaran (tahun)	36.7	35.1

[1] Dasar Susutan Negara diperkenalkan pada 1980 untuk mengawal selia eksploitasi rizab minyak negara dengan menangguhkan pembangunan dan menjalankan kawalan terhadap pengeluaran medan minyak utama (yang mempunyai rizab sebanyak 400 juta tong atau lebih).
a Awalan

Sumber: PETRONAS

Penemuan terbaru ini meningkatkan jumlah keseluruhan penemuan kepada 12 buah sejak tahun 2002. Di samping itu, 11 medan gas baru juga ditemui. Daripada 507,263 kilometer persegi kawasan pesisir dan luar pesisir Malaysia yang diluluskan untuk pencarigalian minyak dan gas, sejumlah 227,520 kilometer persegi telah ditawarkan di bawah 52 kontrak pengeluaran bersama (PSCs), empat daripadanya ditandatangani pada tahun 2004. Selain daripada itu, 125 telaga pembangunan dan 36 telaga cari gali telah digerudi. Pada tahun 2004, perbadanan minyak nasional, Petroliam Nasional Berhad (PETRONAS) menjalankan kajian geologi dan geofizik yang meluas. Pemetaan data seismik 3D berjumlah 546,311 kilometer bergaris diambil untuk tujuan pencarigalian dan pembangunan, iaitu lebih daripada sekali ganda pemetaan yang diambil dua tahun lalu (2002: 246,475 kilometer bergaris). Langkah-langkah turut diambil untuk meningkatkan pemulihan minyak melalui kaedah penggalian bukan konvensional.

Dalam sektor pembinaan, aktiviti dalam segmen kediaman dan bukan kediaman mengembang tetapi aktiviti keseluruhan adalah lemah disebabkan terutamanya oleh aktiviti kejuruteraan yang lebih rendah.

Pengeluaran **timah padat** terus merosot sebanyak 16.6% pada tahun 2004 disebabkan terutamanya oleh penurunan bilangan lombong timah aktif dalam negara, serta pengurangan rizab timah dalam lombong timah yang sedia ada. Perkembangan ini berlaku walaupun harga timah meningkat dengan ketara pada tahun 2004. Harga purata timah dalam Pasaran Timah Kuala Lumpur meningkat dengan ketara sebanyak 73.8% kepada AS$8,494 setan. Peningkatan harga timah didorong oleh kemerosotan stok timah global (terutamanya di Amerika Syarikat), di samping permintaan yang kukuh daripada industri elektronik berikutan garis panduan mesra alam yang dikeluarkan oleh Kesatuan Eropah untuk menggantikan plumbum dengan timah sebagai bahan utama dalam aktiviti pematerian.

Sektor Pembinaan

Pada tahun 2004, **sektor pembinaan** menguncup sebanyak 1.9% disebabkan terutamanya oleh aktiviti kejuruteraan awam yang lebih rendah. Prestasi kejuruteraan awam yang lebih lemah adalah disebabkan oleh bilangan projek infrastruktur yang lebih rendah berikutan penyempurnaan kebanyakan projek penswastaan pada tahun-tahun kebelakangan ini serta perbelanjaan Kerajaan yang lebih rendah bagi infrastruktur besar yang baru. Walau bagaimanapun, aktiviti dalam segmen kediaman dan bukan kediaman mengembang pada tahun 2004. Permintaan untuk harta tanah kediaman adalah disokong oleh peningkatan pendapatan boleh guna dan pakej pembiayaan yang menarik, manakala segmen bukan kediaman pulih sejajar dengan aktiviti ekonomi dan perniagaan yang lebih kukuh pada tahun 2004.

Kemerosotan yang nyata dalam **aktiviti kejuruteraan awam** adalah disebabkan oleh penyempurnaan projek-projek utama penswastaan dan perbelanjaan awam yang lebih rendah bagi projek infrastruktur besar. Walau bagaimanapun, kemerosotan tersebut diimbangi sebahagiannya oleh aktiviti pembinaan yang lebih tinggi dalam sektor minyak dan gas ekoran penemuan beberapa medan minyak luar pesisir di Sabah. Aktiviti pembinaan adalah tertumpu pada pembinaan terminal dan kemudahan pengeluaran, seperti pemasangan pelantar minyak dan paip. Aktiviti pembinaan yang masih dijalankan dalam subsektor kejuruteraan awam adalah kebanyakannya bagi loji penjana kuasa, jalan raya, pelabuhan, air dan pembentungan. Syarikat pembinaan Malaysia juga berjaya memperoleh sebilangan kontrak luar negeri seperti di India, Timur Tengah dan Indochina bagi membantu mempelbagaikan punca perolehan mereka.

Aktiviti dalam **segmen kediaman** kekal kukuh, disokong oleh pemintaan yang kukuh bagi harta tanah kediaman, terutamanya rumah mampu milik di lokasi pilihan yang mempunyai jalan perhubungan yang baik. Permintaan bagi harta tanah kediaman

Jadual 1.9
Penunjuk Harta Kediaman

	2003	2004
	Unit	
Urus niaga harta kediaman		
Unit	164,723	195,241
Nilai (RM bilion)	23.0	29.3
Kelulusan[1]	203,372	174,671
Lesen pemaju		
Baru	1,062	1,071
Pembaharuan	436	353
Permit jualan dan iklan		
Baru	1,103	1,038
Pembaharuan	1,707	1,510
Pinjaman sistem perbankan - Nilai (RM bilion)		
Terkumpul	116.6	132.9
Diluluskan	30.0	35.7

[1] Unit yang diluluskan untuk pembinaan oleh pemaju swasta.

Sumber: NAPIC, Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan Bank Negara Malaysia

adalah didorong oleh kadar faedah yang rendah, pakej pinjaman perumahan yang menarik dan insentif yang disediakan di bawah Pakej Ekonomi tahun 2003 yang berakhir pada akhir bulan Mei 2004. Disokong oleh keadaan permintaan yang menggalakkan, pembinaan rumah baru seperti yang dicerminkan oleh jumlah rumah yang akan ditawarkan dan baru memulakan pembinaan terus mengembang, masing-masing sebanyak 5.5% dan 1% pada sembilan bulan pertama 2004. Pada tahun-tahun kebelakangan ini, pembangunan harta tanah berkos tinggi semakin mendapat minat pembeli. Mencerminkan keadaan ini, pembinaan rumah berkos tinggi seperti yang ditunjukan oleh rumah yang akan ditawarkan untuk rumah berkembar dan sesebuah meningkat sebanyak 4.7% pada sembilan bulan pertama 2004. Dengan permintaan yang semakin baik, harga rumah meningkat pada tahun 2004. Data terbaru pada separuh pertama tahun 2004 menunjukkan Indeks Harga Rumah Malaysia meningkat sebanyak 5.7% dengan peningkatan dicatat pada kesemua jenis rumah.

Selaras dengan usaha Kerajaan untuk menyediakan rumah mampu milik bagi golongan berpendapatan rendah, peruntukan untuk melaksanakan Projek Perumahan Rakyat (PPR) telah ditambah sebanyak RM1 bilion pada tahun 2004. Pada Bajet tahun 2005, Kerajaan memperuntukkan sebanyak RM778 juta untuk membina sebanyak 21,000 buah rumah kos rendah di bawah PPR.

Pada tahun 2004, garis panduan bagi pembelian harta tanah oleh rakyat asing dilonggarkan lagi. Bank Negara Malaysia melonggarkan garis panduan pinjaman bagi membolehkan semua pemastautin (bank dan bukan bank) untuk memberi kemudahan kredit sehingga maksimum tiga pinjaman harta tanah kepada bukan pemastautin untuk membiayai atau membiayai semula pembelian atau membina harta tanah di Malaysia dengan tiada had pada kemudahan kredit. Pada 1 Ogos 2004, Jawatankuasa Pelaburan Asing (FIC) juga melonggarkan garis panduannya untuk membenarkan rakyat asing membeli harta tanah bernilai lebih daripada RM150,000 (sebelumnya: lebih daripada RM250,000). Bagi keseluruhan tahun 2004, kelulusan FIC untuk pembelian harta tanah oleh rakyat asing meningkat dengan nyata sebanyak 74.6% kepada 2,824 unit atau RM1.5 bilion (2003: RM770.6 juta). Harga purata harta tanah yang dibeli oleh rakyat asing meningkat sebanyak 10.2% (2003: 0.4%). Walau bagaimanapun, pembelian harta tanah perdagangan oleh rakyat asing merosot pada tahun 2004.

Pada tahun 2004, definisi **harta tanah yang tidak terjual** telah diklasifikasikan semula untuk meliputi hanya harta tanah yang telah siap dengan sijil kelayakan menduduki (CFO) dikeluarkan tetapi masih tidak terjual untuk lebih daripada sembilan bulan selepas ia dilancarkan untuk dijual. Sebelum ini, semua harta tanah yang telah dilancar dan masih tidak terjual selepas sembilan bulan, tidak kira sama ada CFO dikeluarkan atau tidak adalah dianggap sebagai tidak terjual. Berdasarkan klasifikasi baru tersebut, data yang dikumpul oleh Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC) menunjukkan harta tanah kediaman tidak terjual meningkat kepada 15,162 unit sehingga akhir bulan September 2004 (akhir tahun 2003: 9,300 unit) disebabkan peningkatan penawaran. Jumlah nilai harta tanah tidak terjual adalah sebanyak RM1.8 bilion. Unit yang tidak terjual adalah terletak di negeri Johor, Selangor dan Melaka. Kebanyakan harta tanah tidak terjual melibatkan rumah berharga di bawah RM150,000.

Jadual 1.10
Penawaran Akan Datang dan Penawaran Dirancang untuk Harta Tanah

	Penawaran Akan Datang[1]	Penawaran Dirancang[2]	Penawaran Akan Datang[1]	Penawaran Dirancang[2]
	Pada akhir tahun 2003		Pada akhir Sept 2004*a*	
	Unit/'000 meter per.			
Kediaman (unit)	595,248	539,655	608,140	575,325
Pejabat binaan khas ('000 meter per.)	2,155	1,903	2,074	1,920
Kompleks membeli-belah ('000 meter per.)	1,707	1,701	1,570	1,723
Kedai runcit (unit)	33,455	35,260	36,123	34,839
Harta perindustrian (unit)	8,443	22,077	8,333	21,658

[1] Terdiri daripada harta tanah yang kerja pembinaannya sedang dijalankan, termasuk unit yang sijil layak menduduki/sijil layak menduduki sementara belum dikeluarkan.
[2] Diluluskan tetapi belum bermula.
a Awalan

Sumber: NAPIC, Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Graf 1.15
Penawaran dan Kadar Pengisian Ruang Pejabat Dibina Khas di Malaysia: 2001 - 2004

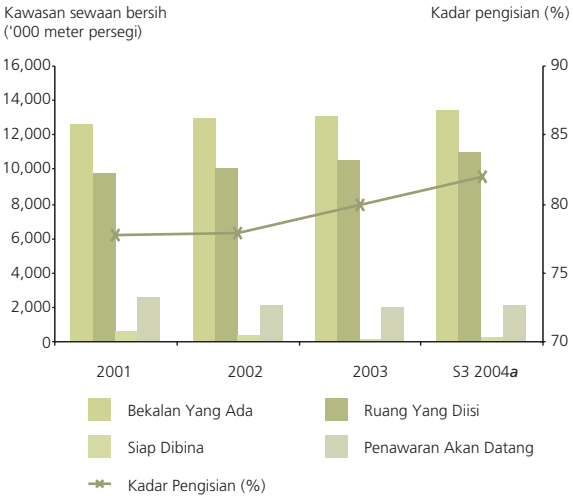

a Awalan

Graf 1.16
Penawaran dan Kadar Pengisian Ruang Perniagaan di Malaysia: 2001 - 2004

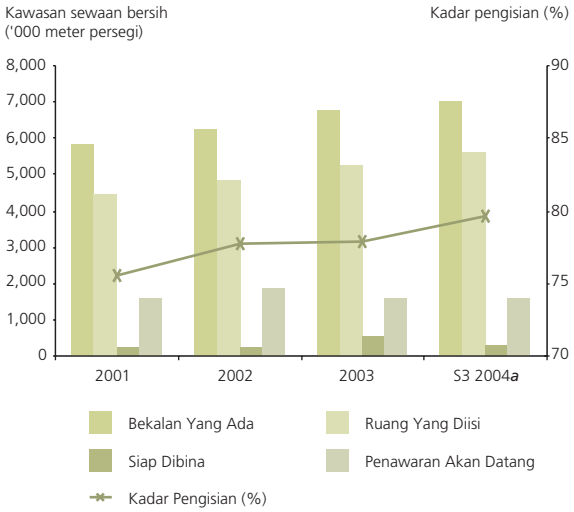

a Awalan

Aktiviti pembinaan dalam **segmen bukan kediaman** pulih pada tahun 2004, didorong terutamanya oleh permintaan yang lebih tinggi bagi ruang pejabat dan perniagaan berikutan aktiviti perniagaan yang memberangsangkan. Ruang pejabat dan perniagaan baru yang disiapkan meningkat masing-masing sebanyak 222,000 meter persegi dan 265,000 meter persegi pada sembilan bulan pertama 2004 (sembilan bulan pertama 2003: masing-masing sebanyak 159,000 meter persegi dan 183,000 meter persegi). Dalam segmen pejabat dibina khas, permintaan adalah disokong oleh pertumbuhan perniagaan berkaitan perkhidmatan seperti kewangan, insurans, pendidikan dan kesihatan. Dalam segmen kompleks perniagaan, permintaan ruang perniagaan adalah didorong terutamanya oleh perbelanjaan pengguna yang kukuh. Kompleks perniagaan baru kebanyakannya adalah terletak di kawasan perumahan dan pinggir kota yang popular untuk mensasar penduduk sekitar yang semakin mewah. Meskipun dengan peningkatan penawaran baru, kadar pengisian keseluruhan bagi ruang pejabat dan perniagaan meningkat masing-masing kepada 81.9% dan 79.6% pada sembilan bulan pertama tahun 2004 (2003: masing-masing sebanyak 80.5% dan 78%).

Mencerminkan permintaan yang lebih kukuh, sewa untuk ruang pejabat dan perniagaan utama di Lembah Klang mengukuh pada tahun 2004. Kadar purata sewa bulanan bagi ruang perniagaan di kompleks perniagaan meningkat kepada RM242 satu meter persegi (2003: RM226 satu meter persegi), manakala ruang pejabat utama meningkat sedikit kepada RM46 satu meter persegi (2003: RM45 satu meter persegi).

Dalam **segmen perhotelan**, sebanyak 235 buah hotel baru disiapkan pada tahun 2004 dengan menawarkan sebanyak 6,755 bilik. Selepas terjejas teruk oleh SARS pada tahun 2003, segmen perhotelan pulih dengan nyata dengan purata kadar pengisian meningkat melebihi 60% pada tahun 2004 (2003: 53%). Prestasi yang lebih baik tersebut adalah disokong terutamanya oleh peningkatan

Graf 1.17
Sewa Bulanan Purata bagi Ruang Pejabat dan Perniagaan Utama di Lembah Klang[1]

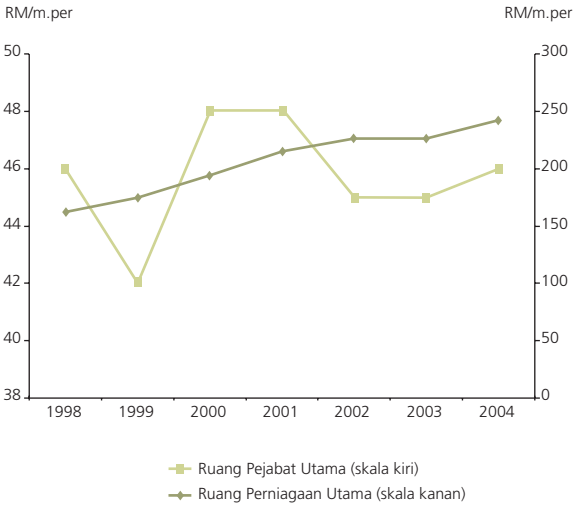

[1] Merujuk kepada Kuala Lumpur dan Selangor.
Sumber: CH Williams Talhar & Wong Sdn. Bhd.

Jadual 1.11
Ruang Pejabat dan Perniagaan - Ruang Tidak Diisi, Penawaran Akan Datang dan Penawaran Dirancang mengikut Negeri (pada akhir September 2004)

	Ruang Pejabat			Ruang Perniagaan		
	Ruang Tidak Diisi	Penawaran Akan Datang[1]	Penawaran Dirancang[2]	Ruang Tidak Diisi	Penawaran Akan Datang[1]	Penawaran Dirancang[2]
	('000 meter persegi)					
WP Kuala Lumpur	1,158	1,078	1,061	322	566	653
Selangor	335	58	0	171	304	63
WP Putrajaya	0	419	177	44	0	0
Johor	273	118	495	299	232	809
Pulau Pinang	281	63	41	268	212	47
Negeri Sembilan	18	45	111	36	72	88
Perak	60	52	0	42	0	0
Melaka	34	0	0	66	0	0
Kedah	26	29	1	53	53	14
Pahang	16	23	15	51	4	6
Terengganu	9	0	0	6	7	0
Kelantan	7	4	20	0	63	0
Perlis	0	26	0	0	0	0
Sabah	118	134	0	30	56	44
WP Labuan	40	0	0	15	0	0
Sarawak	49	25	0	28	0	0
Jumlah[3]	**2,423**	**2,074**	**1,920**	**1,431**	**1,570**	**1,723**

[1] Terdiri daripada harta tanah yang kerja pembinaannya sedang dijalankan termasuk unit yang sijil layak menduduki/sijil layak menduduki sementara belum dikeluarkan.
[2] Diluluskan tetapi belum bermula.
[3] Jumlah tidak semestinya tepat disebabkan oleh penghampiran angka.

Sumber: NAPIC, Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

yang nyata dalam ketibaan pelancong yang meningkat hampir 50% kepada 15.7 juta orang (2003: 10.6 juta orang) dan aktiviti pelancongan tempatan yang memberangsangkan.

Ketersediaan **pembiayaan** pada kadar yang mampu dipinjam telah menyumbang dengan nyata kepada peningkatan aktiviti pembinaan. Pada tahun 2004, Bank Negara Malaysia melonggarkan sekatan ke atas peruntukan pembiayaan perantaraan untuk pembangunan harta tanah. Meskipun sektor perbankan kekal sebagai penyedia utama pembiayaan, sektor pembinaan terus meningkatkan pergantungannya kepada pasaran sekuriti hutang swasta (PDS) dan Bank Pembangunan dan Infrastruktur Malaysia Berhad (Bank Pembangunan) untuk memenuhi sebahagian daripada keperluan pembiayaan mereka. Pada tahun 2004, dana yang diraih melalui PDS untuk sektor pembinaan meningkat kepada RM8.8 bilion, iaitu merupakan satu peningkatan yang nyata sebanyak 46.2% untuk mencakupi bahagian yang lebih besar sebanyak 31.5% daripada jumlah PDS yang diterbitkan (2003: 14.1%). Pinjaman yang dikeluarkan oleh Bank Pembangunan juga meningkat dengan kukuh sebanyak 15.3% kepada RM9.9 bilion (2003: RM8.6 bilion). Mencerminkan permintaan yang kukuh untuk rumah, pembiayaan akhir bagi harta tanah yang diluluskan oleh sistem perbankan meningkat sebanyak 18.8% kepada RM35.7 bilion (2003: 2.9% kepada RM30 bilion). Pinjaman yang diluluskan oleh institusi kredit perumahan yang lain sebagai satu kumpulan juga meningkat pada tahun 2004. Khususnya, pinjaman yang diluluskan oleh Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, *Malaysia Building Society Berhad* dan Bank Simpanan Nasional sebagai satu kumpulan meningkat dengan nyata sebanyak 195% kepada RM3.1 bilion (2003: RM1.1 billion).

Pada awal tahun 2004, aktiviti sektor pembinaan terjejas sedikit oleh kekurangan sementara bekalan batang besi yang mengakibatkan kelewatan bagi beberapa projek, terutamanya dalam segmen kejuruteraan awam. Bagi menangani masalah ini, Kerajaan telah mengambil beberapa langkah, termasuk melonggarkan sekatan ke atas import batang besi dan bilet dan kawalan yang lebih ketat ke atas eksport batang besi. Kerajaan juga menaikkan harga maksimum bagi batang besi dan bilet bagi mencerminkan kenaikan harga bahan tersebut di pasaran global. Langkah-langkah tersebut berserta dengan kestabilan harga besi global telah membantu mengurangkan masalah kekurangan bekalan. Di samping keluaran besi, kos bahan pembinaan yang lain seperti pasir dan keluaran kayu juga meningkat pada tahun 2004. Ini dicerminkan oleh Indeks Kos Bahan Binaan (BMCI) yang menunjukkan harga bahan pembinaan pada umumnya meningkat pada tahun 2004.

Laporan Mengenai Rangka Kerja Pembangunan Perusahaan Kecil dan Sederhana

Pembangunan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) yang pelbagai dan berdaya saing amat penting dalam agenda ekonomi negara bagi mewujudkan ekonomi yang berdaya tahan dalam menghadapi landskap ekonomi dan kewangan yang semakin mencabar. Bank Negara Malaysia telah secara aktif menerajui inisiatif antara Kementerian untuk memperkukuh infrastruktur pembangunan dan promosi PKS melalui penubuhan Jawatankuasa Pemandu PKS yang dipengerusikan oleh Gabenor.

Hasil daripada saranan Jawatankuasa Pemandu PKS, Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan telah ditubuhkan dan dipengerusikan oleh Y.A.B. Perdana Menteri. Penubuhan Majlis ini melambangkan komitmen Kerajaan di peringkat tertinggi untuk menggalakkan pembangunan PKS. Usaha untuk menggalakkan dan memperkukuh PKS memerlukan pendekatan yang menyeluruh, seperti membangunkan infrastruktur yang menggalakkan pembangunan PKS, meningkatkan kapasiti dan kemampuan PKS serta mempertingkatkan akses kepada pembiayaan. Struktur formal yang khusus untuk pembangunan PKS akan dapat mengukuhkan sinergi dan menyelaraskan usaha pelbagai pihak berkepentingan yang terlibat dalam pembangunan PKS. Ia juga memastikan isu-isu pembangunan PKS dalam semua sektor dapat ditangani dengan sewajarnya.

Bank Negara Malaysia akan terus memainkan peranan dalam pembangunan PKS melalui Unit PKS yang fokus kepada usaha untuk meningkatkan lagi akses PKS kepada pembiayaan. Unit PKS juga bertindak sebagai Sekretariat kepada Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan.

Ke arah Pembangunan PKS yang Fokus dan Terselaras

Penubuhan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan menyediakan rangka kerja strategik yang perlu, agar usaha antara Kementerian dan Agensi dalam membangunkan PKS lebih fokus dan terselaras. Ini bagi memantau kecekapan penyelarasan serta memastikan pelaksanaan dasar dibuat secara berkesan dan meluas. Terma rujukan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan adalah seperti yang berikut:-

- Merangka dasar dan strategi yang meluas bagi memudahkan pembangunan keseluruhan PKS di semua sektor;
- Meningkatkan tumpuan terhadap peranan dan tanggungjawab Agensi Kerajaan dan Kementerian yang bertanggungjawab terhadap pembangunan PKS;
- Mengukuhkan kerjasama dan penyelarasan antara Kementerian dan Agensi bagi memastikan pelaksanaan dasar dan pelan tindakan pembangunan PKS yang berkesan;
- Menggalakkan dan mengukuhkan peranan sektor swasta dalam menyokong pembangunan keseluruhan PKS; dan
- Memberi penekanan kepada pembangunan PKS Bumiputera dalam semua sektor ekonomi.

Kementerian-kementerian dan Agensi-agensi yang menjadi ahli Majlis, berdasarkan peranan dan sumbangan mereka dalam pembangunan usahawan dan PKS, terdiri daripada:-

1. Y.A.B. Perdana Menteri (Pengerusi)
2. Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri
3. Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna
4. Menteri Pembangunan Usahawan dan Koperasi
5. Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani
6. Menteri Sumber Manusia
7. Menteri Kewangan 2
8. Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi
9. Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi
10. Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi
11. Menteri Pelancongan
12. Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah
13. Menteri Pelajaran

14. Menteri Pengajian Tinggi
15. Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan
16. Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Y.B. Dato' Mustapa Mohamed
17. Gabenor Bank Negara Malaysia
18. Ketua Pengarah Unit Perancang Ekonomi
19. Ketua Pegawai Eksekutif Multimedia Development Corporation

Majlis telah bermesyuarat sebanyak dua kali pada tahun 2004 dan melaksanakan beberapa inisiatif strategik. Majlis juga telah meluluskan inisiatif-inisiatif berikut untuk mengukuhkan infrastruktur pembangunan PKS yang sedia ada.

Memperkukuh Infrastruktur Pembangunan PKS

Definisi PKS dalam Pelbagai Sektor untuk Pembangunan yang Disasarkan

Bagi membantu mengenal pasti PKS di semua sektor dan membuat sasaran PKS yang lebih efektif dalam penggubalan dasar pembangunan PKS, serta menyokong program dan peruntukan bantuan teknikal dan kewangan, Majlis bersetuju mengguna pakai definisi PKS mengikut sektor perkilangan, perkhidmatan berkaitan perkilangan, pertanian asas dan perkhidmatan. Penggunaan penunjuk umum bagi PKS dalam kesemua sektor tersebut akan membantu dalam mengenal pasti isu dan prospek sektor terbabit bagi membolehkan tindakan dasar yang bersesuaian diambil. Ia juga akan membolehkan pemantauan yang teliti terhadap pencapaian serta sumbangan PKS kepada ekonomi.

Sebuah perusahaan dianggap sebagai PKS dalam sektor-sektor tertentu berdasarkan Jumlah Jualan Tahunan atau Jumlah Pekerja Sepenuh Masa seperti yang tertera pada rajah di bawah.

Jadual 1
Definisi PKS yang Diluluskan berdasarkan Jumlah Jualan Tahunan

Saiz	Perkilangan (termasuk Asas Tani) & Perkhidmatan Berkaitan Perkilangan	Pertanian Asas	Sektor Perkhidmatan (termasuk ICT)
Mikro	Kurang daripada RM250,000	Kurang daripada RM200,000	Kurang daripada RM200,000
Kecil	Antara RM250,000 hingga kurang daripada RM10 juta	Antara RM200,000 hingga kurang daripada RM1 juta	Antara RM200,000 hingga kurang daripada RM1 juta
Sederhana	Antara RM10 juta hingga RM25 juta	Antara RM1 juta hingga RM5 juta	Antara RM1 juta hingga RM5 juta

Jadual 2
Definisi PKS yang Diluluskan berdasarkan Jumlah Pekerja Sepenuh Masa

Saiz	Perkilangan (termasuk Asas Tani) & Perkhidmatan Berkaitan Perkilangan	Pertanian Asas	Sektor Perkhidmatan (termasuk ICT)
Mikro	Kurang daripada 5 orang pekerja	Kurang daripada 5 orang pekerja	Kurang daripada 5 orang pekerja
Kecil	Antara 5 hingga 50 orang pekerja	Antara 5 hingga 19 orang pekerja	Antara 5 hingga 19 orang pekerja
Sederhana	Antara 51 hingga 150 orang pekerja	Antara 20 hingga 50 orang pekerja	Antara 20 hingga 50 orang pekerja

Penubuhan Pangkalan Data PKS Kebangsaan yang Menyeluruh

Ketersediaan maklumat terkini dan relevan mengenai PKS, termasuk keadaan operasi, kedudukan kewangan dan keperluan pembangunan adalah penting untuk memudahkan penggubalan dasar yang lebih baik bagi menggalakkan pembangunan PKS. Untuk mencapai matlamat ini, Jabatan Perangkaan Malaysia dilantik untuk mewujudkan dan menyelenggara Pangkalan Data PKS Kebangsaan yang menyeluruh. Bagi memudahkan pengumpulan maklumat PKS yang relevan dan sebanding antara PKS pelbagai sektor, Jabatan Perangkaan Malaysia telah melancarkan satu Banci *Baseline* 2005 ke seluruh

negara yang meliputi semua pertubuhan dan perniagaan, dengan tumpuan pada sektor perkilangan, pertanian dan perkhidmatan. Ini akan membantu Majlis dalam menilai status semasa dan keperluan PKS, serta mengenal pasti isu-isu penting berhubung pencapaian dan pembangunan PKS. Maklumat daripada banci tersebut akan membantu penggubalan dasar untuk mempromosikan PKS sebagai pemacu pertumbuhan yang penting, di samping menggubal strategi untuk Rancangan Malaysia ke-9 yang akan datang.

Meningkatkan Pengurusan dan Penerbitan Statistik PKS

Peranan Bank Negara Malaysia sebagai Sekretariat telah diperluas untuk merangkumi tugas penyeliaan dan penyelarasan pemantauan, penilaian dan penerbitan perangkaan dan laporan PKS. Selain memenuhi keperluan maklumat para penggubal dasar PKS, Sekretariat juga bertanggungjawab mewujudkan penunjuk utama prestasi bagi memantau dan menilai prestasi pembangunan PKS dan menyelia pengurusan Pangkalan Data PKS Kebangsaan. Sekretariat juga akan menerbitkan laporan tahunan pembangunan PKS untuk kegunaan para penggubal dasar dan PKS sendiri, dengan itu meningkatkan ketersediaan maklumat PKS di pasaran.

Membina Kapasiti Menerusi Latihan yang Selaras dan Pembangunan Sumber Manusia PKS

Pembangunan Sumber Manusia Berhad (PSMB), sebuah agensi di bawah Kementerian Sumber Manusia telah dilantik sebagai badan penyelaras untuk menyelia dan menyelaraskan latihan dan pembangunan sumber manusia PKS secara menyeluruh. Dengan ini, peranan PSMB telah ditambah untuk merangkumi pengenalpastian keperluan latihan PKS di semua sektor ekonomi, penyelarasan, pemantauan dan penilaian latihan dan program pembangunan PKS yang dianjurkan oleh Kementerian dan Agensi, serta pembangunan sistem akreditasi latihan formal untuk PKS.

Mempertingkatkan Akses PKS Kepada Pembiayaan

Pada tahun 2004, sistem perbankan meluluskan pinjaman baru sebanyak RM31.6 bilion kepada lebih 92,000 akaun PKS, satu pertumbuhan yang memberangsangkan, sebanyak 21.9% berbanding tahun 2003. Pengeluaran pinjaman pula berkembang dengan kukuh sebanyak 15.3% kepada RM100.4 bilion, manakala jumlah pinjaman terkumpul kepada PKS naik sebanyak 7.7% kepada RM88.3 bilion. Pinjaman kepada PKS mencakupi 40.3% daripada jumlah pinjaman terkumpul kepada perusahaan perniagaan pada akhir tahun 2004, berbanding bahagian sebanyak 38% pada akhir tahun 2003. Dari segi pinjaman mengikut sektor, pinjaman kepada PKS merangkumi sektor yang pelbagai, dengan hampir dua pertiga daripada jumlah pinjaman disalurkan kepada sektor perdagangan edaran, perkilangan dan pembinaan, yang merupakan fokus perniagaan kebanyakan PKS. Jumlah pinjaman tidak berbayar (NPL) kasar PKS menguncup pada kadar 11.4% kepada RM10.6 bilion (kadar NPL 12.0%), menggambarkan kedudukan kewangan PKS yang bertambah baik.

Inisiatif dasar Bank Negara Malaysia untuk mempertingkatkan akses PKS kepada pembiayaan pada tahun 2004 tertumpu pada:-

- Mengadakan program bantuan nasihat dan kesedaran;
- Mengukuhkan infrastruktur yang sedia ada bagi memastikan pengantaraan dana yang lebih efektif kepada PKS; dan
- Membantu dalam penyusunan semula hutang PKS yang berdaya maju tetapi mempunyai masalah kewangan.

Inisiatif Baru untuk Mempertingkatkan Akses PKS Kepada Pembiayaan

Untuk terus mempertingkatkan akses PKS kepada pembiayaan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan telah meluluskan inisiatif-inisiatif berikut pada tahun 2004:-

- *Penubuhan Bank PKS*
  Majlis telah meluluskan konsep penubuhan sebuah institusi kewangan khas bagi memupuk PKS dan memenuhi keperluan unik PKS. Sistem perbankan, dengan sumber kewangan yang besar serta jaringan hubungan yang luas, akan terus berperanan sebagai penyedia dana yang utama kepada PKS.

Penubuhan Bank PKS yang khusus akan menjadi pelengkap kepada institusi perbankan, melalui perkhidmatan kewangan dan bukan kewangan kepada PKS, termasuk perkhidmatan sampingan dan maklumat kredit. Di samping pembiayaan, Bank PKS akan memberikan tumpuan pada pemupukan PKS serta mewujudkan masyarakat keusahawanan.

Di samping aktiviti pemberian pinjaman secara langsung yang merangkumi pembiayaan penubuhan perniagaan serta modal kerja, Bank PKS juga boleh menjamin pinjaman yang diberi oleh institusi perbankan kepada PKS, serta memudahkan aktiviti pensekuritian pinjaman PKS. Bank PKS juga akan menyediakan perkhidmatan tambahan yang bertujuan memupuk PKS melalui khidmat nasihat mengenai pengurusan kewangan dan perniagaan, pemasaran dan aspek perniagaan yang lain. Di samping itu, seperti yang dipraktikkan di Jepun dan Korea, Bank PKS akan menyediakan maklumat kredit PKS bagi memudahkan proses penarafan kredit dan menyediakan laporan perniagaan untuk setiap PKS.

- *Subsidi Faedah*
  Pada masa ini, PKS yang berdaya maju dibantu melalui tabung-tabung khas yang diwujudkan oleh Kerajaan dengan pembiayaan diperoleh pada kos yang lebih rendah. Sebagai inisiatif strategik untuk terus memberi akses kepada pembiayaan pada kadar yang berpatutan kepada lebih banyak PKS, di samping mengurangkan beban kewangan Kerajaan, Majlis telah bersetuju untuk memperkenalkan mekanisme pemberian subsidi faedah ke atas pinjaman yang disalurkan oleh institusi perbankan kepada PKS yang terlibat dalam sektor-sektor keutamaan terpilih.

- *Pensekuritian Pinjaman PKS*
  Untuk memberi lebih kefleksibelan kepada institusi perbankan dalam mengurus portfolio pinjaman, seterusnya mempertingkatkan kapasiti kewangan untuk memberikan pinjaman kepada PKS, Majlis telah meluluskan satu rangka kerja untuk memudahkan institusi perbankan mensekuritikan pinjaman kepada PKS. Secara tidak langsung, rangka kerja pensekuritian ini juga akan membolehkan PKS mendapatkan sumber pembiayaan daripada pasaran modal, dan dengan itu memperluas sumber pembiayaan kepada mereka.

- *Peraturan Pembiayaan Perdagangan Baru untuk PKS*
  Dalam usaha menggalakkan PKS menyertai pasaran eksport, terutamanya dalam pasaran bukan tradisional dan dengan ahli Pertubuhan Negara-Negara Islam (OIC), peraturan pembiayaan perdagangan baru untuk PKS yang lebih mudah diakses dan pada kadar yang lebih rendah, akan diperkenalkan. Di bawah peraturan ini, PKS akan memperoleh pembiayaan daripada institusi perbankan, sebelum dan selepas penghantaran barangan dengan risiko kredit ditanggung secara bersama antara institusi perbankan dengan Malaysia Export Credit Insurance Berhad.

Perluasan Peranan Unit PKS di Bank Negara Malaysia

Bank Negara Malaysia menubuhkan Unit PKS pada bulan Mei 2003 bagi menyediakan maklumat mengenai pelbagai sumber pembiayaan, memudahkan proses permohonan pinjaman, membantu PKS yang berdaya maju mendapat akses kepada pembiayaan, dan menyediakan khidmat nasihat mengenai keperluan kewangan. Untuk memastikan perancangan, pelaksanaan dan pencapaian program bantuan kewangan yang lebih berkesan, Majlis telah bersetuju supaya peranan Unit PKS diperluas untuk meliputi:-

i. Menyelaraskan, memantau dan menilai pembiayaan PKS secara menyeluruh dalam semua sektor ekonomi;
ii. Menyelaraskan pelaksanaan semua dasar dan strategi pembiayaan PKS supaya lebih berkesan;
iii. Mengkaji dasar-dasar dan strategi-strategi untuk meningkatkan akses PKS kepada pembiayaan; dan
iv. Merumuskan kaedah pembiayaan alternatif kepada PKS.

Dengan perluasan peranannya, Unit ini bertanggungjawab untuk berhubung rapat dengan institusi perbankan, Kementerian dan Agensi yang berkenaan bagi memastikan infrastruktur kewangan yang menyeluruh diwujudkan untuk terus menyokong pertumbuhan dan pembangunan PKS dalam semua sektor.

Pada tahun 2004, Unit ini telah melaksanakan pelbagai inisiatif untuk meningkatkan kesedaran di kalangan PKS mengenai keperluan kewangan dan prosedur bagi memohon pinjaman, serta sumber-sumber kewangan. Ini dilaksanakan melalui jerayawara (roadshows), pameran dan taklimat kepada PKS, serta penerbitan brosur mengenai tabung-tabung khas. Di samping itu, Unit ini juga mengadakan dialog suku tahunan dengan pertubuhan perdagangan berkaitan PKS dan juga institusi perbankan. Pada tahun 2004 juga, Unit ini telah menerima sebanyak 1,401 pertanyaan, permohonan untuk bantuan serta aduan daripada PKS, dengan 90% daripadanya ialah pertanyaan untuk mendapatkan maklumat serta sumber-sumber pembiayaan dan maklumat terperinci mengenai tabung-tabung khas. Aduan berkaitan akses kepada pembiayaan hanya merangkumi 10% daripada jumlah pertanyaan yang diterima.

Peruntukan yang Lebih Tinggi untuk Tabung Khas

Bagi memastikan akses kepada pembiayaan berterusan pada kadar yang berpatutan, Bank Negara Malaysia telah menubuhkan beberapa tabung khas untuk PKS. Tabung-tabung ini disalurkan melalui institusi yang terlibat, terdiri daripada institusi perbankan, institusi kewangan pembangunan dan ERF Sdn Bhd. Kadar faedah yang dikenakan ke atas pinjaman-pinjaman ini adalah dalam lingkungan antara 3.75% hingga 5.00%. Pada masa ini, terdapat lima tabung khas untuk PKS, iaitu:-

- Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2 (saiz dana: RM4.5 bilion);
- Tabung Usahawan Baru 2 (saiz dana: RM2 bilion);
- Tabung Untuk Makanan (saiz dana: RM1.3 bilion);
- Tabung Pemulihan Perniagaan Kecil (saiz dana: RM800 juta); dan
- Tabung Projek Usahawan Bumiputera (saiz dana: RM300 juta).

Ekoran daripada permintaan yang kukuh, peruntukan bagi Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2 dan Tabung Usahawan Baru 2 telah ditambah pada tahun 2004, masing-masing sebanyak RM2.5 bilion dan RM850 juta. Hasilnya, jumlah peruntukan di bawah lima tabung khas tersebut telah bertambah kepada RM8.9 bilion pada akhir tahun 2004. Daripada jumlah ini, RM8.1 bilion atau 91% telah diluluskan kepada lebih 19,000 peminjam. Pada tahun 2004, pembiayaan berjumlah RM2.9 bilion telah diluluskan kepada 4,570 peminjam baru, berbanding RM1.9 bilion kepada 3,741 peminjam pada tahun 2003.

Prestasi Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil

Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil telah dimulakan pada 1 November 2003 untuk membantu penyusunan semula pinjaman tidak berbayar (NPL) PKS yang masih beroperasi. Di bawah mekanisme ini, satu Jawatankuasa Penyelesaian Pinjaman Kecil telah ditubuhkan untuk menjalankan penilaian bebas terhadap daya maju perniagaan, dan penyusunan semula pinjaman dan keperluan kewangan PKS, dengan Unit IKS bertindak sebagai Sekretariat.

Pada akhir bulan Disember 2004, sebanyak 228 permohonan dengan NPL yang bernilai RM180.2 juta telah diterima di bawah skim ini. Daripada jumlah tersebut, 116 permohonan (51%) yang melibatkan NPL berjumlah RM81.8 juta telah diluluskan untuk penyusunan semula, manakala RM10.5 juta telah diluluskan dalam bentuk pembiayaan baru kepada peminjam yang layak di bawah Tabung Pemulihan Perniagaan Kecil. Sebanyak 25 permohonan dengan NPL berjumlah RM26.5 juta, telah ditolak kerana perniagaan tidak berdaya maju, manakala 87 permohonan yang melibatkan NPL berjumlah RM72 juta masih dalam pertimbangan. Bagi kebanyakan permohonan yang masih dalam pertimbangan, proses penilaian oleh institusi pelaksana dan Sekretariat telah tertangguh berikutan ketidakupayaan pemohon memberikan maklumat penting yang diperlukan dalam proses penilaian permohonan mereka. Pencapaian skim ini menunjukkan bahawa penyusunan semula NPL adalah lebih penting daripada peruntukan pinjaman baru untuk memastikan daya maju dan daya tahan PKS yang menghadapi masalah kewangan.

KEADAAN PERMINTAAN DALAM NEGERI

Keadaan permintaan dalam negeri terus bertambah kukuh dengan mencatat pertumbuhan sebanyak 7.3% pada tahun 2004 (2003: 5.9%). Pertumbuhan **permintaan dalam negeri agregat** disokong terutamanya oleh perkembangan pesat sektor swasta. Keyakinan pengguna yang lebih kukuh disokong oleh pendapatan boleh guna yang lebih tinggi, inflasi yang rendah dan keadaan pembiayaan yang menggalakkan. Perbelanjaan perniagaan juga meningkat kerana syarikat menambah kapasiti ekoran permintaan yang kukuh serta penggantian jentera dan kelengkapan yang sudah usang. Walaupun sedang melalui konsolidasi, sektor awam terus menyokong pertumbuhan dengan menyediakan infrastruktur yang lebih baik dan meningkatkan penyampaian perkhidmatan yang perlu.

Graf 1.18
Permintaan Agregat Dalam Negeri Benar

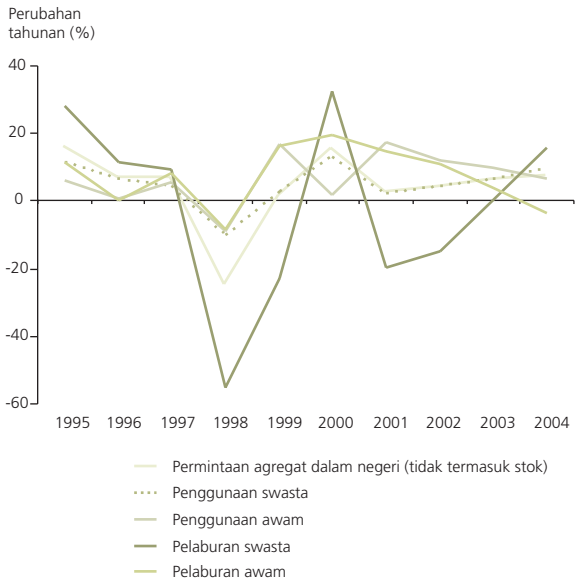

Penggunaan sektor awam semakin meningkat dengan pertumbuhan 6.6% pada tahun 2004, sebahagian besarnya disebabkan oleh perbelanjaan bekalan dan perkhidmatan serta emolumen yang lebih tinggi. Peningkatan perbelanjaan bekalan dan perkhidmatan juga adalah untuk meningkatkan jentera pentadbiran dan sistem penyampaian sektor awam. Mencerminkan penekanan pihak Kerajaan terhadap pembangunan sumber manusia bagi mempertingkatkan produktiviti dan daya saing negara, perbelanjaan emolumen meningkat lagi.

Keadaan permintaan dalam negeri terus mengukuh pada tahun 2005, disokong terutamanya oleh perkembangan pesat aktiviti sektor swasta. Walaupun lebih rendah, perbelanjaan sektor awam terus menyokong permintaan swasta.

Pelaburan awam berkurang sebanyak 3.5% pada tahun 2004 (2003: 3.9%) disebabkan oleh penurunan yang ketara dalam perbelanjaan pembangunan Kerajaan Persekutuan. Walau bagaimanapun, perbelanjaan modal Kerajaan terus menyokong pertumbuhan, terutamanya dalam sektor ekonomi dan sosial, dan meliputi lebih banyak bilangan projek bersaiz kecil. Dalam sektor ekonomi, perbelanjaan terutamanya untuk memodenkan pertanian bukan ladang, meningkatkan taraf hidup di kawasan pedalaman dan sistem pengangkutan negara. Sementara itu, perbelanjaan modal bagi projek sosial tertumpu pada perkhidmatan utama yang disediakan oleh Kerajaan, seperti pendidikan, kesihatan dan perumahan. Perbelanjaan modal perusahaan awam bukan kewangan (PABK) kekal tinggi sepanjang tahun, disebabkan terutamanya program penambahbaikan dan peningkatan kapasiti tiga PABK terbesar, iaitu Petroliam Nasional Berhad (PETRONAS), Tenaga Nasional Berhad (TNB) dan Telekom Malaysia Berhad (TMB). Sebahagian besar daripada perbelanjaan PETRONAS kekal tertumpu pada projek minyak dan gas di Malaysia dan luar negara, termasuk juga perdagangan berkaitan perkapalan. Sebahagian besar daripada perbelanjaan modal TNB adalah untuk meningkatkan penjanaan tenaga dan sistem penghantaran, manakala perbelanjaan TMB pula untuk mengembangkan infrastruktur rangkaian bagi memenuhi peningkatan permintaan perkhidmatan mudah alih dan data serta akses Internet jalur lebar.

Penggunaan swasta meningkat dengan kadar yang lebih pantas, iaitu sebanyak 10.1% pada tahun 2004 (2003: 6.6%), berikutan peningkatan keyakinan pengguna. Indeks Sentimen Pengguna (CSI) MIER, yang mengukur persepsi pengguna mengenai keadaan ekonomi dan kewangan persendirian, mencatat peningkatan sejak suku kedua tahun 2003 dan mencapai tahap tertinggi pada suku pertama tahun 2004. Walaupun CSI bertambah sederhana pada separuh kedua tahun 2004, kecenderungan

Jadual 1.12
Penunjuk Penggunaan Swasta

	2003	2004				
		S1	S2	S3	S4	Tahun
Jualan kereta penumpang (termasuk pacuan empat roda)						
'000 unit	334.4	82.3	98.8	107.2	97.3	385.7
Perubahan tahunan (%)	-10.9	-3.3	18.8	19.6	27.3	15.3
Import barangan penggunaan						
RM bilion	18.7	5.1	5.8	6.1	6.3	23.2
Perubahan tahunan (%)	-1.2	14.8	28.0	38.8	16.5	24.1
Kutipan cukai						
Cukai jualan (RM bilion)	8.0	1.2	1.8	1.6	2.2	6.8
Cukai perkhidmatan (RM bilion)	2.0	0.3	0.7	0.5	0.8	2.3
Wang secara kecil (M1)						
Perubahan tahunan (%)	14.6	19.6	15.9	14.9	11.9	11.9
Pinjaman yang dikeluarkan oleh sistem perbankan						
Kredit penggunaan (tidak termasuk kenderaan penumpang)						
Perubahan tahunan (%)	10.2	21.4	17.5	16.7	12.5	16.8
Perniagaan runcit restoran dan hotel						
Perubahan tahunan (%)	8.4	13.2	14.0	25.5	24.3	19.5
Jualan runcit MRA						
Perubahan tahunan (%)	8.4	5.9	15.1	8.8	n.a.	n.a.
Operasi kad kredit						
Jumlah perbelanjaan (RM bilion)	30.9	8.5	8.7	9.6	10.0	36.8
Perubahan tahunan (%)	15.5	17.6	22.3	20.0	16.7	19.1
Indeks Sentimen Pengguna MIER	-	117.5	112.4	113.9	109.3	-
Indeks Komposit KL	793.9	901.9	819.9	850.0	907.4	907.4
Harga Komoditi						
MSM (RM/tan)	1,577	1,895	1,800	1,505	1,458	1,664
Minyak mentah (AS$/tong)	30	35	38	46	47	41
Getah (sen/kg)	381	476	475	435	459	461

pengguna berbelanja tidak terjejas. Meskipun kenaikan harga minyak yang berpanjangan telah sedikit sebanyak menjejaskan keyakinan pengguna, ini sebahagian besarnya diimbangi oleh pendapatan boleh guna yang terus meningkat dan pasaran guna tenaga yang kekal menggalakkan. Harga minyak yang lebih tinggi tidak menyebabkan kos bahan api runcit yang lebih tinggi kerana Malaysia, sebagai pengeksport bersih minyak mentah, dapat mengimbangi kesan ke atas pengguna menerusi pemberian subsidi minyak. Di samping itu, pelbagai rebat cukai yang diumumkan semasa Bajet tahun 2004 bagi mengekalkan peningkatan penggunaan dan pembayaran bonus kepada kakitangan Kerajaan, turut memperkukuh kemapanan penggunaan isi rumah.

Graf 1.19
Deposit/Pinjaman Persendirian dan Penggunaan

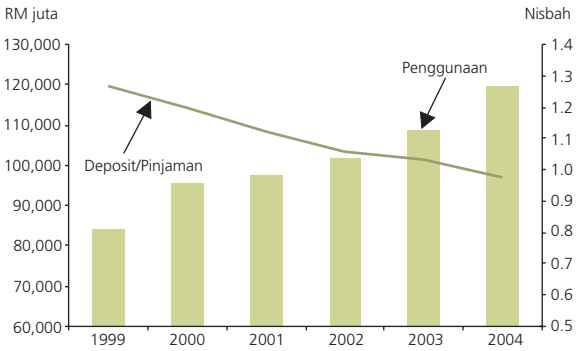

Graf 1.20
Pinjaman dan Deposit Persendirian

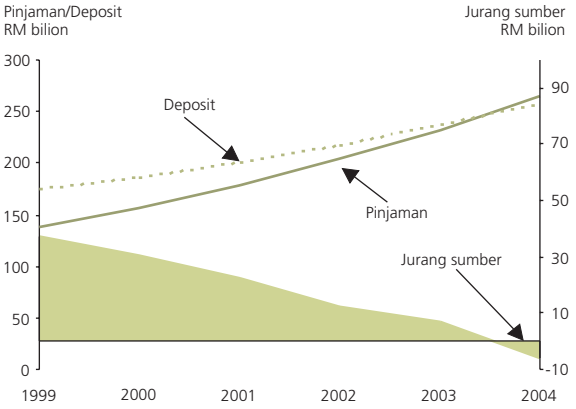

Kadar faedah yang rendah memberi rangsangan tambahan terhadap perbelanjaan isi rumah untuk membeli barangan pengguna tahan lama dan rumah. Jualan kereta penumpang meningkat 15.3% pada tahun 2004 disebabkan pembeli kereta tertarik dengan model kereta baru yang dilancarkan serta pakej pembiayaan yang menarik. Kesanggupan untuk menambah pinjaman oleh individu dicerminkan oleh penurunan nisbah deposit kepada pinjaman yang berada di bawah paras 1.

Walau bagaimanapun, kesanggupan yang bertambah untuk mendapatkan kredit bagi tujuan perbelanjaan penggunaan tidak menjejaskan isi rumah. Bahkan, perkembangan baru ini didorong terutamanya oleh peningkatan pendapatan dan inovasi kewangan, ekoran pakej pinjaman baru yang diperkenalkan kepada isi rumah oleh sektor perbankan yang semakin bersaing. Pengenalan Sistem Maklumat Kredit Berpusat menyebabkan penurunan kos bagi menilai kedudukan kewangan pelanggan baru, justeru membolehkan bank menyediakan syarat pinjaman yang lebih menarik

Jadual 1.13
Penunjuk Pelaburan Swasta

	2003	2004				
		S1	S2	S3	S4	Tahun
Jualan kenderaan perdagangan (termasuk pacuan empat roda)						
'000 unit	70.6	19.4	23.7	24.3	28.0	95.5
Perubahan tahunan (%)	18.5	30.2	46.4	25.3	39.5	35.2
Import barangan modal						
RM bilion	40.8	12.3	13.3	14.0	16.0	55.5
Perubahan tahunan (%)	-5.6	30.9	37.0	38.4	37.7	36.1
Permohonan kepada MITI						
Bilangan projek	925	286	285	260	248	1,079
Pelaburan modal (RM bilion)	25.6	3.9	5.3	7.0	13.1	29.3
Asing	11.6	1.6	2.3	1.7	7.4	13.0
Tempatan	14.0	2.3	3.0	5.3	5.7	16.3
Kelulusan oleh MITI						
Bilangan projek	965	299	249	246	307	1,101
Pelaburan Modal (RM bilion)	29.1	3.7	3.5	5.5	16.1	28.7
Asing	15.6	1.4	1.7	2.6	7.5	13.1
Tempatan	13.5	2.3	1.8	2.9	8.6	15.6
Pinjaman yang dikeluarkan oleh sistem perbankan						
Sektor perkilangan						
Perubahan tahunan (%)	4.8	-0.4	15.1	11.7	14.2	10.2
Sektor pembinaan						
Perubahan tahunan (%)	-8.6	11.3	10.4	3.0	17.2	10.4
Perkhidmatan perniagaan						
Perubahan tahunan (%)	6.7	53.6	9.3	13.0	5.8	19.0
Sekuriti hutang swasta (kecuali Cagamas)						
Jumlah dana yang diperoleh (RM bilion)	42.8	2.8	6.5	9.3	9.5	28.1
Aktiviti baru	2.8	1.1	3.6	4.5	3.8	13.0
Tawaran Awam Permulaan (BSKL)						
Jumlah dana yang diperoleh (RM bilion)	4.0	0.4	0.4	1.3	2.0	4.0
Tinjauan Keadaan Perniagaan MIER						
Indeks Keadaan Perniagaan	-	112.0	124.1	110.2	97.3	-
Kadar Penggunaan Kapasiti (%)	-	80.2	81.1	82.5	82.2	-
Syarikat berstatus MSC						
Bilangan syarikat	161	38	46	56	50	190
Pelaburan yang diluluskan (RM bilion)	1.6	0.2	0.5	0.8	0.5	2.0

kepada peminjam yang berpotensi. Nisbah pinjaman tidak berbayar (NPL) untuk kredit penggunaan berkurang daripada 9.5% kepada 8% pada tahun 2004, sementara nisbah NPL bagi kad kredit kekal stabil pada tahap 4.7%. Yang penting, dengan adanya cara menabung lain yang popular seperti amanah saham, dana insurans dan dana pencen, ini dapat memastikan tabungan isi rumah kekal tinggi sungguhpun deposit tumbuh dengan sederhana.

Graf 1.21
Pelaburan dan Keuntungan

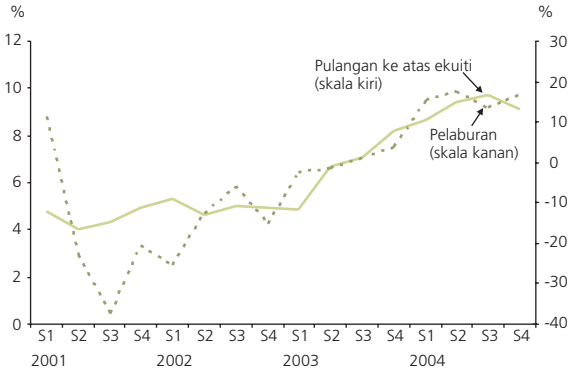

Selain pembelian kereta penumpang, pembelian kelengkapan dan peralatan isi rumah meningkat selaras dengan pengukuhan jualan harta kediaman yang secara relatif kukuh pada tahun-tahun kebelakangan ini. Di samping itu, isi rumah yang terus menikmati kenaikan nilai kediaman mereka digalakkan untuk terus berbelanja. Prestasi pasaran ekuiti yang menguntungkan juga merangsang penggunaan isi rumah.

Pada tahun 2004, **pelaburan swasta** amat memberangsangkan (15.8%; 2003: 0.4%) dengan perusahaan perniagaan bertambah yakin dengan kekukuhan ekonomi dan prospek pulangan modal pelaburan. Kapasiti pengeluaran ditingkatkan sebagai respons kepada permintaan yang tinggi, sementara penggantian mesin yang usang dilakukan dengan pantas kerana syarikat-syarikat lebih cenderung untuk melabur dalam ekonomi yang sedang mengembang. Pada masa yang sama, keadaan pembiayaan

Graf 1.22
Pelaburan Swasta mengikut Sektor (% bahagian)

2004

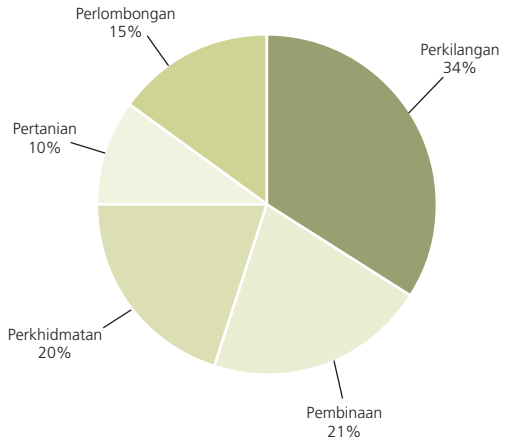

kewangan yang memuaskan telah menyokong aktiviti pelaburan perniagaan. Pinjaman yang dikeluarkan kepada perusahaan perniagaan terus meningkat 10.5% (2003: 7.6%) pada tahun 2004. Kedudukan kewangan syarikat yang bertambah kukuh dari segi keuntungan dan kapasiti khidmat pembayaran hutang juga telah menggalakkan syarikat-syarikat untuk mengembangkan kapasiti pengeluaran mereka.

Persekitaran pertumbuhan global yang kukuh seiring dengan langkah-langkah yang diambil oleh pihak Kerajaan bagi meningkatkan suasana perniagaan, menyaksikan penunjuk-penunjuk pelaburan Malaysia meningkat pada tahun 2004. Sebagai contoh, Indeks Keyakinan Pelaburan Langsung Asing A.T. Kearney pada tahun 2004 yang mengukur kebarangkalian pelaburan dalam pasaran tertentu, menunjukkan Malaysia mendapat markah yang baik di kalangan pelabur asing. Malaysia mempamerkan kemajuan yang paling kukuh dari segi keyakinan pelabur di kalangan negara yang dikaji, dengan meningkat ke tangga 15 pada tahun 2004 daripada tangga 23 pada tahun 2003. Peningkatan ketara ini menggambarkan keadaan pelaburan yang bertambah baik dan ini menggalakkan peningkatan aktiviti pelaburan dalam negeri.

Perbelanjaan modal yang lebih tinggi jelas kelihatan dalam kesemua sektor ekonomi, dengan sektor perkilangan, perkhidmatan dan perlombongan mencatat perbelanjaan yang besar sepanjang tahun 2004. Pelaburan dalam **sektor perkilangan** yang mencatat pertumbuhan sebanyak 32.7% (2003: 4%) disokong terutamanya oleh pengembangan kapasiti dan penggantian mesin dan kelengkapan lama. Walaupun kelulusan pelaburan oleh MITI menurun sebanyak 1.4% (2003: +63%), pelaksanaan projek yang telah diluluskan secara berperingkat, telah menyumbang kepada perbelanjaan pelaburan pada tahun 2004. Kelulusan untuk pelaburan baru terus mengatasi pelaburan semula menandakan bahawa pekilang-pekilang terus berminat untuk melibatkan diri dalam aktiviti perkilangan yang mempunyai nilai ditambah yang tinggi. Pelaburan ini tertumpu pada industri barangan elektrik dan elektronik, kimia dan keluaran kimia dan kertas, cetakan dan penerbitan. Sentimen positif yang sama dilihat di kalangan pelabur tempatan dan pelabur asing dalam sektor perkilangan. Indeks Keyakinan Pelaburan Langsung A.T. Kearney menunjukkan bahawa para pengilang dalam industri berat dan ringan berpendapat daya tarikan Malaysia sebagai destinasi pelaburan bertambah baik. Pengilang industri berat kini meletakkan Malaysia di tempat ke-16 sebagai destinasi paling menarik bagi industri mereka, meningkat daripada tempat ke-18 pada tahun

Graf 1.23
Pelaburan Swasta dalam Sektor Perkilangan

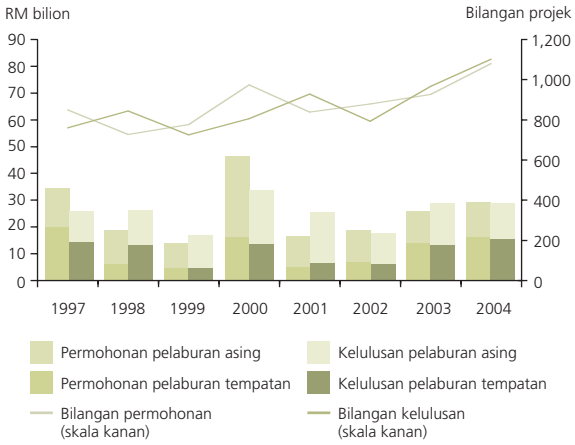

Sumber: Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA)

Graf 1.24
Pelaburan Perkilangan yang Diluluskan mengikut Industri, 2004 (% bahagian)

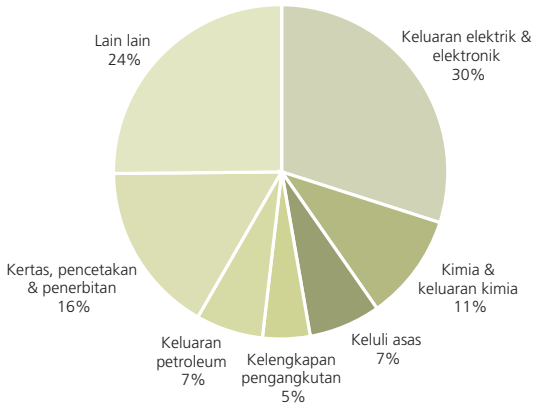

Sumber: Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA)

Graf 1.25
Bahagian Pelaburan Baru dan Pelaburan Semula yang Diluluskan dalam Sektor Perkilangan

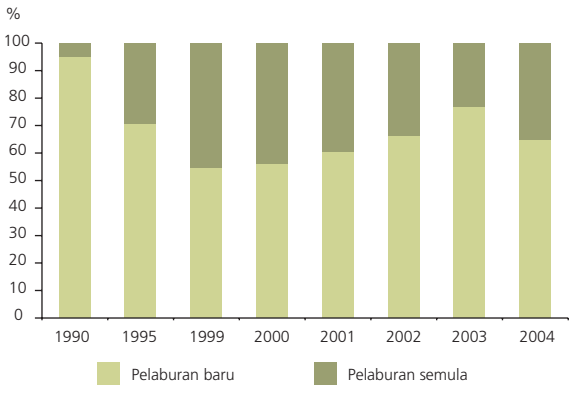

Sumber: Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA)

2003, sementara pengilang industri ringan meletakkan Malaysia di tempat ke-9, meningkat dengan ketara daripada tempat ke-21 pada tahun 2003.

Pelaburan **sektor pembinaan** meningkat dengan sederhana sepanjang tahun 2004. Aktiviti pembinaan dalam subsektor kediaman merupakan penyumbang utama kepada pelaburan dalam sektor ini berikutan permintaan yang kukuh untuk harta kediaman, disokong oleh kadar faedah yang rendah dan pakej gadai janji perumahan yang menarik yang ditawarkan oleh institusi perbankan. Sementara itu, aktiviti beberapa projek yang diswastakan dan sedang berjalan, iaitu Lebuh Raya Koridor Guthrie, Lebuh Raya Kajang-Seremban, Lebuh Raya Jelutong dan Jalan Lingkaran Luar Butterworth, turut menyokong pelaburan dalam sektor pembinaan.

Pelaburan dalam **sektor perkhidmatan** yang lebih tinggi ditunjukkan oleh aktiviti perbelanjaan modal yang lebih kukuh dalam subsektor utiliti dan subsektor perniagaan runcit, borong dan perusahaan perniagaan. Perbelanjaan modal dalam subsektor utiliti, termasuk untuk pembangunan stesen jana kuasa Tanjung Bin dan projek bekalan air, iaitu Projek Skim Sungai Selangor Fasa 3 (SSP3) dan Pengurusan Banjir dan Terowong (SMART). Berikutan proses konsolidasi industri telekomunikasi pada tahun 2003, peserta industri mula menambah pelaburan untuk mengukuhkan lagi perkhidmatan dan membangunkan sistem baru bagi meningkatkan daya saing. Aktiviti perbelanjaan modal dalam subsektor pengangkutan disokong oleh pengembangan kapasiti dan pembangunan Pelabuhan Tanjung Pelepas dan Pelabuhan Barat. Pada tahun 2004, institusi perbankan terus melabur dalam projek teknologi maklumat, terutamanya untuk menambahbaikkan dan mengoptimumkan sistem perbankan runcit, menambah lagi kapasiti pemprosesan dan meningkatkan pengurusan produk yang ditawarkan bagi meningkatkan perkhidmatan sokongan pelanggan. Aktiviti perbelanjaan modal di sektor runcit jelas kelihatan dengan pembukaan kedai baru oleh pengendali pasar besar dan peruncit di bandar-bandar utama.

Perbelanjaan modal dalam **sektor perlombongan** sebahagian besarnya kekal didorong oleh segmen minyak dan gas. Perbelanjaan ini dirangsang oleh peningkatan aktiviti huluan dalam bidang penerokaan dan pengeluaran, berikutan penemuan beberapa kawasan minyak baru, permintaan yang lebih kukuh dan harga minyak mentah yang lebih tinggi. Pelaburan dalam **sektor pertanian** disalurkan terutamanya kepada pembangunan tanaman ladang. Perbelanjaan modal bagi aktiviti tanaman ladang kekal tinggi, khususnya tanaman ladang kelapa sawit ekoran kenaikan dalam pengeluaran minyak sawit mentah (MSM) dan harga MSM yang menggalakkan pada tahun 2004. Sejumlah besar daripada perbelanjaan modal adalah untuk meningkatkan kapasiti dan penanaman baru. Selain itu, import alat kelengkapan pertanian yang lebih tinggi pada tahun 2004 juga menunjukkan perbelanjaan modal sektor pertanian yang meningkat.

Pengembangan pendapatan negara kasar nominal yang nyata pada tahun 2004 bukan sahaja dicerminkan oleh perbelanjaan penggunaan yang memberangsangkan, bahkan juga oleh peningkatan berterusan **tabungan negara kasar**. Pertumbuhan sebanyak 16.3%, secara am, mencerminkan pengembangan berterusan dalam tabungan sektor swasta dengan keuntungan korporat lebih kukuh dan pendapatan boleh guna yang bertambah tinggi disebabkan oleh peningkatan aktiviti di dalam dan di luar negeri. Oleh itu, sektor isi rumah dan korporat mempunyai aliran wang tunai yang lebih teguh, disokong terutamanya oleh harga komoditi yang menggalakkan, perolehan eksport yang tinggi, kadar inflasi dan kadar faedah yang rendah serta keadaan guna tenaga yang stabil. Secara keseluruhan, tabungan sektor swasta meningkat sebanyak 53% pada tahun 2004.

Walau bagaimanapun, sektor awam mencatat tabungan yang lebih kecil, disebabkan terutamanya oleh lebihan semasa Kerajaan Persekutuan yang lebih rendah. Penyusutan dalam lebihan semasa Kerajaan Persekutuan ini disebabkan terutamanya oleh peningkatan subsidi akibat kenaikan harga minyak, pembayaran emolumen yang lebih tinggi, peningkatan perbelanjaan untuk bekalan dan

Graf 1.26
Tabungan Negara Kasar dan Jurang Tabungan-Pelaburan

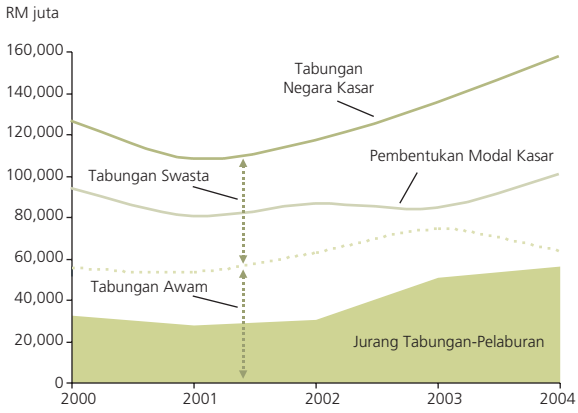

perkhidmatan bagi meningkatkan kualiti dan keberkesanan perkhidmatan sektor awam, serta perbelanjaan bayaran balik dan penghapus kiraan yang lebih besar. Namun begitu, imbangan tabungan-pelaburan sektor awam menunjukkan lebihan disebabkan oleh pembentukan modal tetap awam kasar yang lebih rendah.

Secara keseluruhan, tabungan negara kasar terus meningkat pada tahun 2004, mencakupi 37.1% daripada keluaran negara kasar (KNK) berbanding dengan 36.3% pada tahun 2003. Kadar tabungan yang tinggi membolehkan Malaysia membiayai pertumbuhan ekonomi terutamanya daripada sumber-sumber dalam negeri. Sungguhpun perbelanjaan pelaburan awam merosot, lebihan mudah tunai dan kos hutang yang lebih rendah telah menyumbang kepada peningkatan yang nyata dalam pelaburan kasar swasta, yang seterusnya membawa kepada peningkatan, keseluruhan sebanyak 19.3% dalam jumlah pembentukan modal dalam negeri kasar (termasuk stok). Selaras dengan tabungan yang bertambah, imbangan tabungan-pelaburan yang dicerminkan oleh akaun semasa dalam imbangan pembayaran kekal tinggi, iaitu pada 13.4% daripada KNK pada tahun 2004.

HARGA DAN GUNA TENAGA

Harga Pengguna

Kadar inflasi meningkat sedikit pada tahun 2004. Kadar inflasi keseluruhan, seperti yang diukur oleh perubahan tahunan dalam Indeks Harga Pengguna (IHP), meningkat sedikit ke paras 1.4% (2003:1.2%). Inflasi teras, iaitu inflasi yang tidak termasuk barangan harga dikawal dan barangan yang harganya tidak menentu, serta barangan yang tertakluk kepada pelarasan harga satu kali, juga meningkat ke paras 1% pada tahun 2004 (2003: 0.5%).

Walaupun permintaan dalam negeri berkembang dengan lebih kukuh pada tahun 2004, gabungan beberapa faktor telah memastikan bahawa kesan tekanan harga dapat dibendung. Faktor-faktor yang menyumbang kepada kestabilan harga termasuk peningkatan produktiviti yang berterusan, ketiadaan tekanan kos upah, pengembangan kapasiti yang mencukupi serta persekitaran persaingan yang lebih sengit.

Kenaikan yang kecil dalam harga secara keseluruhan pada tahun 2004 disebabkan terutamanya oleh peningkatan yang lebih pesat bagi harga makanan serta harga minuman dan tembakau. Namun demikian, kenaikan ini diimbangi oleh kenaikan harga yang lebih perlahan dalam sektor perhubungan. Kenaikan harga makanan merupakan penyumbang utama kepada kenaikan harga pada tahun 2004, terutamanya harga yang lebih tinggi bagi makanan yang diambil di luar rumah, diikuti oleh kenaikan dalam harga minuman dan tembakau berikutan peningkatan duti eksais seperti yang diumumkan dalam Bajet 2005. Walau bagaimanapun, kesan peningkatan tersebut

Graf 1.27
Sumbangan kepada Perubahan Tahunan Indeks Harga Pengguna

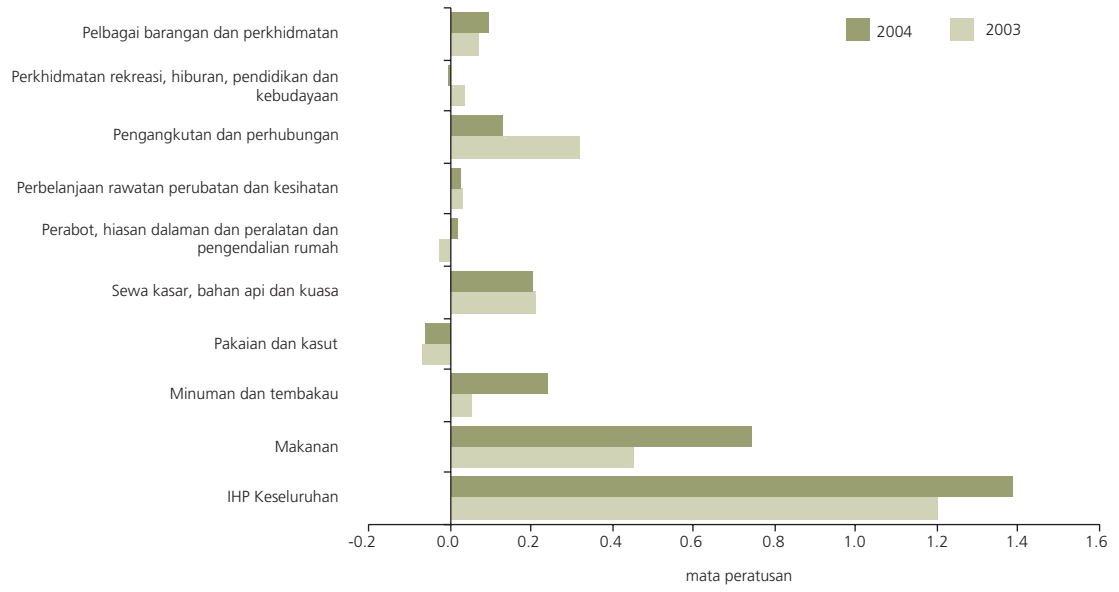

Jadual 1.14
Penunjuk Harga

Indeks Harga Pengguna (2000=100)	Wajaran	2003	2004
	Perubahan tahunan (%)		
	100.0	**1.2**	**1.4**
antaranya:			
Makanan	33.8	1.3	2.2
Minuman dan tembakau	3.1	1.6	7.8
Pakaian dan kasut	3.4	-2.0	-1.8
Sewa kasar, bahan api dan kuasa	22.4	0.9	1.0
Perabot, hiasan dalaman dan peralatan dan pengendalian rumah	5.3	-0.6	0.4
Perbelanjaan rawatan perubatan dan kesihatan	1.8	1.7	1.4
Pengangkutan dan perhubungan	18.8	1.6	0.8
Perkhidmatan rekreasi, hiburan, pelajaran dan kebudayaan	5.9	0.6	-0.1
Pelbagai barang dan perkhidmatan	5.5	1.3	1.8
Indeks Harga Pengguna			
Barang Tahan Lama	9.4	-1.1	0.2
Barang Semi Tahan Lama	5.4	-1.4	-0.9
Barang Tidak Tahan Lama	40.2	1.6	2.4
Perkhidmatan	45.0	1.3	1.0
Indeks Harga Pengeluar (1989=100)	**100.0**	**5.7**	**8.9**
antaranya:			
Pengeluaran tempatan	79.3	6.8	10.3
Import	20.7	0.8	2.0

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Graf 1.28
Inflasi: Kadar Perubahan Tahunan

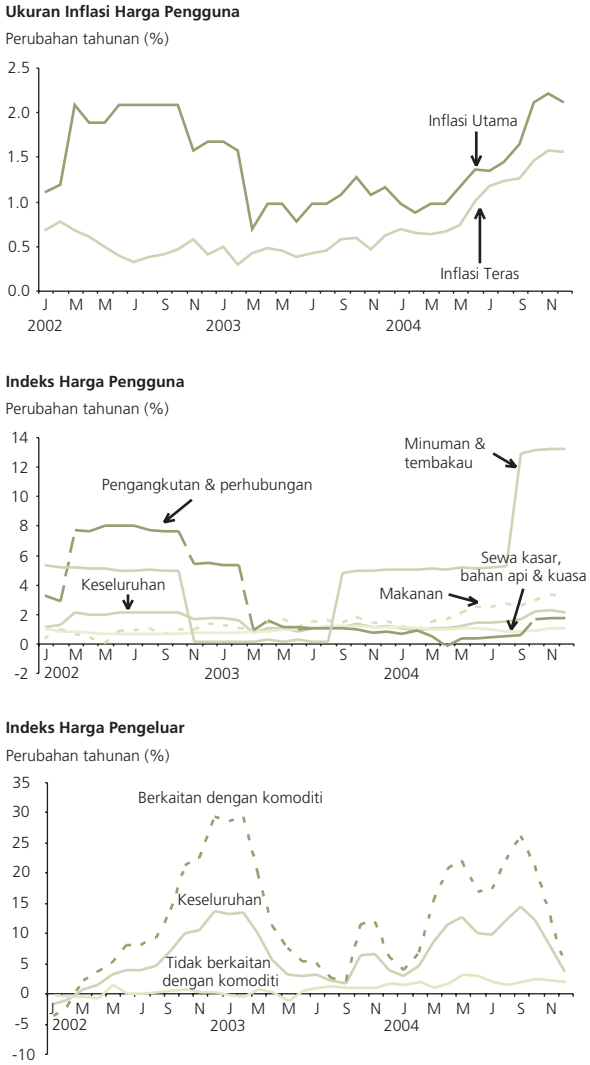

diimbangi oleh kenaikan harga yang lebih perlahan bagi caj telefon dan telegraf. Kenaikan harga petrol pada bulan Mei dan Oktober mempunyai kesan yang minimum ke atas caj pengangkutan persendirian dan kadar inflasi keseluruhannya.

Harga Pengeluar

Harga pengeluar, yang diukur oleh Indeks Harga Pengeluar (IHPR) meningkat pada kadar tahunan 8.9% pada tahun 2004 (2003: 5.7%), mencerminkan sebahagian besarnya harga yang lebih tinggi bagi barangan yang berkaitan dengan komoditi, berikutan kenaikan harga minyak mentah dan minyak sawit mentah. Tidak termasuk barangan yang berkaitan dengan komoditi, harga pengeluar meningkat pada kadar tahunan 2% (2003: 0.5%) disebabkan terutamanya oleh harga makanan dan binatang hidup yang lebih tinggi. Harga barangan yang dibayar oleh pengimport meningkat sebanyak 2% (2003: 0.8%), mencerminkan terutamanya harga petroleum yang lebih tinggi serta penyusutan nilai mata wang dolar Amerika Syarikat berbanding dengan mata wang utama dunia.

Perkembangan Pasaran Pekerja

Keadaan pasaran pekerja dalam negeri bertambah baik pada tahun 2004. Pertumbuhan produktiviti pekerja membantu mempertingkatkan daya saing dan suasana pertumbuhan yang kukuh, yang seterusnya mewujudkan peluang pekerjaan. Mengikut anggaran terkini tahun 2004, guna tenaga meningkat pada kadar yang lebih pantas, iaitu 3.6% kepada 10.2 juta pekerja berbanding dengan pertumbuhan tenaga pekerja sebanyak 3.4% kepada 10.6 juta orang. Hasilnya, kadar pengangguran menurun kepada 3.5% (2003: 3.6%). Kadar penyertaan tenaga pekerja juga meningkat kepada 66%. Latihan untuk pekerja terus digalakkan bagi mempertingkatkan kualiti pekerja, meningkatkan ketangkasan dan mengatasi masalah ketidakpadanan kemahiran supaya selaras dengan transformasi ekonomi yang sedang berjalan.

Pada tahun 2004, keluk Beveridge yang menjejaki corak pengangguran dan kekosongan jawatan dalam pasaran pekerja terus beralih ke bawah dan ke dalam. Ini menandakan bahawa pusingan ganti dalam pasaran pekerja adalah lebih rendah dan proses memadankan pekerja dengan jawatan adalah

Graf 1.29
Keluk Beveridge untuk Malaysia (1998-2004)

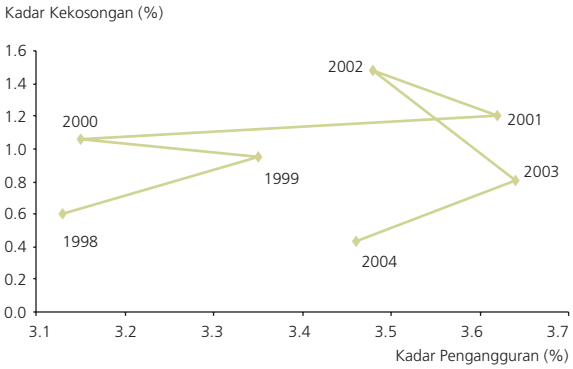

Sumber: Unit Perancang Ekonomi
Kementerian Sumber Manusia
Bank Negara Malaysia

dilaporkan, terutamanya dalam sektor perkhidmatan, perkilangan, pembinaan dan pertanian merosot kepada 49,975 jawatan (2003: 96,918 jawatan). Ini sebahagiannya mungkin disebabkan oleh dasar yang lebih terbuka terhadap pengambilan pekerja asing. Walau bagaimanapun, kekosongan yang dilaporkan untuk jawatan kerani, pengurusan dan profesional menunjukkan peningkatan yang ketara (25,495 jawatan; 2003: 12,611 jawatan). Pemberhentian pekerja yang berlaku kebanyakannya dalam sektor perkilangan dan sektor berkaitan pengangkutan, merosot sebanyak 6% (19,956 orang; 2003: 21,206 orang). Faktor-faktor utama pemberhentian pekerja termasuk pengurangan permintaan terhadap barangan, penyusunan semula syarikat, kos pengeluaran yang tinggi, projek telah siap dilaksanakan dan penggunaan khidmat luaran. Pencari kerja yang telah ditempatkan berbanding dengan

Keadaan pasaran pekerja bertambah baik, disokong oleh pertumbuhan produktiviti pekerja yang nyata lebih tinggi.

lebih cekap. Hasil Kaji Selidik Gaji dan Kemudahan Sampingan oleh Persekutuan Majikan Malaysia (MEF) mengesahkan bahawa kadar purata pusingan ganti bulanan keseluruhan adalah lebih rendah, iaitu pada 1.51% pada tahun 2004 (2003: 1.76%). Penemuan Kaji Selidik Gaji, Faedah dan Keadaan Guna Tenaga dalam Sektor Perkilangan oleh Persekutuan Pekilang-Pekilang Malaysia (FMM) turut menunjukkan bahawa kadar purata pusingan ganti bulanan kesuruhan kekal rendah pada 1.79% pada tahun 2004 (2003:1.76%).

Kadar pusingan ganti yang rendah dalam pasaran pekerja juga dicerminkan oleh data kekosongan jawatan dan pemberhentian pekerja. Sementara itu, data yang lebih rendah bagi pencari kerja yang sudah ditempatkan dan jumlah pencari kerja yang belum ditempatkan mencerminkan kecekapan dalam proses memadankan pekerja dengan jawatan. Jumlah jawatan kosong kekosongan jawatan kekal kukuh (12%, 2003: 17%), manakala bilangan pencari kerja berdaftar yang belum ditempatkan adalah sebanyak 27,227 orang pada akhir tahun 2004, iaitu bilangan terendah dalam tempoh empat tahun. Ini menunjukkan proses memadankan pekerja dengan jawatan yang ada adalah bertambah baik.

Suasana pertumbuhan ekonomi yang kukuh tidak menimbulkan tekanan yang berlebihan terhadap **kadar upah** pada tahun 2004. Penunjuk yang sedia ada memperlihatkan bahawa kenaikan kadar upah adalah lebih rendah pada tahun 2004:

- Data daripada Kaji Selidik Bulanan Industri Perkilangan yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia menunjukkan bahawa upah benar bagi setiap pekerja meningkat sebanyak 1.8% pada tahun 2004 (2003: 2.8%).

Jadual 1.15
Penunjuk Pasaran Pekerja

	2000	2001	2002	2003	2004*a*
Tenaga pekerja ('000)	9,572.5	9,699.4	9,886.2	10,239.6	10,587.7
(perubahan tahunan dalam %)	4.3	1.3	1.9	3.6	3.4
Guna tenaga ('000)	9,271.2	9,348.1	9,542.1	9,866.7	10,221.0
(perubahan tahunan dalam %)	4.5	0.8	2.1	3.4	3.6
Kadar pengangguran (% daripada tenaga pekerja)	3.1	3.6	3.5	3.6	3.5
Produktiviti pekerja (KDNK/Guna tenaga)					
(perubahan tahunan dalam %)	3.9	-0.5	2.3	1.9	3.4
Upah benar bagi seorang pekerja dalam sektor perkilangan					
(perubahan tahunan dalam %)	5.0	1.7	3.2	2.8	1.8

a Anggaran

Sumber: Unit Perancang Ekonomi
Jabatan Perangkaan Malaysia
Bank Negara Malaysia

Graf 1.30
Keluaran dan Guna Tenaga

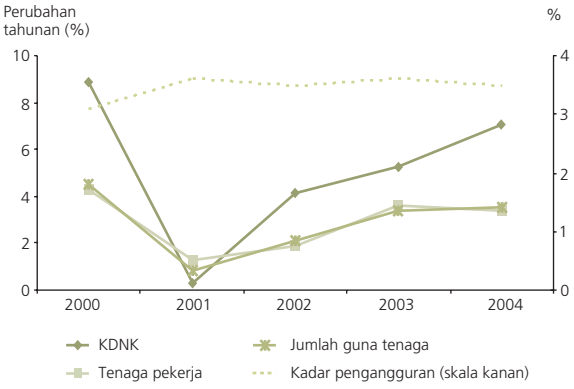

Sumber: Unit Perancang Ekonomi
Jabatan Perangkaan Malaysia

- Kaji Selidik Gaji dan Kemudahan Tambahan oleh MEF menunjukkan bahawa kenaikan gaji purata sektor swasta adalah rendah sedikit pada kadar 5.6% pada tahun 2004 (2003: 5.8%). Analisis mengikut sektor menunjukkan kenaikan gaji purata dalam sektor bukan perkilangan adalah lebih tinggi (6.1%; 2003: 6.1%) berbanding dengan sektor perkilangan (5%; 2003: 5.5%). Purata gaji bulanan minimum yang ditawarkan kepada pemegang ijazah am tidak berubah pada RM1,666 (2003: RM1,669).

- Kaji Selidik Gaji, Faedah dan Keadaan Guna Tenaga dalam Sektor Perkilangan oleh FMM menunjukkan bahawa kenaikan gaji purata keseluruhan yang dibayar kepada pekerja juga adalah sederhana sebanyak 5.6% pada tahun 2004 (2003: 5.5%). Purata gaji bulanan minimum yang ditawarkan kepada graduan baru juga adalah lebih rendah sebanyak RM1,799 (2003:RM1,861)

Graf 1.31
Guna Tenaga mengikut Sektor

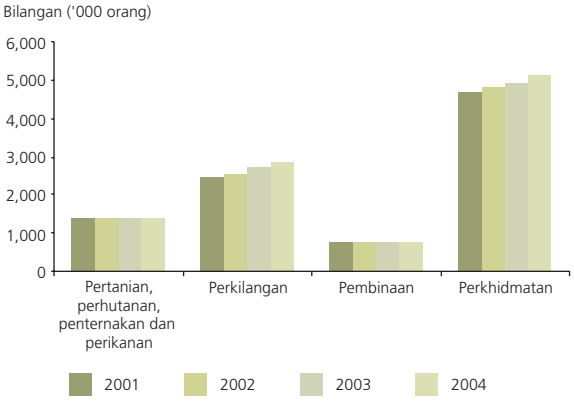

Sumber: Unit Perancang Ekonomi

Produktiviti pekerja, yang diukur oleh nisbah KDNK kepada jumlah guna tenaga, nyata bertambah baik dengan kadar pertumbuhan meningkat kepada 3.4% pada tahun 2004 (2003: 1.9%). Pertumbuhan produktiviti dilihat di kebanyakan sektor ekonomi utama. Pertumbuhan produktiviti dalam sektor perkilangan nyata bertambah baik sebanyak 3.2% (2003: 1.1%). Ini disebabkan oleh peningkatan penggunaan modal dan proses perniagaan yang bertambah baik. Pertumbuhan produktiviti dalam sektor pertanian dan perkhidmatan kekal tinggi, masing-masing pada 5% dan 2.7%. Produktiviti yang tinggi dalam sektor pertanian mencerminkan sebahagian besarnya hasil keluaran yang lebih tinggi disebabkan oleh cuaca yang baik, amalan pertanian yang lebih baik, penggunaan jentera dan automasi. Subsektor perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran turut mencatat pertumbuhan produktiviti yang memberangsangkan sebanyak 2.3% (2003: 0%) disebabkan oleh pelaburan modal yang lebih tinggi.

Kerajaan terus membenarkan pengambilan **pekerja asing** untuk mengatasi masalah kekurangan pekerja dan kemahiran serta melahirkan sinergi untuk meningkatkan produktiviti dan daya saing. Pada masa ini, terdapat sebanyak 34,358 pekerja profesional asing dan pekerja asing yang mempunyai kemahiran yang tinggi bekerja di negara ini dan kebanyakan daripada mereka bekerja di sektor perkilangan dan perkhidmatan. Bagi pekerja asing separuh mahir dan tidak mahir, jumlah pengambilan merosot pada tahun 2004, walaupun pertumbuhan ekonomi lebih kukuh. Ini disebabkan sebahagiannya oleh prestasi sektor pembinaan yang lemah, iaitu sektor yang mempunyai ramai pekerja asing. Di samping itu, para majikan telah meningkatkan penggunaan modal dalam perniagaan mereka dan seterusnya mengurangkan pergantungan kepada pekerja asing. Pada tahun 2004, sebanyak 507,732 warga asing (2003: 516,257 orang) yang kebanyakannya dari Indonesia, Nepal, India, Myanmar dan Vietnam, telah diambil untuk bekerja, terutamanya dalam sektor perkilangan, pertanian dan pembantu rumah.

Pada akhir tahun 2004, bilangan pekerja asing di Malaysia meningkat sebanyak 18.6% kepada 1,470,090 orang (2003: 17.2% kepada 1,239,406) dan ini mencakupi lebih kurang 14.4% daripada jumlah guna tenaga negara. Sebahagian besar daripada mereka bekerja dalam sektor perkilangan, diikuti oleh sektor pertanian, perkhidmatan (termasuk pembantu rumah) dan pembinaan. Kira-kira 69.7% daripada jumlah pekerja asing ialah warganegara Indonesia, manakala pekerja dari Nepal dan India masing-masing merupakan kumpulan kedua dan ketiga terbesar atau sebanyak 10.2% dan 5.4%.

Graf 1.32
Pemberhentian di Sektor-sektor Tertentu

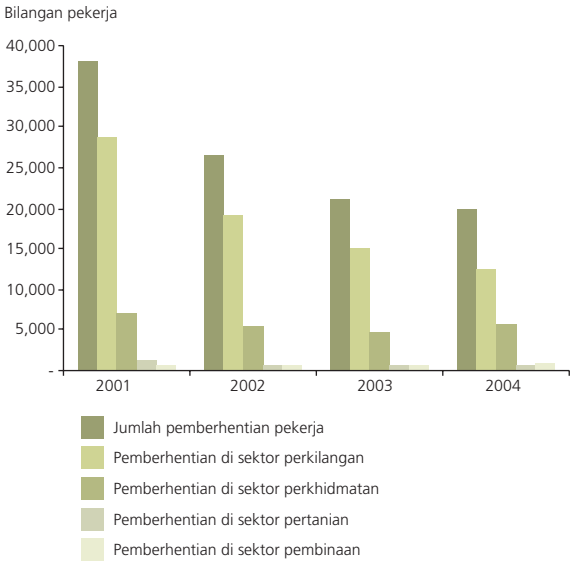

Sumber: Kementerian Sumber Manusia

Graf 1.33
Sebab-sebab Pemberhentian Pekerja

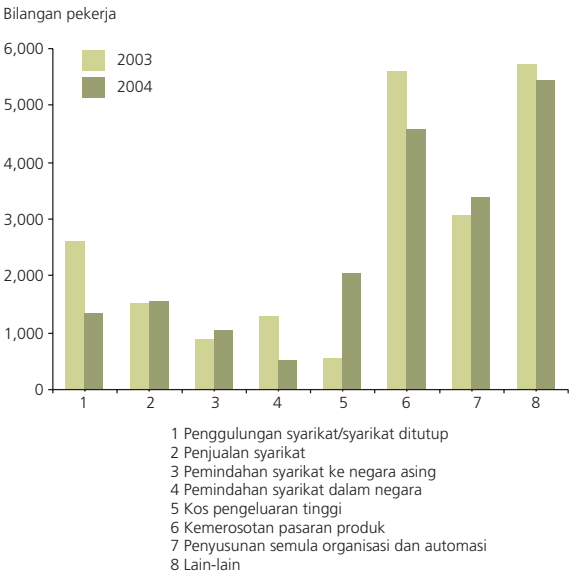

Sumber : Kementerian Sumber Manusia

Semasa tahun 2004, beberapa peraturan berkenaan pengajian pekerja asing separuh mahir dan tidak mahir telah diubah, dengan tujuan mengurangkan pergantungan negara terhadap pekerja tersebut, khususnya, di sektor perkhidmatan. Sebagai tambahan, mulai bulan Ogos 2004, tempoh bekerja maximum pekerja asing dibenarkan adalah lapan tahun, berbanding sepuluh tahun sebelumnya.

Sementara itu, langkah-langkah pembangunan ke arah meningkatkan keupayaan tenaga pekerja terus dilaksanakan. Pada akhir tahun 2004, sebanyak 9,213 peserta telah mendapat manfaat daripada Skim Latihan Graduan II. Skim tersebut dilancarkan pada bulan Ogos 2003 dan bertujuan membantu graduan yang masih menganggur untuk memperoleh kemahiran tambahan dan meningkatkan peluang mereka untuk mendapat pekerjaan. Disebabkan masih terdapat peruntukan di bawah skim khas yang dilancarkan pada tahun 2001 untuk membantu **graduan menganggur** dan pekerja yang diberhentikan, skim tersebut terus dilaksanakan pada tahun 2004. Pada akhir tahun 2004, sebanyak 40,460 orang telah menyertai pelbagai skim sangkutan dan skim latihan amali untuk graduan menganggur, yang dikenali sebagai Skim Latihan Graduan I, sementara sebanyak 12,783 peserta telah mendapat manfaat daripada skim untuk pekerja yang diberhentikan dan para penganggur. Untuk memperkukuhkan usaha Kerajaan, pelbagai persatuan institusi kewangan telah memperkenalkan Skim Latihan Industri Perbankan dan program latihan dan pembangunan insurans yang sama untuk graduan menganggur pada awal tahun 2004. Seramai 148 graduan yang menganggur telah ditaja oleh 55 buah institusi kewangan untuk mengikuti latihan berstruktur di bawah program yang dirangka dan dilaksanakan oleh Institut Bank-Bank Malaysia (IBBM) dan Institut Insurans Malaysia. Skim-skim tersebut bertujuan meningkatkan kemahiran para peserta berkomunikasi, dengan tumpuan pada Bahasa Inggeris, disamping memberi pendedahan yang berkaitan kepada para graduan dalam bidang perbankan, kewangan dan insurans. Sepuluh majikan yang lain turut menawarkan latihan sangkutan kepada graduan menganggur di bawah insentif potongan cukai dua kali yang diumumkan dalam Bajet 2004 bagi menyokong usaha Kerajaan untuk meningkatkan peluang mendapatkan pekerjaan kepada golongan graduan.

Kumpulan Wang Pembangunan Sumber Manusia (KWPSM) masih menjadi saluran penting dalam menggalakkan para majikan mendaftarkan pekerja mereka bagi mengikuti kursus latihan yang bertujuan meningkatkan kemahiran, pengetahuan, kepintaran mencari jalan penyelesaian dan kebolehan menyesuaikan diri dengan landskap perniagaan yang lebih liberal dan berdaya saing. KWPSM ditubuhkan pada tahun 1993, dan diurus oleh sebuah badan korporat yang dikenali sebagai Pembangunan Sumber Manusia Berhad (PSMB).

Graf 1.34
KWPSM: Bilangan Tempat Latihan yang Diluluskan

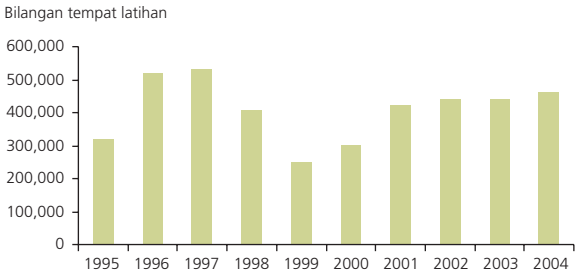

Sumber: Pembangunan Sumber Manusia Berhad

Pada tahun 2004, PSMB meluluskan sebanyak 460,651 tempat latihan dengan bantuan kewangan bernilai melebihi RM200 juta, menjadikan jumlah untuk tempoh 1993-2004 sebanyak 4.4 juta tempat latihan dengan perbelanjaan sebanyak RM1.6 bilion. Selaras dengan perubahan baru dalam persekitaran perniagaan, program dan latihan baru telah dimasukkan di bawah KWPSM pada tahun 2004. Ini termasuk pengurusan strategik, jenama produk kefasihan dalam Bahasa Inggeris, kebolehan membaca dan menulis untuk orang dewasa, khususnya untuk pekerja-pekerja di industri kecil dan sederhana, dan skim perantis juruteknik industri.

Tabung Pembangunan Kemahiran (TPK) merupakan satu lagi inisiatif untuk membangun dan meningkatkan kemahiran tenaga kerja. TPK bertujuan meningkatkan penyertaan sektor swasta sebagai penyedia latihan serta meningkatkan aksesibiliti kepada pendidikan teknikal dan latihan vokasional dengan menyediakan bantuan kewangan kepada para pelatih. Golongan lepasan sekolah, pekerja yang diberhentikan dan pekerja yang sedang menjalani latihan di institut latihan swasta dan Kerajaan yang diiktiraf, layak untuk mendapat bantuan di bawah TPK. Setelah beroperasi selama empat tahun, TPK sedang disusun semula. Perundangan untuk menubuhkan sebuah perbadanan untuk mengurus TPK telah diluluskan, manakala rancangan untuk mempelbagaikan jumlah bantuan kewangan supaya keutamaan diberi kepada latihan kemahiran yang lebih penting, sedang dilaksanakan. Pada tahun 2004, TPK meluluskan bantuan kewangan kepada kira-kira 34,000 orang calon (2003: 46,421 calon).

SEKTOR LUAR NEGERI

Imbangan pembayaran keseluruhan bertambah kukuh pada tahun 2004. Ini mencerminkan permintaan luar negeri yang memberangsangkan, yang disokong oleh pertumbuhan global yang lebih kukuh, dan sentimen pelabur asing terhadap Malaysia yang semakin baik. Lebihan akaun semasa yang kekal besar ditambah pula oleh aliran masuk pelaburan langsung asing dan dana portfolio yang lebih tinggi menyebabkan rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia meningkat dengan ketara. Komponen kesilapan dan ketinggalan, termasuk keuntungan daripada penilaian semula pertukaran asing rizab antarabangsa yang disebabkan oleh tambah nilai mata wang asing utama berbanding dengan dolar Amerika Syarikat adalah sebanyak RM11.1 bilion. Selepas mengambil kira komponen kesilapan dan ketinggalan, imbangan pembayaran keseluruhan mencatat lebihan yang besar sebanyak RM83.1 bilion atau AS$21.9 bilion. Hasilnya, rizab antarabangsa bersih Bank Negara Malaysia meningkat ke paras tertinggi, iaitu sebanyak RM253.5 bilion atau AS$66.7 bilion pada akhir tahun 2004. Rizab terus meningkat ke paras RM272.9 bilion (AS$71.8 bilion) pada 28 Februari 2005. Paras rizab ini cukup untuk membiayai 8.6 bulan import tertangguh dan merupakan 6.1 kali hutang luar negeri jangka pendek. Rizab Malaysia boleh digunakan dengan serta-merta dan tidak dibebani sebarang obligasi.

Kedudukan luaran bertambah kukuh dengan ketara pada tahun 2004 disokong oleh lebihan akaun semasa yang kekal besar serta aliran masuk pelaburan langsung asing dan dana portfolio yang lebih tinggi. Hutang luar negeri kekal pada tahap yang berhemat.

Graf 1.35a
Akaun Semasa

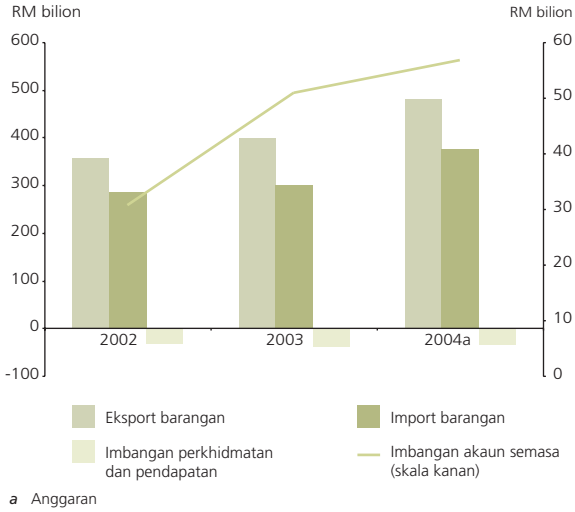

a Anggaran

Graf 1.35b
Akaun Modal dan Kewangan

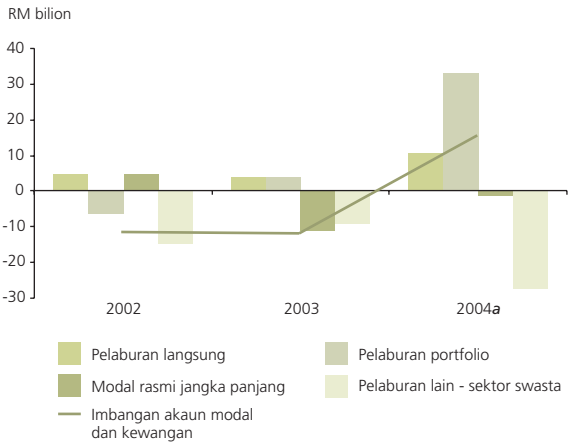

a Anggaran

Graf 1.35c
Rizab Antarabangsa Bersih

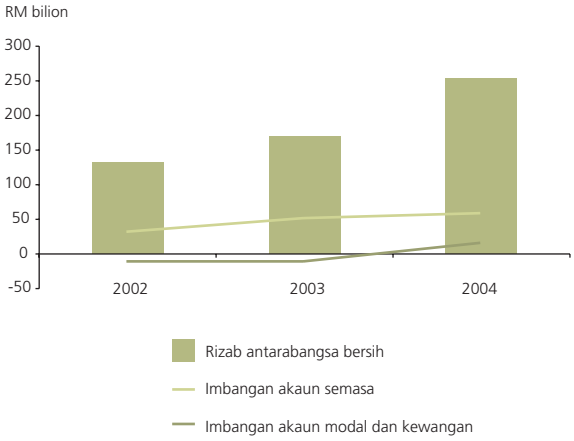

Akaun Semasa

Akaun semasa mencatat lebihan yang lebih besar sebanyak RM56.6 bilion atau 13.4% daripada KNK, mencerminkan lebihan perdagangan yang kekal besar dan defisit akaun perkhidmatan yang nyata bertambah baik. Pertumbuhan eksport yang kukuh didorong oleh peningkatan permintaan global terhadap elektronik dan pengembangan dalam kebanyakan eksport komoditi. Penurunan yang nyata dalam defisit akaun perkhidmatan mencerminkan peningkatan yang ketara dalam perolehan daripada perjalanan berikutan kedatangan pelancong yang lebih tinggi. Defisit akaun pendapatan meningkat disebabkan oleh keuntungan dan dividen terakru bagi

Jadual 1.16
Imbangan Pembayaran

Butiran	2003			2004*a*		
	+	-	Bersih	+	-	Bersih
	RM juta					
Barangan	398,998	301,297	97,701	481,240	376,766	104,474
Akaun perdagangan	*397,884*	*316,538*	*81,347*	*480,722*	*399,648*	*81,073*
Perkhidmatan	51,595	66,621	-15,026	63,716	72,497	-8,780
Imbangan barangan dan perkhidmatan	**450,594**	**367,918**	**82,675**	**544,957**	**449,263**	**95,694**
Pendapatan	13,103	35,630	-22,527	15,307	39,787	-24,480
Pindahan semasa	1,929	11,229	-9,300	1,700	16,333	-14,633
Imbangan akaun semasa	**465,626**	**414,777**	**50,848**	**561,964**	**505,384**	**56,580**
% daripada KNK			**13.7**			**13.4**
Akaun modal			–			–
Akaun kewangan			-12,146			15,386
Pelaburan langsung			4,194			10,823
Pelaburan portfolio			4,168			33,112
Pelaburan lain			-20,508			-28,550
Imbangan akaun modal dan kewangan			**-12,146**			**15,386**
Kesilapan dan ketinggalan			358			11,095
antaranya:						
Keuntungan (+) atau kerugian (-) daripada penilaian semula pertukaran asing			*11,927*			*7,997*
Imbangan keseluruhan			**39,059**			**83,061**
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih			**170,452**			**253,513**
(AS$ juta)			**44,856**			**66,714**

Nota: Jumlah tidak semestinya tepat disebabkan oleh penggenapan.
a Anggaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

pelabur-pelabur langsung asing yang bertambah. Akaun pindahan semasa mencatat aliran keluar yang lebih tinggi ekoran penghantaran balik pendapatan sekali sahaja oleh pekerja-pekerja asing tanpa izin di bawah Program Pengampunan.

pada tahun 2004. Perolehan eksport yang lebih tinggi pada tahun 2004 mencerminkan peningkatan dalam jumlah (16.1%) dan harga eksport (3.6%). Peningkatan dalam harga didorong oleh kenaikan harga kebanyakan komoditi dan industri berasaskan sumber.

Lebihan perdagangan yang besar adalah disebabkan oleh pertumbuhan eksport barangan perkilangan yang lebih kukuh dan pertumbuhan perolehan komoditi yang kekal tinggi. Pengembangan yang kukuh dalam import mencerminkan pertumbuhan pengeluaran dan eksport barangan perkilangan serta perbelanjaan pengguna dan pelaburan dalam negeri yang mantap.

Dalam suasana pertumbuhan global yang kukuh, **eksport kasar** meningkat dengan nyata sebanyak 20.8% pada tahun 2004 (2003: 11.3%). Pertumbuhan disokong oleh pengembangan yang ketara dalam eksport barangan perkilangan dan mineral. Pertumbuhan dalam eksport pertanian menyederhana

Eksport **barangan perkilangan** mencatat pertumbuhan yang kukuh sebanyak 19.7% pada tahun 2004 (2003: 8%), didorong oleh jumlah dan harga yang lebih tinggi, masing-masing sebanyak 18.3% dan 1.2%. Eksport bagi keluaran elektrik dan elektronik, khususnya, berkembang dengan pesat, terutamanya

Jadual 1.17
Eksport Kasar

	2004*a*		
	RM juta	Perubahan tahunan (%)	% bahagian
Barangan Perkilangan	**390,449**	**19.7**	**81.2**
antaranya:			
Elektronik, jentera dan peralatan elektrik	257,051	15.3	53.5
Elektronik	188,605	12.7	39.2
Separa konduktor	*89,298*	*4.9*	*18.6*
Kelengkapan dan komponen elektronik	*99,307*	*20.8*	*20.7*
Jentera dan peralatan elektrik	68,446	23.4	14.2
Barangan elektrik pengguna	*22,170*	*12.5*	*4.6*
Barangan elektrik perindustrian dan komersial	*25,769*	*27.0*	*5.4*
Perkakas dan jentera elektrik perindustrian	*17,783*	*30.8*	*3.7*
Peralatan elektrik rumah	*2,724*	*45.3*	*0.6*
Kimia dan keluaran kimia	27,767	31.0	5.8
Keluaran logam	16,140	43.6	3.4
Kelengkapan optik dan saintifik	11,568	26.3	2.4
Tekstil, pakaian dan kasut	10,328	17.9	2.1
Keluaran kayu	8,677	29.5	1.8
Makanan	7,776	22.7	2.0
Keluaran getah	6,036	19.3	1.3
Kelengkapan pengangkutan	5,324	65.0	1.1
Komoditi pertanian	**36,176**	**7.4**	**7.5**
antaranya:			
Minyak sawit	20,107	-0.4	4.2
Getah	5,198	45.1	1.1
Kayu siap digergaji	3,214	1.7	0.7
Kayu balak	2,070	2.5	0.4
Mineral	**41,177**	**38.2**	**8.6**
antaranya:			
Minyak mentah	21,318	36.1	4.4
Gas asli cecair	17,079	27.9	3.6
Timah	947	231.5	0.2
Eksport-eksport lain	**12,920**	**60.1**	**2.7**
Jumlah	**480,722**	**20.8**	**100.0**

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Graf 1.36
Prestasi Eksport Sektor Perkilangan

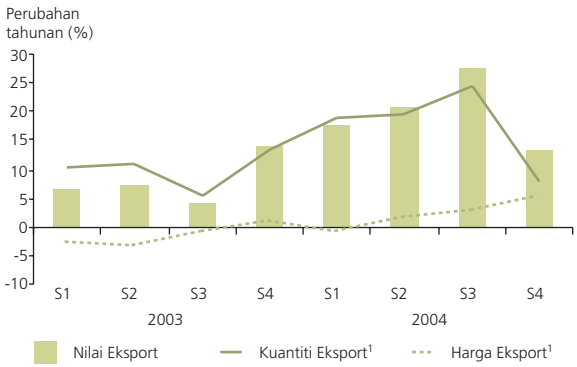

[1] Kuantiti dan harga adalah anggaran berasaskan kajian syarikat terpilih Bank Negara Malaysia.

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Bank Negara Malaysia

Graf 1.38
Eksport Barangan Perkilangan mengikut Destinasi

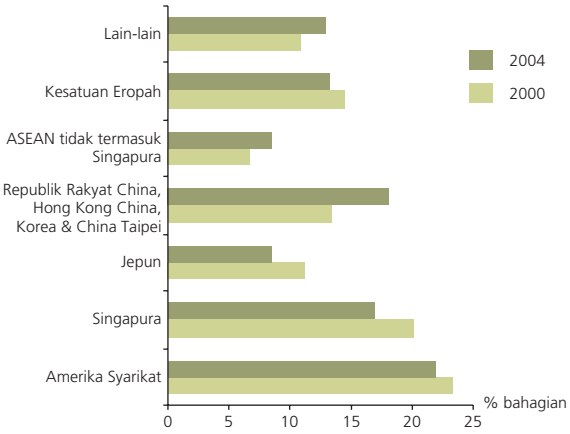

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

pada separuh tahun pertama yang didorong sebahagian besarnya oleh kitaran menaik separa konduktor global. Keluaran berasaskan sumber seperti keluaran petroleum, bahan kimia, kayu dan getah juga mendapat manfaat daripada harga dan jumlah eksport yang lebih tinggi. Peningkatan yang pesat dalam aktiviti pembinaan di RR China menyokong permintaan yang memberangsangkan terhadap keluaran besi dari Malaysia. Eksport keluaran getah, khususnya, sarung tangan getah kekal kukuh pada tahun 2004 disebabkan oleh permintaan yang dirangsang oleh tercetusnya wabak selesema burung di negara serantau. Dalam subsektor kelengkapan pengangkutan, peningkatan pelaburan dalam aktiviti penerokaan minyak dan gas sedunia mendorong permintaan yang kukuh terhadap pelantar penggerudian terapung dan tenggelam untuk aktiviti penerokaan. Sementara itu, pertumbuhan dalam eksport keluaran kayu disokong oleh permintaan yang mapan dari Jepun dan Amerika Syarikat.

Graf 1.37
Prestasi Eksport Industri Elektronik dan Industri Bukan Elektronik

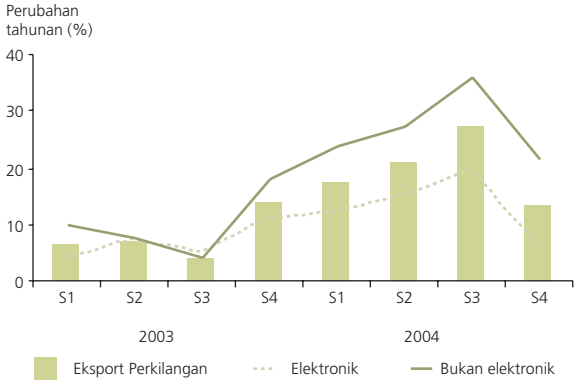

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Komoditi utama terus memberi sumbangan yang nyata kepada eksport kasar pada tahun 2004, dengan bahagiannya meningkat kepada 16.1% (2002: 13.6%). Eksport komoditi meningkat sebanyak 21.8%, mencerminkan terutamanya peningkatan yang kukuh dalam eksport petroleum, manakala pertumbuhan eksport pertanian adalah sederhana.

Eksport **mineral** mencatat pengembangan yang kukuh untuk setahun lagi, dengan meningkat sebanyak 38.2% kepada RM41.2 bilion. Perolehan eksport daripada minyak mentah meningkat sebanyak 36.1% kepada RM21.3 bilion, disokong oleh peningkatan harga yang nyata sebanyak 34.8% kepada purata AS$40.81 setong pada tahun 2004. Eksport LNG juga meningkat dengan

Jadual 1.18
Perdagangan Luar Negeri

	2003	2004*a*	2003	2004*a*
	RM bilion		AS$ bilion	
Eksport kasar (f.o.b)	**397.9**	**480.7**	**104.7**	**126.5**
Perubahan tahunan (%)	11.3	20.8	11.3	20.8
	Perubahan tahunan (%)			
Kuantiti[1]	5.9	16.1	5.9	16.1
Harga[1]	1.1	3.6	1.1	3.6
Import kasar (c.i.f)	**316.5**	**399.6**	**83.3**	**105.2**
Perubahan tahunan (%)	4.4	26.3	4.4	26.3
	Perubahan tahunan (%)			
Kuantiti[1]	-1.0	23.0	-1.0	23.0
Harga[1]	2.2	3.1	2.2	3.1
Imbangan Perdagangan	**81.3**	**81.1**	**21.4**	**21.3**

[1] Kuantiti dan harga untuk 2004 merupakan anggaran.

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

kukuh sebanyak 27.9% kepada RM17.1 bilion, disebabkan oleh jumlah yang lebih tinggi (19.7%) berikutan peningkatan permintaan daripada pembeli tradisi LNG, serta harga yang lebih tinggi (6.8%).

Hasil eksport **pertanian** berjumlah RM36.2 bilion pada tahun 2004, dengan minyak sawit mencakupi bahagian terbesar sebanyak 56% atau RM20.1 bilion. Walaupun harga eksport minyak sawit adalah lebih tinggi, perolehan eksport minyak sawit merosot sebanyak 0.4% pada tahun 2004 disebabkan oleh jumlah eksport yang lebih rendah (-5.6%). Permintaan terjejas akibat pengurangan import yang ketara oleh India (-44%) dan Pakistan (-24.2%) disebabkan oleh pengeluaran minyak bijirin di negara-negara tersebut yang lebih tinggi. Walau bagaimanapun, pembelian negara pengimport utama yang lain, iaitu RR China dan Kesatuan Eropah, yang mencakupi hampir 40% daripada eksport minyak sawit meningkat, masing-masing sebanyak 13% dan 12.6%. Eksport getah menunjukkan prestasi yang kukuh untuk tahun kedua berturut-turut dengan mencatat pertumbuhan sebanyak 45.1% (2003: 43.8%). Ini disebabkan oleh kenaikan harga (24.3%) dan jumlah eksport (16.7%) berikutan peningkatan import yang nyata oleh RR China dan Kesatuan Eropah (masing-masing sebanyak 39.2% dan 15.6%).

Pertumbuhan **import kasar** sebanyak 26.3% mencerminkan pengeluaran dan eksport barangan perkilangan yang lebih tinggi, serta perbelanjaan pengguna dan pelaburan dalam negeri yang lebih kukuh. Import barangan pengantara dan modal meningkat dengan lebih tinggi. Kenaikan dalam import barangan pengantara adalah terutamanya untuk menyokong pengeluaran perkilangan yang lebih tinggi, manakala peningkatan import barangan modal pula mencerminkan aktiviti

Jadual 1.19
Import Kasar mengikut Penggunaan Akhir

	2004*a*		
	RM juta	Perubahan tahunan (%)	% bahagian
Barangan modal	**55,545**	**36.1**	**13.9**
Barangan modal (kecuali alat kelengkapan pengangkutan)	49,094	28.4	12.3
Alat jentera dan perkakas perindustrian	*13,219*	*36.2*	*3.3*
Alat kelengkapan pejabat	*9,139*	*78.0*	*2.3*
Alat kelengkapan telekomunikasi	*6,957*	*37.8*	*1.7*
Alat kelengkapan pengangkutan	6,451	151.0	1.6
Barangan pengantara	**287,223**	**22.0**	**71.9**
Makanan dan minuman, terutama untuk perindustrian	8,842	52.9	2.2
Bekalan perindustrian, t.s.t.l.	91,138	38.9	22.8
Logam dan barangan logam	*27,568*	*50.1*	*6.9*
Bahan kimia	*10,648*	*44.1*	*2.7*
Bahan api dan pelincir	19,322	41.8	4.8
Alat ganti dan aksesori barangan modal (kecuali alat kelengkapan pengangkutan)	158,848	10.5	39.7
Elektronik	*102,949*	*8.0*	*25.8*
Alat ganti dan aksesori alat kelengkapan telekomunikasi	*7,434*	*8.2*	*1.9*
Alat ganti dan aksesori alat kelengkapan pengangkutan	9,073	35.0	2.3
Barangan penggunaan	**23,234**	**24.1**	**5.8**
Makanan dan minuman, terutama untuk penggunaan isi rumah	8,926	31.3	2.2
Alat kelengkapan pengangkutan, bukan perindustrian	334	-6.7	0.1
Barangan pengguna, t.s.t.l.	13,974	20.8	3.5
Barangan pengguna tahan lama	*3,119*	*20.8*	*0.8*
Barangan pengguna separa tahan lama	*4,671*	*18.2*	*1.2*
Barangan pengguna tidak tahan lama	*6,184*	*22.9*	*1.5*
Barangan dwiguna	**9,310**	**39.8**	**2.3**
Minyak motor	4,743	59.1	1.2
Kereta penumpang	4,567	24.1	1.1
Lain-lain	**7,110**	**10.8**	**1.8**
Eksport semula	**17,226**	**102.9**	**4.3**
Import Kasar	**399,648**	**26.3**	**100.0**

Nota: Jumlah tidak semestinya tepat disebabkan oleh penggenapan.
t.s.t.l. Tidak disenarai di tempat lain.
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

pelaburan yang lebih tinggi dalam sektor perkhidmatan dan perkilangan. Pendapatan boleh guna yang lebih tinggi dan keyakinan pengguna yang bertambah baik mendorong pertumbuhan dalam import barangan penggunaan.

Import **barangan pengantara** berkembang dengan kukuh sebanyak 22%. Komponen seperti alat ganti dan aksesori industri elektronik berkembang dengan kukuh, dengan trend ke arah pengimportan dari negara pengeluar berkos lebih rendah, khususnya Thailand, Indonesia dan RR China. Sejajar dengan permintaan negara serantau yang lebih tinggi terhadap barangan logam dan barangan berasaskan sumber, peningkatan ketara dicatat dalam bekalan perindustrian, iaitu bahan-bahan binaan, logam dan bahan kimia. Import barangan pengantara yang berkaitan dengan barangan perkilangan untuk pasaran dalam negeri, turut mencatat pertumbuhan. Pertumbuhan dalam industri pemasangan kenderaan, ekoran daripada permintaan kukuh terhadap kereta penumpang, telah menyebabkan import alat-alat ganti dan aksesori meningkat. Sejajar dengan perbelanjaan pengguna yang mapan terhadap makanan dan minuman, import bahan mentah dan yang diproses, yang digunakan dalam industri makanan dan minuman mencatat pertumbuhan kukuh.

Import **barangan modal** meningkat dengan ketara sebanyak 36.1% berikutan peningkatan yang kukuh dalam pelaburan. Pertumbuhan ini adalah hasil daripada pengembangan kapasiti dan peningkatan teknologi dalam sektor perkilangan, perkhidmatan, perkapalan dan penerbangan. Pelaburan dalam jentera dan alat kelengkapan dalam sektor perkilangan, khususnya dalam bidang pertumbuhan baru seperti bahan kimia, logam yang direka dan keluaran elektrik dan elektronik bertahap lebih tinggi bertambah kukuh. Pengembangan infrastruktur rangkaian serta pengenalan produk dan teknologi baru oleh syarikat telekomunikasi turut menyebabkan import alat kelengkapan telekomunikasi mencatat pertumbuhan yang kukuh. Import alat kelengkapan pejabat kekal kukuh disebabkan syarikat dalam industri perkhidmatan mempertingkatkan perkhidmatan penghantaran mereka dengan meningkatkan tahap infrastruktur dalam teknologi maklumat. Pengembangan kapasiti dalam sektor penjanaan kuasa menyebabkan pertumbuhan import yang kukuh bagi penjana, turbin dan motor elektrik. Permintaan luar negeri yang kukuh terhadap eksport komoditi serta penambahan bilangan kapal dan pesawat udara untuk memenuhi permintaan pasaran baru menyebabkan peningkatan pembelian kapal dan pesawat udara.

Sejajar dengan penggunaan swasta yang lebih tinggi, import **barangan penggunaan** meningkat 24.1%. Pertumbuhan import makanan dan minuman, barangan elektrik, perabot, pakaian dan kasut, barangan keperluan isi rumah, dan ubat adalah tinggi. Walau bagaimanapun, bahagian import barangan penggunaan kepada jumlah import kekal rendah, mencakupi hanya 5.8% daripada jumlah import.

Satu perkembangan yang ketara ialah pertumbuhan yang amat nyata sebanyak 102.9% dalam import barangan untuk **dieksport semula**, hasil daripada aktiviti pembungkusan dan pemasangan di zon komersial bebas. Import tersebut, terutamanya barangan elektrik dan elektronik, alat kelengkapan telekomunikasi serta keluaran besi dan keluli, dieksport semula terutamanya ke Singapura, Thailand dan Hong Kong China.

Perdagangan Malaysia dengan negara serantau yang lain di Asia Timur (tidak termasuk Jepun) telah meningkat sejak beberapa tahun yang lepas dan kini perdagangan dengan rantau ini mencakupi 45.4% daripada jumlah perdagangan Malaysia (1995: 35.9%). Usaha untuk mempelbagaikan perdagangan dengan pasaran bukan tradisi seperti Asia Barat, Eropah Timur dan Asia Selatan telah menampakkan kemajuan. Indeks kepelbagaian pasaran yang diukur dengan indeks *Herfindahl-Hirschmann* yang dinormalkan bertambah baik pada tahun 2004. Indeks bagi eksport dan import menurun daripada 0.15 pada tahun 2003 kepada 0.14 pada tahun 2004, dengan itu menunjukkan kepelbagaian yang kian meningkat.

Graf 1.39
Indeks Kepelbagaian Eksport

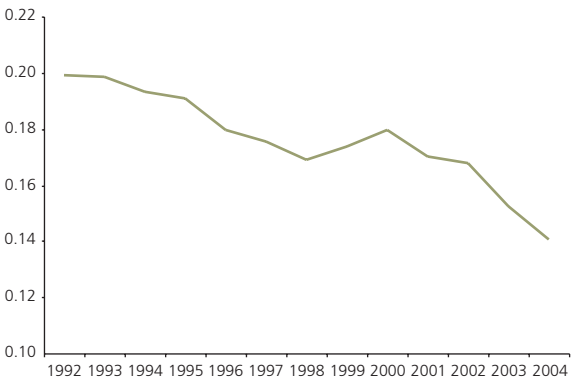

Indeks kepelbagaian eksport ialah indeks Herfindahl-Hirschmann yang telah diubahsuai. Ia telah dinormalkan untuk mendapatkan indeks dalam lingkungan 0 hingga 1. Indeks yang lebih rendah menunjukkan tahap kepelbagaian yang lebih tinggi.

AS kekal sebagai rakan dagangan Malaysia yang terbesar dengan bahagian pasaran sebanyak 16.8% (2003: 17.7%) dan menyumbang kepada lebihan perdagangan yang lebih besar sebanyak RM32.4 bilion. Lebihan tersebut disumbang oleh eksport keluaran elektrik dan eletronik yang lebih tinggi, khususnya, litar bersepadu, alat-alat ganti mesin memproses data dan komponen komputer, getah, peralatan optik dan saintifik, perabot dan keluaran petroleum. AS merupakan sumber import yang kedua terbesar untuk Malaysia, dengan import terdiri terutamanya daripada input pengantaraan seperti separa konduktor dan alat ganti mesin pejabat yang digunakan dalam industri elektrik dan elektronik, peralatan optik dan perubatan, dan pesawat udara.

Walaupun bahagian pasaran perdagangan menurun kepada 13.2% (2003: 13.9%), **Singapura** mengekalkan kedudukan sebagai rakan dagangan Malaysia yang kedua terbesar. Eksport barangan elektrik dan elektronik kekal sebagai sumber eksport terbesar dengan perolehan sebanyak RM40.9 bilion atau 56.6% daripada jumlah eksport ke Singapura. Eksport lain yang mencatat pertumbuhan kukuh termasuk keluaran petroleum yang ditapis, keluaran logam, bahan kimia dan alat kelengkapan pengangkutan, khususnya, pelantar penggerudian terapung dan tenggelam untuk aktiviti penerokaan minyak dan gas. Dari segi import, Singapura merupakan sumber import ketiga terbesar bagi Malaysia. Import dari Singapura kebanyakannya ialah alat ganti mesin pejabat, komputer dan komponen, bahan kimia dan peralatan optik dan saintifik.

Jepun mengekalkan kedudukannya sebagai rakan dagangan Malaysia yang ketiga terbesar walaupun bahagian pasaran daripada jumlah perdagangan menurun kepada 12.7%. Pertumbuhan eksport sebanyak 14.2% disokong oleh eksport jentera elektrik, keluaran kayu, bahan kimia, peralatan optik dan saintifik, keluaran logam dan barangan plastik. Meskipun nilai yen naik, import berkembang sebanyak 17.9%, mencerminkan permintaan tidak anjal terhadap jentera, jentera elektrik dan alat kelengkapan pengangkutan. Kesannya, defisit perdagangan meningkat kepada RM15.1 bilion (2003: -RM11.5 bilion).

Jadual 1.20
Haluan Perdagangan Luar Negeri

	2004*a*				
	Eksport		Import		Imbangan Perdagangan
	RM juta	% bahagian	RM juta	% bahagian	RM juta
Negara-negara ASEAN	**120,601**	**25.1**	**95,729**	**24.0**	**24,872**
Singapura	72,176	15.0	44,437	11.1	27,740
Thailand	22,954	4.8	21,992	5.5	962
Indonesia	11,677	2.4	15,936	4.0	-4,259
Filipina	7,362	1.5	10,667	2.7	-3,305
Negara ASEAN lain	6,431	1.3	2,697	0.7	3,735
Negara-negara Timur Laut Asia Terpilih	**93,430**	**19.4**	**91,603**	**22.9**	**1,828**
Republik Rakyat China	32,143	6.7	39,279	9.8	-7,135
Hong Kong China	28,686	6.0	10,850	2.7	17,835
China Taipei	15,763	3.3	21,630	5.4	-5,867
Korea	16,839	3.5	19,843	5.0	-3,005
Kesatuan Eropah (EU)[1]	**60,374**	**12.6**	**47,930**	**12.0**	**12,444**
United Kingdom	10,556	2.2	6,640	1.7	3,916
Jerman	10,485	2.2	17,798	4.5	-7,313
Belanda	15,752	3.3	3,434	0.9	12,318
Negara EU lain	23,581	4.9	20,058	5.0	3,523
Amerika Syarikat	90,181	18.8	57,752	14.5	32,429
Jepun	48,552	10.1	63,693	15.9	-15,141
India	11,410	2.4	4,897	1.2	6,513
Australia	15,783	3.3	6,793	1.7	8,990
Negara lain di dunia	40,389	8.4	31,252	7.8	9,137
Jumlah	**480,722**	**100.0**	**399,648**	**100.0**	**81,073**

Nota: Jumlah tidak semestinya tepat disebabkan oleh penggenapan.
[1] Termasuk 10 negara anggota baru.
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Graf 1.40
Destinasi Eksport (% bahagian): 1995

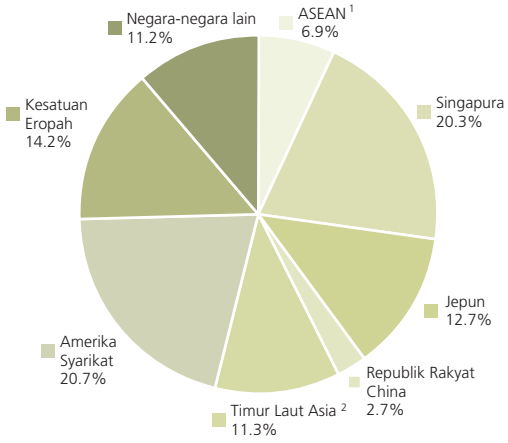

[1] ASEAN tidak termasuk Singapura
[2] Hong Kong China, Korea dan China Taipei

Destinasi Eksport (% bahagian): 2004

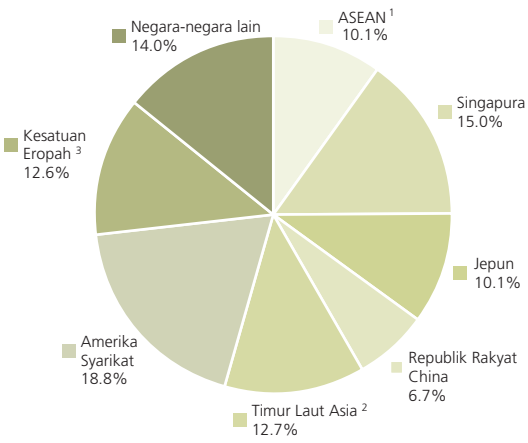

[1] ASEAN tidak termasuk Singapura
[2] Hong Kong China, Korea dan China Taipei
[3] Termasuk 10 negara anggota baru

Jumlah perdagangan dengan **Kesatuan Eropah** yang telah diperkembangkan meningkat 23.6% untuk mencakup bahagian sebanyak 12.3% daripada jumlah perdagangan Malaysia. Ini mencerminkan prestasi ekonomi Kesatuan Eropah yang bertambah baik. Peningkatan yang kukuh dalam perdagangan dengan Belanda, Sepanyol, Itali, Hungary dan Sweden merupakan pendorong kepada pertumbuhan perdagangan. Peningkatan dalam lebihan perdagangan sebanyak RM12.4 bilion (2003: RM12.2 bilion) dengan kumpulan tersebut dicatat terutamanya daripada lebihan perdagangan dengan Belanda (RM12.3 bilion) dan United Kingdom (RM3.9 bilion), manakala perdagangan dengan Jerman dan Sweden masing-masing mencatat defisit sebanyak RM7.3 bilion dan RM2.2 bilion.

Pertumbuhan ekonomi yang mantap menyokong pengembangan perdagangan intrarantau dengan negara-negara Asia Timur dan ASEAN. Faktor yang menyokong pertumbuhan ini ialah rangkaian pengeluaran yang semakin menyeluruh dan rantaian di rantau ini, hasil daripada penempatan syarikat-syarikat ke RR China dan negara-negara ASEAN serta peningkatan aktiviti penggunaan perkhidmatan sumber luar. Perdagangan dengan rantau **Timur Laut Asia** (tidak termasuk Jepun) berkembang sebanyak 26.3% hasil daripada peningkatan pemerolehan input yang lebih murah, yang menyebabkan pertumbuhan import dari negara-negara tersebut melebihi pertumbuhan eksport. Perdagangan dengan RR China meningkat sebanyak 33.7% dan eksport terdiri terutamanya daripada litar bersepadu, alat ganti mesin pejabat, bahan kimia dan minyak sawit. Walau bagaimanapun, pertumbuhan import yang lebih tinggi dari RR China mengakibatkan defisit perdagangan meningkat kepada RM7.1 bilion (2003: -RM1.8 bilion). Malaysia merupakan rakan dagangan RR China yang kelapan terbesar dan merupakan rakan dagangannya yang terbesar di ASEAN. Eksport ke Korea meningkat sebanyak 45.7% disokong oleh permintaan terhadap keluaran berasaskan sumber iaitu bahan kimia, keluaran petroleum, keluaran getah dan gas asli cecair. Corak perdagangan bagi negara-negara **ASEAN** (tidak termasuk Singapura) adalah serupa, dengan perdagangan berkembang sebanyak 31.9%. Memandangkan pengimport terus memperoleh input dari pengeluar berkos rendah, Malaysia terus mengalami defisit perdagangan dengan Indonesia dan Filipina, sementara lebihan perdagangan dengan Thailand bertambah kecil. Eksport ke negara-negara ASEAN disokong terutamanya oleh eksport keluaran elektrik dan elektronik, dan keluaran berasaskan sumber. Pertumbuhan import yang kukuh dari Thailand dan Indonesia didorong oleh keluaran elektronik, bahan kimia, logam yang diproses, dan keluaran besi dan keluli.

Pada tahun 2004, defisit **akaun perkhidmatan** mengecil kepada RM8.8 bilion atau –2.1% daripada KNK (2003: -RM15 bilion atau -4% daripada KNK). Dasar penggalakan eksport perkhidmatan serta pelaburan dalam infrastruktur industri perkhidmatan telah menjana sumber baru perolehan pertukaran asing,

khususnya daripada pelancongan dan perkhidmatan lain terutamanya perkhidmatan maklumat dan komputer. Ini telah menyumbang kepada defisit akaun perkhidmatan yang bertambah baik.

Perjalanan terus menjadi penyumbang terbesar kepada perolehan perkhidmatan, mencakupi sebanyak 48.9% daripada jumlah perolehan perkhidmatan kasar pada tahun 2004. Perolehan **akaun perjalanan** meningkat sebanyak 38.9% kepada RM31.2 bilion. Prestasi kukuh akaun perjalanan mencerminkan peningkatan ketara dalam bilangan ketibaan pelancong kepada 15.7 juta orang (2003: 10.6 juta orang). Prestasi ekonomi yang kukuh di negara serantau dan hubungan perkhidmatan udara yang lebih baik melalui pertambahan bilangan penerbangan, termasuk penerbangan sewa khas dan tambang pada harga promosi yang ditawarkan oleh syarikat penerbangan tambang murah, menyebabkan bilangan pelawat meningkat. Pelancong dari Singapura, Thailand, Indonesia dan RR China merupakan sumber pelancong utama dan mencakupi sebanyak 78.8% daripada jumlah ketibaan pelancong. Kempen pemasaran agresif yang disasarkan terutamanya bagi perjalanan cuti musim panas di kalangan pelancong dari Asia Barat, menyebabkan peningkatan sebanyak 57.1% dalam bilangan pelancong tersebut. Pelancong dari pasaran baru muncul Asia seperti Korea dan China Taipei meningkat dengan mendadak, masing-masing sebanyak 97.4% dan 38.3%.

Perolehan pertukaran asing yang lebih tinggi daripada pendidikan dan perkhidmatan penjagaan kesihatan juga menyumbang kepada perolehan perjalanan yang lebih tinggi. Perolehan pendidikan daripada penuntut asing di semua peringkat pendidikan (terdiri daripada pendidikan tinggi, menengah dan rendah) meningkat sebanyak 40.5%. Penuntut dari RR China mencakupi lebih kurang 40% daripada jumlah penuntut di institusi pendidikan tinggi swasta, dan selebihnya adalah terutamanya dari negara jiran, khususnya Indonesia dan India. Sementara itu, perolehan perkhidmatan penjagaan kesihatan bertambah baik disebabkan terutamanya oleh peningkatan bilangan pesakit asing kepada 174,289 pada tahun 2004 (2003: 102,946 pesakit asing). Sebahagian besar daripada pesakit asing adalah dari negara ASEAN, yang mencakupi sebanyak 81.8% daripada jumlah pesakit asing.

Dari segi pembayaran, perbelanjaan perjalanan ke luar negeri adalah lebih tinggi dengan meningkat sebanyak

Perolehan pelancongan yang lebih tinggi serta perolehan perkhidmatan komputer dan maklumat yang bertambah baik telah menyumbang kepada defisit perkhidmatan yang lebih rendah. Keuntungan dan dividen yang terakru bagi syarikat-syarikat Malaysia di luar negeri juga terus meningkat.

Graf 1.41
Ketibaan Pelancong dan Perolehan Pelancongan

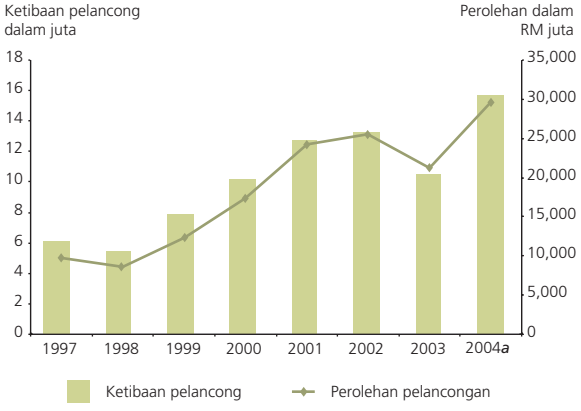

a Awalan
Sumber: Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia

Jadual 1.21
Akaun Perkhidmatan dan Pendapatan

	2003	2004*a*		
	RM bilion			
	Bersih	+	–	Bersih
Akaun Perkhidmatan				
Pengangkutan	-13.3	12.0	29.8	-17.8
Perjalanan	11.6	31.2	11.8	19.4
Perkhidmatan lain	-13.0	20.1	29.8	-9.7
Perkhidmatan Kerajaan	-0.3	0.4	1.1	-0.7
RM bilion	**-15.0**	**63.7**	**72.5**	**-8.8**
AS$ bilion	**-4.0**	**16.8**	**19.1**	**-2.3**
% daripada KNK	-4.0			-2.1
Akaun Pendapatan				
Pampasan pekerja	-1.0	2.6	3.8	-1.1
Pendapatan pelaburan	-21.6	12.7	36.0	-23.3
RM bilion	**-22.5**	**15.3**	**39.8**	**-24.5**
AS$ bilion	**-5.9**	**4.0**	**10.5**	**-6.4**
% daripada KNK	-6.1			-5.8

Nota: Jumlah tidak semestinya tepat disebabkan oleh penggenapan.
a Anggaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Graf 1.42
2004: Komponen Perolehan Kasar Akaun Perkhidmatan (% bahagian)

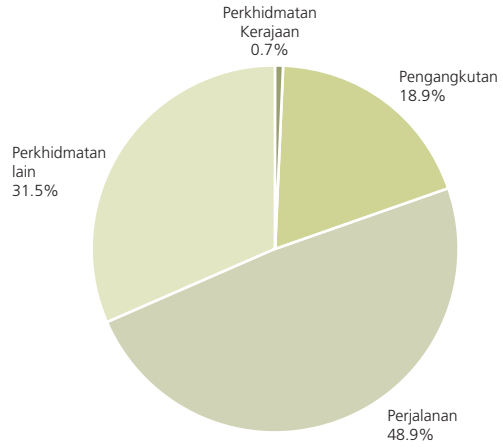

Graf 1.43
2004: Komponen Pembayaran Kasar Akaun Perkhidmatan (% bahagian)

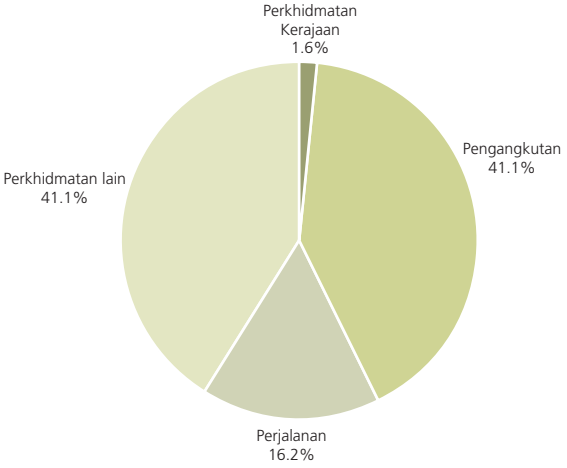

8.7% kepada RM11.8 bilion, disebabkan oleh pendapatan yang lebih tinggi, peningkatan aktiviti perniagaan di luar negeri dan prospek ekonomi yang bertambah baik. Pembayaran untuk perjalanan ke bandar-bandar di sempadan negara meningkat dengan mendadak sebanyak 108.6% kepada RM2.4 bilion. Aliran keluar untuk pendidikan meningkat sebanyak 16.7% disebabkan terutamanya oleh perbelanjaan yuran tuisyen dan perbelanjaan harian yang lebih tinggi akibat peningkatan nilai dolar Australia, sterling paun dan dolar Singapura berbanding dengan ringgit.

Faktor lain yang menyumbang kepada pengurangan dalam defisit akaun perkhidmatan ialah aliran keluar bersih **akaun perkhidmatan lain** yang lebih rendah sebanyak RM9.7 bilion, disebabkan terutamanya oleh perolehan perkhidmatan maklumat dan komputer yang lebih tinggi. Penubuhan pusat serantau bagi pembangunan produk ICT, menyediakan perkhidmatan sokongan rangkaian kumpulan serantau serta penggunaan perkhidmatan sumber luar bagi proses perniagaan dan perkhidmatan perkongsian, telah mendorong pertumbuhan eksport perkhidmatan maklumat dan komputer. Sebaliknya, pembayaran royalti dan yuran lesen adalah lebih besar mencerminkan penggunaan harta intelek dalam bidang berkaitan multimedia, komunikasi dan perniagaan runcit. Sejumlah besar daripada pembayaran royalti dan yuran lesen dibayar kepada Amerika Syarikat dan Jepun. Pembayaran yang lebih tinggi juga dicatat untuk import perkhidmatan pembinaan bagi projek-projek jana kuasa serta penerokaan minyak dan gas. Pembayaran kepada pembekal perkhidmatan asing dalam bidang yang berkaitan dengan perkhidmatan komunikasi dan multimedia juga meningkat seiring dengan permintaan yang kukuh.

Pengembangan dalam perdagangan luaran yang kukuh serta caj pengangkutan yang lebih tinggi oleh syarikat perkapalan antarabangsa yang disebabkan oleh kapasiti yang agak ketat telah menyebabkan **akaun pengangkutan** mencatat aliran keluar bersih yang lebih besar, iaitu sebanyak RM17.8 bilion (2003: -RM13.3 bilion). Pembayaran kasar yang lebih tinggi diimbangi sebahagiannya oleh perolehan yang lebih baik daripada perkhidmatan kargo dan penumpang yang disediakan oleh syarikat perkapalan dan penerbangan tempatan yang utama. Pengembangan kapasiti oleh syarikat perkapalan dan penerbangan serta jumlah pemunggahan kargo antara kapal yang meningkat turut menyumbang kepada perolehan yang lebih tinggi.

Defisit **akaun pendapatan** meningkat kepada RM24.5 bilion atau -5.8% daripada KNK pada tahun 2004, terutamanya akibat keuntungan dan dividen terakru yang lebih tinggi bagi pelabur langsung asing. Pendapatan terakru yang lebih tinggi bagi pelabur langsung asing disebabkan terutamanya oleh prestasi eksport yang lebih baik bagi industri elektrik dan elektronik serta sektor minyak dan gas yang disokong oleh peningkatan harga minyak. Walau bagaimanapun, aliran keluar sebenar adalah lebih rendah memandangkan sebahagian besar daripada keuntungan kekal dalam negara untuk dilaburkan semula. Sementara itu, pendapatan terakru pelabur-pelabur portfolio mencatat aliran keluar yang lebih besar sejajar dengan pembayaran dividen yang lebih tinggi oleh syarikat-syarikat Malaysia.

Keuntungan dan dividen terakru bagi syarikat-syarikat Malaysia daripada pelaburan mereka di luar negeri

terus meningkat kepada RM3.6 bilion (2003: RM2 bilion). Perolehan ini adalah terutamanya daripada sektor minyak dan gas serta sektor perkhidmatan. Buat dua tahun berturut-turut, pendapatan daripada pelaburan lain mencatat aliran masuk bersih sebanyak RM2.6 bilion, mencerminkan hasil rizab luaran yang lebih besar manakala pembayaran faedah hutang luar negeri terus menurun.

Aliran keluar bersih **akaun pindahan semasa** meningkat dengan ketara kepada RM14.6 bilion (2003: -RM9.3 bilion). Peningkatan dalam pembayaran pindahan semasa kepada RM16.3 bilion mencerminkan terutamanya penghantaran pulang wang sekali gus untuk satu kali sahaja oleh 309,248 pekerja asing tanpa izin yang pulang ke negara asal mereka di bawah Program Pengampunan dari bulan Oktober 2004 hingga akhir bulan Disember 2004. Pengiriman wang yang berkala oleh bilangan pekerja asing berdaftar yang lebih besar, yang bekerja terutamanya dalam sektor perkilangan dan pertanian, turut menyumbang kepada aliran keluar bersih yang lebih besar.

Akaun Kewangan

Akaun kewangan bertukar arah pada tahun 2004, dengan mencatat aliran masuk bersih sebanyak RM15.4 bilion (2003: -RM12.1 bilion). Perubahan yang ketara ini disebabkan terutamanya oleh aliran masuk pelaburan langsung asing dan dana portfolio yang lebih tinggi ekoran pertumbuhan ekonomi yang lebih kukuh dan perolehan korporat yang bertambah baik. Pelaburan lain mencatat aliran keluar yang lebih besar disebabkan oleh pembayaran balik pinjaman luar negeri bersih oleh sektor awam bagi dua tahun berturut-turut dan aliran keluar pelaburan sektor swasta lain yang lebih tinggi.

Berasaskan aliran masuk kasar, **pelaburan langsung asing** (FDI) di Malaysia meningkat kepada RM24.8 bilion (2003: RM19.9 bilion) atau 5.9% daripada KNK, mencerminkan aliran yang menyeluruh ke kesemua sektor utama, iaitu sektor perkhidmatan, perkilangan serta minyak dan gas. Sebahagian besar daripada FDI kekal dalam bentuk perolehan tertahan. Aliran masuk ekuiti baru juga adalah lebih tinggi. Setelah mengambil kira likuidasi syarikat dan pembayaran balik pinjaman kepada syarikat induk di luar negeri, FDI bersih meningkat kepada RM17.9 bilion (2003: RM9.4 bilion).

Sektor perkhidmatan terus menjadi penerima utama aliran FDI baru, khususnya dalam bidang pertumbuhan baru seperti perniagaan sokongan dan perkhidmatan perkongsian, selaras dengan dasar Kerajaan yang cenderung ke arah liberalisasi dan penyahkawalseliaan. Subsektor perkhidmatan kewangan, insurans, harta tanah dan perniagaan serta perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran mencatat aliran masuk yang ketara. Dalam subsektor perkhidmatan kewangan, insurans, harta tanah dan perniagaan, terdapat pelaburan baru dalam sektor perbankan berikutan pemberian lesen perbankan Islam kepada tiga bank asing. Dengan insentif fiskal yang menarik dan infrastruktur yang baik, subsektor tersebut turut memperlihatkan kemunculan aktiviti perkhidmatan perkongsian dan penggunaan perkhidmatan sumber luar. Aktiviti-aktiviti tersebut telah mempercepat pembangunan rantaian tambah nilai untuk menyokong operasi syarikat multinasional (MNC) di Malaysia dan rantau Asia. Pada tahun 2004, beberapa MNC menubuhkan atau memperkembangkan pusat operasi serantau atau global mereka untuk aktiviti perkhidmatan perkongsian dan penggunaan perkhidmatan sumber luar di Malaysia. Sementara itu, operasi sokongan dan pusat panggilan berkaitan teknologi maklumat yang ditubuhkan oleh beberapa bank asing terus berkembang, dengan membentuk rantaian yang merentasi segmen yang berlainan dalam sektor perkhidmatan. Kelebihan daya saing Malaysia dalam aktiviti perkhidmatan perkongsian dicerminkan oleh Indeks *A.T. Kearney 2004 Offshore Location Attractiveness* yang meletakkan Malaysia sebagai destinasi pelaburan yang ketiga paling menarik bagi perkhidmatan perkongsian dan perkhidmatan sumber luar. Ini disahkan oleh peningkatan bilangan kemudahan antarabangsa dan serantau di Malaysia pada tahun 2004. Pada tahun tersebut, terdapat

Jadual 1.22
Imbangan Pembayaran: Akaun Kewangan

	2003	2004*a*	2003	2004*a*
	RM bilion		AS$ bilion	
Akaun Kewangan	**-12.1**	**15.4**	**-3.2**	**4.0**
Pelaburan Langsung	**4.2**	**10.8**	**1.1**	**2.8**
Di Malaysia	9.4	17.9	2.5	4.7
Di luar negeri	-5.2	-7.1	-1.4	-1.9
Pelaburan Portfolio	**4.2**	**33.1**	**1.1**	**8.7**
Pelaburan Lain	**-20.5**	**-28.6**	**-5.4**	**-7.5**
Sektor awam	-11.2	-1.1	-2.9	-0.3
antaranya:				
Kerajaan Persekutuan (bersih)	-3.7	0.1	-1.0	…
Pinjaman kasar	3.1	1.1	0.8	0.3
Pembayaran balik	-6.9	-1.0	-1.8	-0.3
PABK (bersih)	-7.3	-1.3	-1.9	-0.3
Pinjaman kasar	5.1	11.4	1.4	3.0
Pembayaran balik	-12.4	-12.7	-3.3	-3.3
Sektor swasta	-9.3	-27.4	-2.4	-7.2

Nota: Jumlah tidak semestinya tepat disebabkan oleh penggenapan.
… Terlalu kecil
a Anggaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

peningkatan sebanyak 6% bagi kemudahan antarabangsa dan serantau yang diluluskan di Malaysia, iaitu berjumlah 233, dengan 16 merupakan operasi ibu pejabat (OHQ), 193 pejabat perwakilan dan serantau, 21 pusat pemerolehan antarabangsa (IPC) dan tiga pusat pengagihan serantau (RDC). Bagi subsektor perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran, sebahagian besar daripada pelaburan asing digunakan untuk penubuhan dan pengembangan pasar raya besar dan juga hotel baru, sebagai tindak balas terhadap kemewahan rakyat Malaysia yang semakin meningkat dan pertumbuhan pesat industri pelancongan.

Memandangkan kehadiran MNC dalam sektor perkilangan yang sudah sekian lama dan meluas, pelaburan sektor ini terus dibiayai terutamanya oleh perolehan tertahan, khususnya dalam industri elektrik dan elektronik, industri berkaitan petroleum dan kimia, dan industri peralatan mesin. Pelaburan asing dalam sektor perkilangan adalah terutamanya untuk penambahbaikan peralatan dan teknologi serta membentuk rangkaian produk dan kapasiti baru. Sementara itu, dalam sektor minyak dan gas, pelaburan dalam aktiviti huluan terus memberangsangkan berikutan penemuan baru medan minyak di luar pesisir Malaysia Timur baru-baru ini. Syarikat minyak negara serta rakan-rakan kongsi asing juga terlibat secara aktif dalam penerokaan minyak laut dalam. Pelaburan sektor ini juga didorong oleh permintaan global dan harga minyak yang lebih tinggi sepanjang tahun. Dengan pengembangan sektor perkhidmatan, perkilangan serta minyak dan gas, peluasan dan pendalaman aliran FDI mempertingkatkan lagi kapasiti, teknologi dan asas kemahiran bagi membolehkan negara ini untuk terus meningkat dalam rantaian tambah nilai.

Pelaburan langsung di luar negeri oleh syarikat Malaysia meningkat kepada RM7.1 bilion pada tahun 2004 (2003: -RM5.2 bilion). Peningkatan pelaburan luar negeri dalam jumlah yang besar ini mencerminkan strategi syarikat-syarikat untuk mengembangkan operasi mereka secara global. Ini bertujuan untuk mempertingkatkan keupayaan sinergi dalam operasi teras syarikat tersebut di Malaysia serta merebut peluang perniagaan yang sedia ada di luar negeri. Kebanyakan daripada pelaburan ini dilaksanakan melalui pengambilalihan dan jalinan usaha sama dengan beberapa pelaburan baru *('greenfield')*. Pelaburan luar negeri diterajui oleh beberapa syarikat Malaysia yang besar dan sudah lama bertapak dalam sektor minyak dan gas dan perkhidmatan, diikuti oleh syarikat-syarikat dalam sektor perkilangan, pertanian dan pembinaan. Dari segi lokasi, pelaburan luar negeri oleh syarikat Malaysia adalah meluas, dengan pelaburan disalurkan ke merata-rata bahagian dunia termasuk Afrika, ASEAN, Asia Selatan, Eropah dan Amerika Syarikat.

Pelaburan ke luar negeri dalam sektor minyak dan gas kekal besar, terutamanya bagi aktiviti huluan, iaitu penerokaan dan cari gali minyak berikutan penemuan medan minyak yang baru serta kejayaan syarikat minyak negara menjalinkan perkongsian usaha sama dengan beberapa syarikat minyak negara asing bagi aktiviti penerokaan minyak dan gas. Sebahagian besar pelaburan ini tertumpu pada medan minyak besar yang belum diterokai di Afrika dan negara-negara ASEAN. Pelaburan luar negeri dalam sektor perkhidmatan juga menyeluruh, dengan sebahagian besar pelaburan disalurkan kepada subsektor utiliti dan perkhidmatan kewangan, insurans, harta tanah dan perniagaan. Syarikat tempatan dalam sektor perkilangan turut melabur di luar negeri, mencontohi corak operasi MNC dengan menubuhkan anak syarikat atau menjalinkan usaha sama dengan syarikat rakan kongsi mereka dari negara-negara baru muncul supaya dapat memindahkan operasi yang berintensif buruh ke luar negeri atau untuk mendekati para pembekal dan pelanggan. Sebahagian besar pelaburan ini adalah untuk pembuatan keluaran logam direka, mesin dan peralatan (termasuk barangan elektrik dan elektronik), minyak sawit, kayu serta keluaran kayu termasuk perabot.

Pelaburan luar negeri yang berasaskan pertanian disalurkan terutamanya ke ladang kelapa sawit di Indonesia dan Afrika Selatan. Pelaburan luar negeri oleh syarikat pembinaan juga meningkat pada tahun 2004. Beberapa syarikat pembinaan dan kejuruteraan yang

Akaun kewangan bertukar arah dengan mencatat aliran masuk bersih pada tahun 2004. Ini adalah disebabkan terutamanya oleh aliran masuk pelaburan langsung asing dan dana portfolio yang lebih tinggi ekoran pertumbuhan ekonomi yang lebih kukuh dan perolehan korporat yang bertambah baik.

besar dan maju telah menggunakan kepakaran dan pengalaman mereka dalam kejuruteraan awam dan pembangunan harta tanah untuk mendapatkan banyak kontrak pembinaan di India, RR China, Sri Lanka, Afrika dan Asia Barat. Sebagai mencerminkan kejayaan syarikat-syarikat Malaysia dalam pelaburan di luar negeri, jumlah keuntungan dan dividen terakru bersih bagi syarikat-syarikat yang melabur di luar negeri meningkat lagi kepada RM3.6 bilion pada tahun 2004 (2003: RM2 bilion).

Pelaburan portfolio mencatat peningkatan aliran masuk bersih yang ketara sebanyak RM33.1 bilion pada tahun 2004 (2003: RM4.2 bilion), mencerminkan aliran masuk ke pasaran ekuiti dan juga pasaran hutang yang lebih tinggi. Aliran dana portfolio meningkat secara stabil dengan pengurus dana institusi antarabangsa meningkatkan penglibatan strategik jangka sederhana dan jangka panjang mereka di Malaysia, sejajar dengan peningkatan penarafan berdaulat, prospek ekonomi yang positif, prospek pendapatan syarikat Malaysia yang bertambah baik dan jangkaan kemungkinan penjajaran semula pertukaran mata wang di rantau Asia.

Pelaburan lain mencatat aliran keluar bersih yang lebih tinggi sebanyak RM28.6 bilion (2003: -RM20.5 bilion), mencerminkan pembayaran balik bersih pinjaman luar negeri oleh sektor awam serta aliran keluar jangka pendek sektor swasta yang lebih tinggi. **Sektor awam** mencatat pembayaran balik bersih pinjaman hutang luar negeri bagi dua tahun berturut-turut dengan jumlah sebanyak RM1.1 bilion pada tahun 2004 (2003: -RM11.2 bilion). Ini mencerminkan terutamanya konsolidasi fiskal Kerajaan Persekutuan dan pembayaran balik bersih yang mapan oleh Perusahaan Awam Bukan Kewangan (PABK).

Pelaburan lain **sektor swasta,** yang terdiri terutamanya daripada peminjaman dan pemberian pinjaman serta penempatan dan pengeluaran deposit oleh sektor perbankan serta urus niaga sektor swasta bukan bank dengan rakan niaga yang tidak ada hubungan dengan syarikat berkenaan, mencatat aliran keluar bersih yang lebih tinggi sebanyak RM27.4 bilion (2003: -RM9.3 bilion). Ini disebabkan terutamanya oleh kedudukan sektor perbankan yang bertukar arah pada tahun 2004, berikutan penempatan aset di luar negeri yang lebih tinggi. Aliran keluar bersih bagi sektor swasta bukan bank meningkat sedikit, mencerminkan pemberian kredit perdagangan yang kekal besar oleh pengeksport Malaysia, sejajar dengan prestasi perdagangan yang lebih kukuh.

Hutang Luar Negeri

Malaysia terus mengekalkan strategi pengurusan hutang luar negeri yang berhemat. Rangka kerja bagi pengurusan hutang luar negeri berpandukan kepada dasar berhemat dan sistem pemantauan hutang yang cekap. Kelulusan untuk pinjaman luar negeri oleh syarikat-syarikat adalah berdasarkan kriteria yang telus, mengehendaki dana luar digunakan untuk membiayai pelaburan yang produktif dan untuk aktiviti pelaburan yang dapat menjana perolehan pertukaran asing yang mencukupi bagi menjelaskan hutang tersebut. Perlindungan berhemat termasuk usaha meminimumkan pendedahan risiko terhadap kejutan kadar faedah global, pergerakan kadar pertukaran yang merugikan dan perubahan sentimen pelabur. Sementara itu, sistem pemantauan hutang membolehkan pihak berkuasa memantau paras hutang keseluruhan, struktur hutang serta obligasi menjelaskan bayaran hutang oleh sektor awam dan swasta. Garis panduan ini berkesan bagi memastikan hutang luar negeri berada pada paras berhemat dengan profil hutang cenderung kepada struktur tempoh matang yang lebih panjang. Secara keseluruhan, pendekatan pengurusan hutang luar negeri yang berhemat telah membantu negara mengukuhkan asas ekonomi dan mengurangkan kedudukan mudah terjejas akibat kejutan luar.

Hutang luar negeri kekal pada paras berhemat dengan profil hutang cenderung kepada struktur tempoh matang yang lebih panjang. Sektor awam terus mencatat pembayaran balik bersih. Pengambilan pinjaman yang lebih rendah dalam suasana pembayaran balik yang lebih tinggi telah menghasilkan peminjaman bersih yang kecil oleh sektor swasta.

Pada tahun 2004, jumlah hutang luar negeri terkumpul meningkat 5.7% kepada RM197.3 bilion (AS$51.9 bilion). Meskipun jumlah hutang luar negeri adalah lebih tinggi, nisbah hutang luar negeri kepada KNK dan export barangan dan perkhidmatan terus bertambah baik, masing-masing pada 46.6% dan 35.2% (2003: masing-masing 50.2% dan 40.3%). Peningkatan dalam hutang luar negeri mencerminkan terutamanya pengumpulan hutang luar negeri jangka

Jadual 1.23
Hutang Luar Negeri Terkumpul

	2003	2004*a*	2003	2004*a*
	RM juta	RM juta	AS$ juta	AS$ juta
Jumlah hutang	**186,640**	**197,321**	**49,116**	**51,927**
Jangka sederhana dan panjang	152,950	154,298	40,250	40,605
Jangka pendek[1]	33,690	43,023	8,866	11,322
% daripada jumlah hutang	*18.1*	*21.8*	*18.1*	*21.8*
% daripada rizab antarabangsa bersih	*19.8*	*17.0*	*19.8*	*17.0*
% daripada KNK				
Jumlah hutang	50.2	46.6	50.2	46.6
Hutang jangka sederhana dan panjang	41.2	36.5	41.2	36.5
% daripada eksport barangan dan perkhidmatan				
Jumlah hutang	40.3	35.2	40.3	35.2
Hutang jangka sederhana dan panjang	33.0	27.5	33.0	27.5
Nisbah khidmat bayaran hutang (%)	**6.2**	**4.3**	**6.2**	**4.3**

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin.
a Awalan

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

pendek oleh sektor perbankan, hasil aktiviti perlindungan nilai bagi urus niaga yang berkaitan perdagangan serta operasi pasaran wang yang melibatkan aktiviti perbendaharaan. Namun demikian, bahagian hutang jangka pendek daripada jumlah hutang luar negeri kekal rendah, mencakupi 21.8% daripada jumlah hutang luar negeri. Di samping itu, nisbah hutang jangka pendek kepada rizab antarabangsa terus bertambah baik untuk mencakupi hanya 17% daripada rizab antarabangsa (2003: 19.8%). Nisbah khidmat bayaran hutang secara keseluruhan (tidak termasuk prabayaran) menurun kepada 4.3% pada tahun 2004 (2003: 6.2%).

Hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang meningkat sebanyak 0.9% kepada RM154.3 bilion (AS$40.6 bilion) pada akhir tahun 2004. Peningkatan ini disebabkan terutamanya oleh kerugian penilaian semula pertukaran asing sebanyak RM1.3 bilion berikutan peningkatan nilai mata wang utama berbanding dengan dolar AS. Pada tahun 2004, sektor awam yang terdiri daripada Kerajaan Persekutuan dan perusahaan awam bukan kewangan (PABK) mencatat pembayaran balik pinjaman bersih yang lebih rendah iaitu sebanyak RM1.2 bilion (2003: -RM11 bilion). Sebaliknya, peminjaman kasar sektor swasta adalah lebih rendah pada tahun 2004, sementara pembayaran balik hutang luar negeri meningkat. Ini mengakibatkan peminjaman bersih yang lebih rendah sebanyak RM1.6 bilion (2003: RM3.9 bilion).

Sebahagian besar hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang kekal dalam sebutan dolar AS, iaitu mencakupi 77% daripada jumlah keseluruhan hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang pada akhir tahun 2004. Sementara itu, bahagian hutang dalam sebutan yen menurun sedikit kepada 12.5% (2003: 13%) disebabkan sebahagiannya oleh penyelesaian satu bon dalam sebutan yen oleh sebuah PABK. Sementara bahagian hutang dalam sebutan euro stabil pada 5.2%, baki 5.3% daripada hutang luar negeri adalah disebut

Graf 1.44a
Hutang Luar Negeri Terkumpul

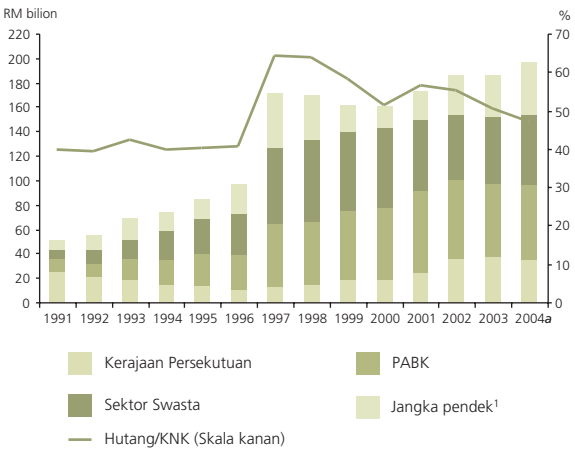

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin.

a Awalan

Graf 1.44b
Khidmat Bayaran Hutang

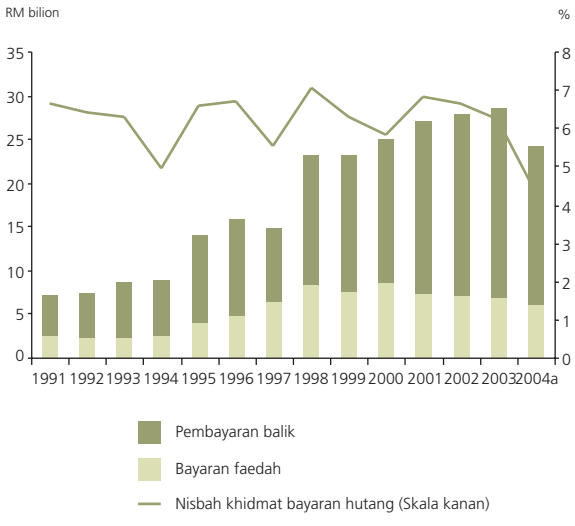

a Awalan

dalam mata wang antarabangsa lain, termasuk paun sterling, franc Switzerland dan dolar Singapura.

Hutang luar negeri terkumpul **sektor awam** berkurang sedikit kepada RM96.7 bilion (AS$25.4 bilion) pada akhir tahun 2004 (2003: RM96.8 bilion), disebabkan pembayaran balik bersih hutang luar negeri yang lebih daripada mengimbangi kerugian penilaian semula pertukaran asing akibat peningkatan nilai mata wang utama berbanding dolar AS. Oleh itu, bahagian hutang luar negeri sektor awam daripada jumlah hutang luar negeri berkurang kepada 49% (2003: 51.9%). Sementara PABK meningkatkan peminjaman luar negerinya pada tahun 2004, Kerajaan Persekutuan meneruskan amalan berhemat dalam peminjaman luar negeri dan bergantung terutamanya kepada sumber-sumber dalam negeri yang tidak mendorong kepada inflasi bagi membiayai rancangan-rancangan pembangunan.

Hutang luar negeri **Kerajaan Persekutuan** berkurang kepada RM34.7 bilion (AS$9.1 bilion) pada akhir tahun 2004. Ini disebabkan terutamanya oleh pengambilalihan dua hutang luar negeri oleh PABK, yang sebelum ini diambil alih oleh Kerajaan daripada perusahaan awam dan perusahaan yang diswastakan. Mencerminkan strategi pengurusan hutang luar negeri Kerajaan yang berhemat, tiada hutang pasaran baru diperoleh. Pengambilan pinjaman luar negeri oleh Kerajaan adalah lebih rendah pada RM1.1 bilion (2003: RM3.1 bilion). Pengambilan ini diperoleh terutamanya daripada pinjaman yang telah dijanjikan terdahulu di bawah Inisiatif Miyazawa serta pinjaman projek daripada sumber pelbagai hala, seperti Bank Dunia, Bank Pembangunan Islam dan Bank Pembangunan Asia. Sementara itu, pembayaran balik pinjaman hutang luar negeri oleh Kerajaan adalah lebih rendah dengan ketara iaitu berjumlah RM1 bilion (2003: -RM6.9 bilion), mencerminkan terutamanya pembayaran balik pinjaman pokok beberapa pinjaman projek yang terjadual.

Asas ekonomi Malaysia yang kukuh dan bertambah baik telah menyebabkan beberapa peningkatan penarafan berdaulat pada tahun 2004, dan tebaran kadar faedah ke atas sekuriti tanda aras Malaysia semakin mengecil di sepanjang tahun. Tebaran ke atas Bon Global Malaysia yang matang pada tahun 2011 berbanding dengan Bil Perbendaharaan AS terus mengecil secara konsisten kepada 29 mata asas pada akhir tahun 2004 (akhir tahun 2003: 84 mata asas). Begitu juga, tebaran ke atas Bon Global yang matang pada tahun 2009 berkurang kepada 48 mata asas pada akhir tahun 2004 (akhir tahun 2003: 76 mata asas). Pada tahun 2004, penarafan berdaulat Malaysia telah ditingkatkan lagi oleh beberapa agensi

Graf 1.45
Tebaran Kadar Faedah Bon Global Kerajaan dan Bon Terpilih PABK berbanding dengan Pulangan Bil Perbendaharaan AS

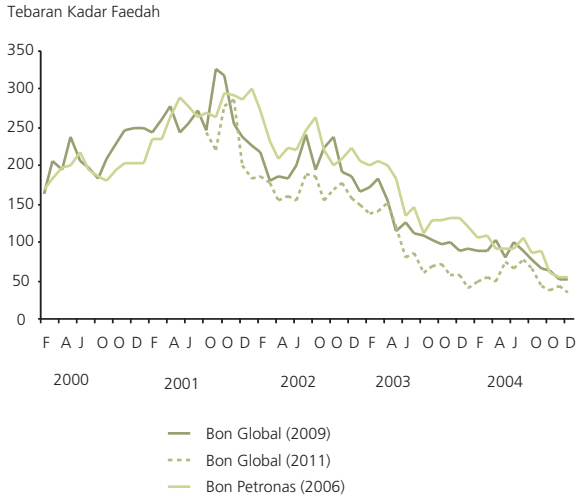

penarafan kredit. Pada 30 Januari 2004, *Rating and Investment Information Inc.* meningkatkan penarafan jangka panjang mata wang asing Malaysia kepada A-, daripada BBB+ dengan memberikan prospek yang stabil. Pada 11 Mei 2004, *Standard & Poor's* telah mengesahkan penarafan jangka panjang kredit mata wang asing Malaysia pada A-. *Fitch International* memberi prospek positif kepada penarafan Malaysia pada 6 April 2004 dan meningkatkan penarafan jangka panjang mata wang asing kepada A- daripada BBB+, dan memberikan prospek yang stabil pada 8 November 2004. Selepas menetapkan prospek bagi penarafan mata wang asing berdaulat Malaysia kepada positif daripada prospek yang stabil pada 6 Februari 2004, *Moody's Investor Services* meningkatkan penarafan tersebut kepada A3 daripada Baa1 pada 16 Disember 2004.

Pada tahun 2004, **PABK** mencatat pembayaran balik bersih yang lebih kecil, iaitu sebanyak RM1.3 bilion (2003: -RM7.3 bilion) kerana peminjaman kasar nyata lebih tinggi (RM11.4 bilion; 2003: RM5.1 bilion). Pembayaran balik pinjaman, termasuk kematangan beberapa bon, adalah dibuat terutamanya oleh PABK dalam sektor minyak dan gas, telekomunikasi dan utiliti. Peminjaman dari luar negeri yang lebih besar adalah terutamanya untuk membiayai pelaburan modal dan pembayaran balik serta prabayaran pinjaman luar negeri. Walau bagaimanapun, setelah mengambil kira pengambilalihan dua hutang luar negeri daripada Kerajaan Persekutuan dan sedikit kerugian akibat penilaian semula pertukaran asing, jumlah hutang luar negeri terkumpul PABK meningkat sebanyak RM2.5 bilion kepada RM62.1 bilion (AS$16.3 bilion) pada tahun 2004 (2003: RM59.5 bilion atau AS$15.7 bilion).

Hutang luar negeri **sektor swasta** (termasuk hutang jangka pendek) berjumlah RM100.6 bilion (AS$26.5 bilion) pada akhir tahun 2004 (2003: RM89.8 bilion) dan terus mencakupi lebih kurang setengah daripada jumlah hutang luar negeri Malaysia. Jumlah hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang mencatat peminjaman bersih yang lebih rendah sebanyak RM1.6 bilion (2003: RM3.9 bilion), mencerminkan pengambilan yang lebih rendah (-9.5%) manakala pembayaran balik pinjaman adalah lebih tinggi (+9.9%) pada tahun tersebut. Pengambilan pinjaman luar negeri bertujuan terutamanya untuk membiayai perbelanjaan modal dan pembayaran balik pinjaman luar negeri, khususnya oleh sektor perkilangan. Sementara itu, sebahagian besar daripada pembayaran balik pinjaman luar negeri adalah dibuat oleh syarikat-syarikat dari sektor perkilangan dan perladangan. Profil keseluruhan risiko hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang sektor swasta kekal rendah kerana sebahagian besar pinjaman tersebut mempunyai perlindungan nilai semulajadi. Kebanyakan pinjaman tersebut digunakan untuk membiayai aktiviti berorientasikan eksport dan pelaburan luar negeri yang mempunyai hasil dan pendapatan pertukaran asing. Di samping itu, sebahagian besar daripada pinjaman tersebut diperoleh daripada pemegang saham dan syarikat-syarikat induk atau sekutu di luar negeri dengan terma yang lebih fleksibel dan kadar faedah konsesi. Selepas mengambil kira sedikit kerugian penilaian semula pertukaran asing, hutang luar negeri terkumpul sektor swasta meningkat sedikit, iaitu sebanyak 2.6% kepada RM57.6 bilion (AS$15.2 bilion) pada akhir tahun 2004 (2003: RM56.1 bilion).

Hutang luar negeri terkumpul jangka pendek (tempoh matang setahun atau kurang) meningkat sebanyak RM9.3 bilion (AS$2.5 bilion) kepada RM43 bilion (AS$11.3 bilion) pada tahun 2004. Ini mencerminkan peningkatan dalam peminjaman luar negeri jangka pendek oleh sektor perbankan, terutamanya untuk aktiviti perlindungan nilai bagi urus niaga yang berkaitan dengan perdagangan dan aktiviti perbendaharaan. Sementara itu, peminjaman jangka pendek oleh sektor swasta bukan bank, yang terdiri terutamanya daripada kredit pusingan, kemudahan overdraf dan pinjaman bertempoh terus berkurang kepada RM8.1 bilion pada 2004 (2003: RM10.4 bilion). Pengurangan tersebut mencerminkan terutamanya pembayaran balik kemudahan pinjaman tersebut oleh beberapa syarikat besar, khususnya daripada sektor perkilangan.

Rizab Antarabangsa

Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia terdiri daripada pegangan pertukaran asing dan emas, kedudukan rizab dengan IMF dan milikan Hak Pengeluaran Khas (SDR). Sepanjang tahun 2004, rizab antarabangsa bersih bertambah kukuh dengan peningkatan sebanyak RM83.1 bilion atau AS$21.9 bilion ke paras tertinggi dalam rekod iaitu RM253.5 bilion atau AS$66.7 bilion pada 31 Disember 2004. Paras rizab terus meningkat kepada RM272.9 bilion (AS$71.8 bilion) pada 28 Februari 2005. Paras rizab ini memadai untuk membiayai 8.6 bulan import tertangguh dan menampung 6.1 kali hutang luar negeri jangka pendek. Paras rizab yang tinggi ini juga telah meningkatkan ketahanan luaran negara terhadap kemungkinan kejutan ekonomi pada masa akan datang.

Rizab antarabangsa bersih bertambah kukuh dengan mencatat paras tertinggi sebanyak AS$66.7 bilion pada 31 Disember 2004. Ini mencerminkan keteguhan asas ekonomi negara secara keseluruhan, terutamanya prestasi eksport yang lebih teguh serta aliran masuk pelaburan langsung asing dan dana portfolio yang lebih tinggi.

Peningkatan bersih dalam rizab mencerminkan keteguhan keseluruhan asas ekonomi negara. Kenaikan dalam **pegangan pertukaran asing**

Jadual 1.24
Rizab Antarabangsa Bersih

	Pada akhir tahun			Perubahan
	2002	2003	2004	2004
	RM juta			
Milikan SDR	585.0	685.0	765.3	80.3
Kedudukan rizab dengan IMF	3,315.5	3,652.0	3,068.4	-583.6
Emas dan pertukaran wang asing	127,515.1	166,139.3	249,704.1	83,564.8
Rizab Antarabangsa Kasar	**131,415.6**	**170,476.3**	**253,537.8**	**83,061.5**
Tolak Tanggungan luar negeri Bank Negara Malaysia	21.9	23.8	24.5	0.7
Rizab Antarabangsa Bersih	**131,393.7**	**170,452.5**	**253,513.3**	**83,060.8**
Nilai dalam AS$ juta	**34,577.3**	**44,855.9**	**66,714.0**	**21,858.1**
Bulan import tertangguh	5.4	6.6	8.0	
Rizab/Hutang luar negeri jangka pendek (kali)	4.1	5.1	5.9	

Graf 1.46
Rizab Antarabangsa Bersih (akhir bulan)

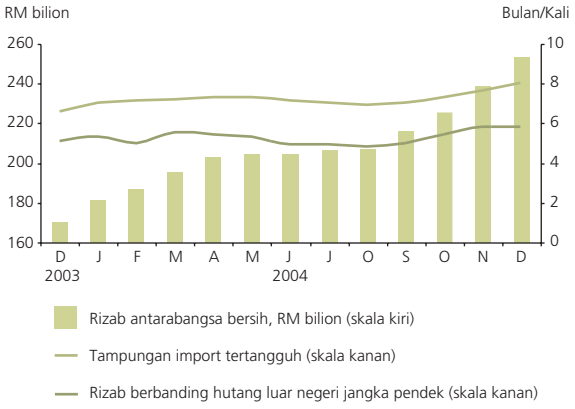

adalah disebabkan oleh prestasi eksport yang lebih teguh serta aliran masuk pelaburan langsung asing dan dana portfolio yang lebih tinggi. Yang paling ketara, peningkatan rizab berlaku ketika aliran keluar yang lebih besar sepanjang tahun 2004. Pembayaran import barangan dan perkhidmatan yang lebih tinggi, serta penghantaran balik keuntungan dan dividen yang lebih besar mencerminkan pertumbuhan yang kukuh aktiviti ekonomi dalam negeri. Pelaburan luar negeri oleh syarikat-syarikat Malaysia juga lebih tinggi, mencerminkan minat yang semakin meningkat di kalangan syarikat Malaysia untuk mempelbagaikan aktiviti di luar negeri. Sementara itu, pembayaran balik hutang luar negeri oleh sektor awam terus mengatasi pengambilan pinjaman luar negeri.

Komposisi mata wang yang pelbagai dalam rizab menghasilkan keuntungan penilaian semula pertukaran asing bersih berjumlah AS$2.1 bilion (2003: AS$3.1 bilion), berikutan pelarasan suku tahunan terhadap rizab. Keuntungan penilaian semula pada suku ketiga dan keempat disebabkan terutamanya oleh tambah nilai mata wang utama berbanding dolar AS adalah lebih daripada mengimbangi kerugian penilaian semula yang dialami pada suku pertama dan kedua apabila nilai mata wang utama susut nilai berbanding dolar AS.

Dalam pengurusan rizab, Bank Negara Malaysia mengguna pakai satu pendekatan berhemat untuk mencapai objektif bagi memastikan pemuliharaan modal dan kecairan rizab di samping mengoptimumkan pulangan. Rizab dipegang dalam bentuk deposit mata wang asing atau dalam bentuk kertas berdaulat dan kuasi-berdaulat yang mempunyai gred pelaburan yang tinggi.

Mencerminkan kedudukan imbangan pembayaran Malaysia yang kukuh, Malaysia telah dimasukkan ke dalam Bajet Operasi IMF dengan menyediakan sumber kepada negara-negara ahli yang berhadapan dengan masalah imbangan pembayaran jangka pendek. Namun begitu, **kedudukan rizab dengan IMF** menurun sebanyak RM583.6 juta pada tahun 2004, disebabkan terutamanya oleh pembelian semula bersih sebanyak SDR86.4 juta (RM485.5 juta) berikutan pembayaran balik ke akaun ringgit oleh beberapa negara ahli IMF di bawah pengaturan Bajet Operasi dan kematangan pelaburan dengan *Enhanced Structural Adjustment Facility Trust (ESAF)* berjumlah SDR40 juta (RM224.1 juta). Sementara itu, pegangan rizab Malaysia dalam bentuk milikan **SDR** meningkat sebanyak RM80.3 juta, mencerminkan perolehan bersih imbuhan yang diterima daripada IMF hasil daripada kedudukan Malaysia sebagai pemiutang bersih dengan IMF dan sedikit keuntungan daripada penilaian semula pertukaran atas milikan SDR.

Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank Negara Malaysia kekal boleh digunakan sepenuhnya dan tidak dibebani oleh apa-apa obligasi. Rizab tersebut tidak mengandungi pinjaman dalam mata wang asing yang melibatkan opsyen terkandung, dan tidak terdapat saluran kredit tanpa syarat yang belum digunakan, yang diberikan oleh atau kepada bank-bank pusat lain, organisasi antarabangsa, bank-bank dan institusi kewangan lain. Bank Negara Malaysia juga tidak terlibat dengan opsyen dalam mata wang asing berbanding ringgit.

Bank Negara Malaysia menyiarkan maklumat kedudukan rizab antarabangsa serta penyata aset dan liabiliti sekali bagi setiap dua minggu, dengan lat satu

Jadual 1.25
Rizab Antarabangsa bagi Negara-negara Serantau Terpilih

Negara	Rizab pada akhir tahun 2004 (AS$ bilion)	Rizab dalam bulan import	Rizab sebagai litupan hutang luar negeri jangka pendek[1]	Rizab sebagai litupan jumlah keseluruhan hutang luar negeri[1]
China Taipei	241.7	17.3	3.7	2.9
Hong Kong China	123.6	5.5	0.4	0.3
Indonesia	36.3	9.4	5.4	0.3
Korea	199.1	10.6	3.8	1.2
Malaysia	**66.7**	**8.0**	**5.9**	**1.3**
Filipina	16.0	4.6	2.8	0.3
RR China	609.9	13.0	5.8	2.7
Singapura	112.8	8.3	0.8	0.6
Thailand	49.8	6.3	5.2	1.0

[1] Data hutang luar negeri merujuk kepada baki pada akhir bulan September 2004, kecuali China Taipei (akhir bulan Jun 2004), RR China dan Malaysia (akhir tahun 2004).

Sumber: Pihak Berkuasa Negara; Bank Pembangunan Asia; SDDS, Tabung Kewangan Antarabangsa

minggu. Bank Negara Malaysia juga memenuhi keperluan Piawai Penyebaran Data Khas (SDDS) IMF untuk menyiarkan maklumat terperinci rizab antarabangsa dan mudah tunai mata wang asing pada penghujung setiap bulan dengan lat satu bulan. Rangka data rizab turut meliputi maklumat jangkaan hadapan tentang saiz, komposisi dan kebolehgunaan rizab rasmi dan aset mata wang asing lain, serta aliran keluar masuk pertukaran asing Kerajaan Persekutuan dan Bank Negara Malaysia pada masa hadapan dan potensinya (luar jangka) untuk 12 bulan akan datang.

Aliran Dana

Ekonomi mencatat lebihan sumber yang lebih besar sebanyak RM56.6 bilion atau 13.4% daripada KNK pada tahun 2004 (2003: RM50.8 bilion atau 13.7% daripada KNK). Dari segi imbangan pembayaran, lebihan sumber yang lebih besar ini mencerminkan eksport yang lebih tinggi sebanyak RM545 bilion berbanding dengan import sebanyak RM449.3 bilion. Dari perspektif jurang simpanan-pelaburan negara, lebihan sumber yang lebih besar ini mencerminkan kedudukan simpanan bersih sektor swasta yang lebih tinggi. Aliran dana antara pelbagai sektor ekonomi pada tahun 2003 dan 2004 ditunjukkan dalam Jadual 1.26 dan 1.27.

Lebihan sumber bagi sektor awam adalah lebih rendah, iaitu RM8 bilion pada tahun 2004 (2003: RM17.3 bilion). Lebihan sumber tersebut keseluruhannya mencerminkan lebihan sumber daripada PABK sebanyak RM25.3 bilion, yang membantu mengimbangi jurang sumber sektor kerajaan sebanyak RM17.3 bilion. Lebihan sumber sektor awam yang lebih rendah ini disebabkan oleh pendapatan boleh guna sektor awam yang lebih rendah serta perbelanjaan mengurus yang lebih tinggi. Pendapatan boleh guna sektor awam menurun sebanyak 4.4% kepada RM123.8 bilion pada tahun 2004, sebahagian besarnya disebabkan oleh pembayaran subsidi oleh Kerajaan Persekutuan yang lebih tinggi bagi mengekalkan kestabilan harga runcit keluaran petroleum berikutan kenaikan harga minyak mentah dunia. Walaupun pelaburan awam menurun ekoran konsolidasi kedudukan fiskal Kerajaan secara beransur-ansur, penggunaan awam meningkat mencerminkan terutamanya perbelanjaan untuk bekalan dan perkhidmatan serta pembayaran emolumen yang lebih tinggi. Lebihan sumber sektor awam bersama peminjaman daripada sistem perbankan (RM9.8 bilion) dan sektor swasta (RM8.4 bilion), disimpan sebagai deposit (RM25 bilion) dan digunakan untuk pembayaran balik bersih peminjaman asing (RM1.1 bilion).

Lebihan sumber sektor swasta meningkat kepada RM48.6 bilion atau 11.5% daripada KNK pada tahun 2004 berbanding dengan RM33.5 bilion atau 9% daripada KNK pada tahun 2003. Dengan pengukuhan aktiviti dalam negeri yang berterusan dan keadaan sektor luar negeri yang bertambah baik, pendapatan boleh guna sektor swasta meningkat dengan ketara kepada RM284.6 bilion (2003: RM232.9 bilion). Ini membolehkan sektor swasta meningkatkan perbelanjaan penggunaan sebanyak 11.4%. Pelaburan sektor swasta juga lebih tinggi, meningkat 18.4% berbanding dengan tahun sebelumnya. Lebihan sumber sektor swasta bersama aliran masuk bersih pelaburan langsung asing (RM10.8 bilion), peminjaman asing bersih (RM12.9 bilion) dan peminjaman daripada sistem perbankan (RM29.1 bilion), mendorong peningkatan yang lebih besar sumber yang boleh digunakan oleh sektor swasta sebanyak RM101.4 bilion pada tahun 2004 (2003: RM88.5 bilion). Sejumlah besar daripada sumber ini disimpan sebagai deposit dalam sistem perbankan (RM63.4 bilion).

Bagi sektor luar negeri, lebihan akaun semasa yang besar dan aliran masuk modal yang besar menyumbang kepada peningkatan sebanyak RM75.1 bilion (tidak termasuk keuntungan/kerugian penilaian semula pertukaran asing) dalam rizab antarabangsa bersih Bank Negara Malaysia.

Jadual 1.26
Aliran Dana: 2003

	Akaun Negara	Ekonomi Dalam Negeri			Negara-Negara Lain di Dunia	Jumlah
		Sektor Awam	Sektor Swasta	Sistem Perbankan		
	RM bilion					
Pendapatan Boleh Guna	-362.4	129.5	232.9			0
Penggunaan	227.3	-54.9	-172.4			0
Pelaburan	87.1	-57.2	-29.9			0
Perubahan dalam Stok	-2.8		2.8			0
Eksport Barangan dan Perkhidmatan Bukan Faktor	450.6				-450.6	0
Import Barangan dan Perkhidmatan Bukan Faktor	-367.9				367.9	0
Bayaran Faktor Luar Negeri Bersih	-22.5				22.5	0
Pindahan Bersih	-9.3				9.3	0
Imbangan Bukan Kewangan	0.0	17.3	33.5	0.0	-50.8	0
Pembiayaan Asing						
Pelaburan Langsung			4.2		-4.2	0
Peminjaman Asing Bersih		-11.2	-11.5		22.7	0
Perubahan Aset Asing Bersih						
Bank Negara Malaysia				-27.1	27.1	0
Sistem Perbankan				6.4	-6.4	0
Pembiayaan Dalam Negeri						
Perubahan dalam Kredit		9.6	25.6	-35.2		0
Perubahan dalam Deposit[1]		9.4	-48.9	39.5		0
Peminjaman Bersih daripada Sektor Bukan Bank		-25.2	25.2			0
Lain-lain			-28.0	16.5	11.6	0
Jumlah		0	0	0	0	

[1] Termasuk mata wang dalam edaran

Jadual 1.27
Aliran Dana: 2004

	Akaun Negara	Ekonomi Dalam Negeri			Negara-Negara Lain di Dunia	Jumlah
		Sektor Awam	Sektor Swasta	Sistem Perbankan		
	RM bilion					
Pendapatan Boleh Guna	-408.4	123.8	284.6			0
Penggunaan	251.4	-59.4	-192.0			0
Pelaburan	91.8	-56.5	-35.4			0
Perubahan dalam Stok	8.7		-8.7			0
Eksport Barangan dan Perkhidmatan Bukan Faktor	545.0				-545.0	0
Import Barangan dan Perkhidmatan Bukan Faktor	-449.3				449.3	0
Bayaran Faktor Luar Negeri Bersih	-24.5				24.5	0
Pindahan Bersih	-14.6				14.6	0
Imbangan Bukan Kewangan	0.0	8.0	48.6	0.0	-56.6	0
Pembiayaan Asing						
Pelaburan Langsung			10.8		-10.8	0
Peminjaman Asing Bersih		-1.1	12.9		-11.7	0
Perubahan Aset Asing Bersih						
Bank Negara Malaysia				-75.1	75.1	0
Sistem Perbankan				-7.2	7.2	0
Pembiayaan Dalam Negeri						
Perubahan dalam Kredit		9.8	29.1	-38.9		0
Perubahan dalam Deposit[1]		-25.0	-63.4	88.5		0
Peminjaman Bersih daripada Sektor Bukan Bank		8.4	-8.4			0
Lain-lain			-29.6	32.7	-3.1	0
Jumlah		0	0	0	0	

1 Termasuk mata wang dalam edaran